

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
3 ΜΑΪΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
55

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

164. Κωδικοποίηση, σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. 1
165. Διατίμηση βασικών προϊόντων για το βασικό διαχειριστικό έτος 1984. 2
166. Συγχώνευση του Ταμείου Επικ. Ασφαλ. Υπαλλήλων Κουρείων - Κομμωτηρίων στον Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών που λειτουργεί στο Ι.Κ.Α. — (Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ.). 3
167. Σύσταση μιας (1) θέσης Κλάδου ΜΕΒ Διοικητικού - Λογιστικού στο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ». 4

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 164

Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη, 1. τις διατάξεις: α) του άρθρου 2 του νόμου 1224/1981 «Τροποποίηση των διατάξεων της νομοθεσίας «περί εκλογής βουλευτών», που αναφέρονται στο όριο ηλικίας των εκλογέων» και β) του άρθρου 16 του νόμου 1303/1982 «Κατάργηση του σταυρού προτίμησης (υπέρ των υποψηφίων βουλευτών) και τροποποίηση και αντικατάσταση των σχετικών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκλογή των βουλευτών» και 2. Το υπ' αριθ. 206/1984 πρακτικό επεξεργασίας της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

Οι ισχύουσες διατάξεις:

1. Του π. δ/τος 895/1981 «περί κωδικοποίησης εις ενιαίο κείμενο των ισχυουσών διατάξεων της περί εκλογής βουλευτών νομοθεσίας».
2. Του άρθρου 1 του νόμου 1224/1981 και
3. Των άρθρων 1 έως και 15 του νόμου 1303/1982, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών», ως εξής:

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ-ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ

ΕΚΛΟΓΕΙΣ - ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

ΤΜΗΜΑ Α'

ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ

Άρθρο 1.

(Άρθρο 1 π.δ. 895/1981)

Εκλογικές περιφέρειες

1. Περιφέρεια για την εκλογή βουλευτών ορίζεται ο νομός.

2. Κατ' εξαίρεση διαιρούνται: α) Ο νομός Αττικής σε πέντε (5) εκλογικές περιφέρειες, δηλαδή: αα) Α' Εκλογική Περιφέρεια Αθηνών, που αποτελείται από το Δήμο Αθηναίων, ββ) Β' Εκλογική Περιφέρεια Αθηνών, που αποτελείται από τους υπόλοιπους δήμους και κοινότητες, που περιλαμβάνονταν στην περιφέρεια του πρώην Δήμου Αθηναίων, γγ) Α' Εκλογική Περιφέρεια Πειραιώς, που αποτελείται από το Δήμο Πειραιώς, το Δήμο Σπετσών και από τις επαρχίες: Αίγινας, Κυθήρων, Τροιζηνίας και Ύδρας, δδ) Β' Εκλογική Περιφέρεια Πειραιώς, που αποτελείται από τους υπόλοιπους δήμους και τις κοινότητες, που περιλαμβάνονταν στην περιφέρεια του πρώην Δήμου Πειραιώς και τη νήσο Σαλαμίνας και εε) Εκλογική Περιφέρεια του υπόλοιπου του νομού Αττικής και β) Ο νομός Θεσσαλονίκης σε δύο (2) εκλογικές περιφέρειες, δηλαδή: αα) Α' Εκλογική Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, που αποτελείται από τον πρώην Δήμο Θεσσαλονίκης και ββ) Β' Εκλογική Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, που αποτελείται από το υπόλοιπο του νομού Θεσσαλονίκης.

3. Οι εκλογικές περιφέρειες νοούνται με τα διοικητικά όριά τους που ίσχυαν την 1η Ιουλίου 1978.

Άρθρο 2.

(Άρθρο 2 π.δ. 895/1981 και άρθρο 1 παρ. 1 εδ. πρώτο ν. 1303/1982)

Αριθμός βουλευτών - βουλευτικές έδρες.

1. Ο αριθμός των βουλευτών ορίζεται για όλη την επικράτεια σε τριακόσιους (300). Απ' αυτούς οι διακόσιοι ογδόντα οκτώ (288) εκλέγονται με τη σειρά, με την οποία έχουν περιληφθεί στο συνδυασμό που καταρτίζεται από το κόμμα ή το συνασπισμό συνεργαζομένων κομμάτων ή τους ανεξάρτητους υποψηφίους και ανακηρύσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο, στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες οι αντίστοιχες βουλευτικές έδρες κατανέμονται, σύμφωνα μ' αυτά που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5 του πα-

ρόντος άρθρου. Οι υπόλοιποι δώδεκα (12) εκλέγονται ενιαίως σ' ολόκληρη την επικράτεια, σύμφωνα μ' αυτά που ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

2. Ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας ορίζεται κάθε φορά με βάση το νόμιμο πληθυσμό της, όπως αυτός προκύπτει από τ' αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής, της οποίας τα επίσημα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας είναι το πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των δημοτών της Επικρατείας, που καθορίζεται στους πίνακες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, διά του συνολικού αριθμού των βουλευτικών εδρών, που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

4. Το πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των δημοτών, που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, διά του εκλογικού μέτρου, που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, αποτελεί τον αριθμό των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.

5. Οι έδρες που απομένουν αδιάθετες προσθέτονται ανά μία μέχρις ότου συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός των εδρών, που ορίζεται στην παράγραφο 1, στις εκλογικές περιφέρειες που παρουσιάζουν, κατά σειρά, το μεγαλύτερο υπόλοιπο.

Άρθρο 3.

(Άρθρο 3 παρ. 1-7 π.δ. 895/1981 και άρθρο 2 ν. 1303/1982)
Ψηφοδέλτιο επικρατείας.

1. Η πρόταση υποψηφίων για τους δώδεκα (12) βουλευτές, που εκλέγονται ενιαίως σ' ολόκληρη την επικράτεια, υποβάλλεται από κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων, που καταρτίζει δικούς του συνδυασμούς στις μισές τουλάχιστο εκλογικές περιφέρειες της χώρας. Δεν επιτρέπεται υποβολή υποψηφιότητας σε πρόσωπο, που είναι υποψήφιος στις ίδιες εκλογές σ' οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια.

2. Η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων περιλαμβάνει δώδεκα (12) το πολύ υποψηφίους, μνημονεύει τα στοιχεία, που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 32 για κάθε υποψήφιο που προτείνεται και συνοδεύεται με γραπτή αποδοχή καθενός απ' αυτούς και με υπεύθυνη δήλωση του ίδιου, ότι δεν αποδέχτηκε πρόταση υποψηφιότητας σ' οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια της χώρας. Ως προς τα υπόλοιπα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34. Η ανακήρυξη των υποψηφίων, στους οποίους αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, γίνεται σύμφωνα μ' αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 του παρόντος. Οι υποψήφιοι αναγράφονται υποχρεωτικά με τη σειρά που προτείνονται και ανακηρύσσονται.

3. Οι γνωστοποιήσεις των συνδυασμών και των υποψηφίων σ' όλες τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας, που αναφέρονται στο άρθρο 39 του παρόντος, πρέπει να περιλαμβάνουν και τους συνδυασμούς όλων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, που ανακηρύχθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

4. Τα έγκυρα ψηφοδέλτια που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων σ' ολόκληρη την επικράτεια, θεωρούνται ως ψήφοι που δόθηκαν και για το «ψηφοδέλτιο υποψηφίων επικρατείας» του αντίστοιχου κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων. Ο αριθμός αυτών αναγράφεται σ' όλους τους πίνακες διαλογής και στις πράξεις των εφορευτικών επιτροπών και των πρωτοδικείων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών.

5. Οι βουλευτικές έδρες του άρθρου αυτού κατανέμονται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς κομμάτων, που παίρνουν μέρος στη δεύτερη κατανομή, ανάλογα με το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων, που αυτά τα κόμματα ή οι συνασπισμοί κομμάτων θα πάρουν σ' ολόκληρη την επικράτεια.

6. Η κατανομή των εδρών γίνεται με ειδική απόφαση της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής. Οι έδρες που παίρνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων, καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους του, σύμφωνα με τη σειρά που οι υποψήφιοι αυτοί έχουν προταθεί και ανακηρυχθεί. Για το

σκοπό αυτό αθροίζεται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που πήραν σ' ολόκληρη την επικράτεια τα κόμματα ή οι συνασπισμοί κομμάτων, που λαμβάνουν μέρος στη δεύτερη κατανομή, και το άθροισμα αυτόν διαιρείται με τον αριθμό των βουλευτικών εδρών, που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, δηλαδή με τον αριθμό 12. Το πηλίκο της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη σ' ολόκληρη την επικράτεια καθενός κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, που λαμβάνουν μέρος στη δεύτερη κατανομή. Κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων παίρνει τόσες έδρες, όσες φορές το εκλογικό μέτρο εισέρχεται στην εκλογική του δύναμη στην ενιαία περιφέρεια ολόκληρης της επικρατείας. Οι έδρες, που ίσως απομένουν αδιάθετες, παραχωρούνται στα κόμματα και τους συνασπισμούς, που έχουν το μεγαλύτερο κατά σειρά αξιοσημείωτο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης, ύστερα από την παραχώρηση εδρών που έγινε σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο. Σε περίπτωση που οι υπόλοιποι ψήφοι είναι ίσοι σε αριθμό, γίνεται κλήρωση και η έδρα παραχωρείται στο κόμμα ή το συνασπισμό που ευνοήθηκε από την κλήρωση.

7. Η ανακήρυξη των βουλευτών που εκλέγονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, γίνεται από το Πρωτοδικείο Αθηνών, στο οποίο διαβιβάζεται απόσπασμα της απόφασης της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής.

8. Οι υποψήφιοι βουλευτές που δεν εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ανακηρύσσονται ως αναπληρωματικοί των βουλευτών του «ψηφοδελτίου υποψηφίων Επικρατείας» κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, που εκλέχθηκαν και ανακηρύχθηκαν. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών οι κενούμενες έδρες συμπληρώνονται από τους αναπληρωματικούς βουλευτές του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων στα οποία αφήνουν οι κενούμενες έδρες, που ανακηρύχθηκαν στις εκλογικές περιφέρειες του άρθρου 1 της κωδικοποίησης αυτής και στις οποίες το κόμμα ή ο συνασπισμός κομμάτων συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Δεν συμπληρώνονται οι έδρες που κενώνονται κατά το τελευταίο έτος της βουλευτικής περιόδου.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΕΚΛΟΓΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Δικαίωμα του εκλέγειν

Άρθρο 4.

(Άρθρο 1 ν. 1224/1981 και 4 παρ. 2 π.δ. 895/1981)
Απόκτηση του δικαιώματος

1. Το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν οι πολίτες Έλληνες και Ελληνίδες που συμπλήρωσαν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου η 1η Ιανουαρίου θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης όλων όσοι γεννήθηκαν μέσα στο χρόνο.

Άρθρο 5.

(Άρθρο 5 π.δ. 895/1981)

Στέρηση του δικαιώματος

Στερούνται του δικαιώματος του εκλέγειν :

α) Όσοι διατελούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, υπό δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση.

β) Όσοι στερήθηκαν το δικαίωμα αυτό, λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης, σε κάποιο από τα εγκλήματα που ορίζονται από τον ποινικό και στρατιωτικό ποινικό κώδικα, για όσο χρόνο διαρκεί αυτή η στέρηση.

Άρθρο 6.

(Άρθρο 6 π.δ. 895/1981)

Άσκηση του δικαιώματος

1. Το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν σε κάθε εκλογική περιφέρεια μόνο όσοι είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων της εκλογικής περιφέρειας.

2. Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική.

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές διατάξεις που αφορούν τους εκλογικούς καταλόγους.

Άρθρο 7.

(Άρθρο 7 π.δ. 895/1981)

Διακρίσεις εκλογικών καταλόγων κατά δήμους, κοινότητες και ενορίες.

1. Η εκλογή γίνεται σε κάθε δήμο ή κοινότητα μόνο με βάση τους καταλόγους εκλογικών βιβλιαρίων και των παραρτημάτων τους.

2. Οι κατάλογοι εκλογικών βιβλιαρίων καταρτίζονται κατά δήμους και κοινότητες ή κατά ενορίες που περιλαμβάνονται στην περιφέρεια κάθε δήμου ή κοινότητας. Το σύστημα των καταλόγων κατά ενορίες εφαρμόζεται: α) σε δήμους και κοινότητες νόμιμου πληθυσμού, με βάση την τελευταία απογραφή κατά το χρόνο εκδόσεως του β.δ. 244/1969, πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) δημότες και β) σ' όσους δήμους και κοινότητες ίσχυε αυτό το σύστημα πριν από την έκδοση των β. δ/των 435/1968 και 244/1969.

3. Με π. δ/τα, μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, είναι δυνατό το σύστημα των εκλογικών καταλόγων κατά ενορίες να επεκτείνεται και σ' άλλους δήμους ή κοινότητες. Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

4. Ο τύπος του εκλογικού βιβλιαρίου είναι ενιαίος για όλη την επικράτεια και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 8.

(Άρθρο 8 π.δ. 895/1981)

Γενικοί όροι εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους.

1. Η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους είναι υποχρεωτική. Καθένας έχει δικαίωμα να γραφτεί μόνο μία φορά σ' ένα εκλογικό κατάλογο.

2. Οι άνδρες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν γράφονται στον εκλογικό κατάλογο: α) του δήμου ή της κοινότητας στο μητρώο αρρένων του οποίου είναι γραμμένοι, ή β) του δήμου ή της κοινότητας στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα.

3. Οι γυναίκες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν γράφονται στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένες, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα.

4. Όταν πρόκειται για δήμους ή κοινότητες, που οι εκλογικοί κατάλογοί τους καταρτίζονται κατά ενορίες, όσοι κατοικούν στο δήμο ή την κοινότητα γράφονται στον εκλογικό κατάλογο της ενορίας στην περιφέρεια της οποίας κατοικούν. Όσοι όμως δεν κατοικούν στην περιφέρεια της ενορίας αυτής γράφονται στον εκλογικό κατάλογο της ενορίας που προτιμούν.

5. Η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους γίνεται μόνο με αίτηση.

6. Η εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο καθιστά αυτόν πού γράφτηκε αυτοδικαίως δημότης του οικείου δήμου ή κοινότητας και έχει σαν συνέπεια την υποχρεωτική εγγραφή του, από τα αρμόδια όργανα, στο γενικό μητρώο των δημοτών και των δύο φύλλων του δήμου ή της κοινότητας και μέχρι τον οριστικό καταρτισμό των γενικών μητρώων, την εγγραφή του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3025/1954. Η παραπάνω εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο αποδεικνύει την ιδιότητα του δημότη για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Για την απόκτηση δικαιωμάτων καρτώσεως της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας εφαρμόζονται κάθε φορά οι ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 9.

(Άρθρο 9 π.δ. 895/1981)

Υπηρεσία εκλογικών καταλόγων

1. Η επιμέλεια για την κατάρτιση γενικά των εκλογικών καταλόγων ανήκει στο Υπουργείο Εσωτερικών.

2. Σε κάθε νομαρχία λειτουργεί γραφείο εκλογικών καταλόγων, που έχει αρμοδιότητα να συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία των εγγραφών και των διαγραφών από τους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων που περιλαμβάνονται στο νομό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους

Άρθρο 10.

(Άρθρο 10 π.δ. 895/1981)

Δικαιολογητικά που χρειάζονται για την εγγραφή

1. Η αίτηση για την εγγραφή σε εκλογικό κατάλογο πρέπει να συνοδεύεται από τα παρακάτω στοιχεία:

α) Πιστοποιητικό του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, με το οποίο να πιστοποιείται ότι αυτός που ζητεί την εγγραφή του στον εκλογικό κατάλογο είναι γραμμένος στο μητρώο αρρένων ή στο δημοτολόγιο του δήμου ή της κοινότητας αυτής.

β) Από δύο πρόσφατες φωτογραφίες και

γ) Από βεβαίωση του αστυνομικού του τμήματος, που φαίνεται σε ποια οδό και αριθμό κατοικεί, εφόσον ο εκλογικός κατάλογος είναι καταρτισμένος κατά ενορίες. Στην τελευταία περίπτωση, αν η ενορία όπου κατοικεί ο αιτών, υπάγεται σε περισσότερους δήμους ή κοινότητες, πρέπει στην αίτησή του να προσδιορίζει και το δήμο ή την κοινότητα, στην οποία υπάγεται η κατοικία του. Για όσους δεν κατοικούν μέσα στον ίδιο δήμο ή την κοινότητα, η βεβαίωση του αστυνομικού τμήματος αφορά τη διεύθυνση της τωρινής κατοικίας τους.

2. Η ίδια αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος:

α) Ότι δεν είναι γραμμένος σε εκλογικό κατάλογο άλλου δήμου ή κοινότητας και

β) Ότι δεν έχει στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν.

3. Ο αιτών οφείλει επίσης να γράψει στην αίτησή του τον αύξοντα αριθμό και την αρχή που εξέδωσε την αστυνομική του ταυτότητα ή την υπηρεσιακή του, αν είναι στρατιωτικός γενικά ή ανήκει στα σώματα ασφαλείας. Εφόσον εμφανίζεται αυτοπροσώπως οφείλει να δείχνει την ταυτότητά του σ' αυτόν που παραλαμβάνει την αίτηση. Στην περίπτωση που δεν έχει ταυτότητα, αυτή βεβαιώνεται με την προσκόμιση πιστοποιητικού εγγραφής του στα μητρώα αρρένων ή τα δημοτολόγια, πάνω στο οποίο είναι κολημμένη η φωτογραφία του. Το πιστοποιητικό θεωρείται από την αστυνομική αρχή για το γνήσιο της υπογραφής των μαρτύρων που βεβαιώνουν την ταυτότητα.

Άρθρο 11.

(Άρθρο 11 π.δ. 895/1981)

Υποβολή αιτήσεων

1. Οι αιτήσεις για την εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο υποβάλλονται σ' όλη τη διάρκεια του έτους, εκτός από την περίοδο που μεσολαβεί από την προκήρυξη ως τη διεξαγωγή των εκλογών.

2. Οι ίδιες αιτήσεις με όλα γενικά τα στοιχεία που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, υποβάλλονται στο νομαρχιακό γραφείο που προβλέπεται στο άρθρο 9 παρ. 2.

Οι αιτήσεις για την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους δήμων ή κοινοτήτων που βρίσκονται έξω από την έδρα της νομαρχίας, μπορούν να υποβάλλονται στον οικείο δήμαρχο ή πρόεδρο της Κοινότητας. Αυτοί έχουν την υποχρέωση να διαβιβάζουν στο τέλος κάθε μήνα τις αιτήσεις

που έχουν υποβληθεί σ' αυτούς με όλα γενικά τα δικαιολογητικά στο νομαρχιακό γραφείο.

3. Οι αιτήσεις υποβάλλονται είτε αυτοπροσώπως είτε με αντιπρόσωπο. Η αίτηση που υποβάλλεται με αντιπρόσωπο, υπογραμμένη από τον αιτούντα, πρέπει να συνοδεύεται από τα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο και από ειδική γραπτή εξουσιοδότηση του αιτούντος προς τον αντιπρόσωπο. Η εξουσιοδότηση πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο αυτού που εξουσιοδοτεί και αυτού που εξουσιοδοτείται και να έχει την υπογραφή αυτού που εξουσιοδοτεί, θεωρημένη από την αστυνομική αρχή του τόπου της διαμονής του. Το ίδιο πρόσωπο ένα μόνο μπορεί ν' αντιπροσωπεύει.

4. Η θεώρηση της υπογραφής αυτού που εξουσιοδοτεί, η οποία προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, πρέπει να γίνεται :

α) αν αυτοί, είναι δημόσιοι πολιτικοί γενικά υπάλληλοι και στρατιωτικοί από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας ή της μονάδας όπου υπηρετούν, β) αν διαμένουν στην αλλοδαπή από την οικεία προξενική αρχή, γ) αν πρόκειται για πληρώματα εμπορικών πλοίων από τον πλοίαρχο και δ) αν πρόκειται για κρατούμενους στις φυλακές για οποιοδήποτε λόγο από το διευθυντή των φυλακών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Διαγραφές από τους εκλογικούς καταλόγους

Άρθρο 12.

(Άρθρο 12 π.δ. 895/1981)

Διαδικασία αυτεπάγγελτης διαγραφής

1. Για την ενημέρωση των εκλογικών καταλόγων οφείλουν οι αρχές που αναφέρονται παρακάτω να στέλνουν στο τέλος κάθε τρίμηνου τα εξής στοιχεία στο Υπουργείο Εσωτερικών (Δ/ση Εκλογών).

α) Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης τις αιτήσεις έκδοσης δελτίων ταυτότητας (καρτέλλες) αυτών που πεθαίνουν και είχαν την ηλικία του εκλογέα και τα εκλογικά βιβλιάρια αυτών, ή αν δεν είχαν δελτίο ταυτότητας ή εκλογικό βιβλιάριο, τις υπεύθυνες δηλώσεις των οικείων τους που υποβλήθηκαν για την έκδοση άδειας ταφής. Για την έκδοση άδειας ταφής ενός που έχει πεθάνει και είχε την ηλικία του εκλογέα απαιτείται η παράδοση στην αρμόδια αστυνομική αρχή, ή αν δεν υπάρχει τέτοια αρχή στο ληξιαρχο, της αστυνομικής ταυτότητάς του και του εκλογικού βιβλιαρίου του, ή αν δεν υπάρχουν αυτά, υπεύθυνη δήλωση του οικείου του που να περιέχει : το ονοματεπώνυμο αυτού που πέθανε, το όνομα του πατέρα του, το ονοματεπώνυμο του συζύγου, αν πρόκειται για έγγαμη γυναίκα, το έτος γέννησής του, το δήμο ή κοινότητα στα μητρώα αρρένων ή στα δημοτολόγια του οποίου ήταν γραμμένος και το δήμο ή την κοινότητα στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου αυτός ήταν γραμμένος.

β) Τα γραφεία ποινικού μητρώου κάθε τόπου, καταστάσεις αυτών που έχουν στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης.

γ) Τα στρατολογικά γραφεία, το ναυτολογικό γραφείο Πειραιώς και το στρατολογικό γραφείο αεροπορίας, καταστάσεις αυτών που καταδικάστηκαν και στερήθηκαν το δικαίωμα του εκλέγειν, εξαιτίας αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου για λιποταξία ή ανυποταξία.

δ) Τα πρωτοδικεία, καταστάσεις αυτών που έχουν τεθεί δυνάμει τελεσίδικης απόφασης υπό δικαστική ή νόμιμη απογόρευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, και

ε) Η Διεύθυνση Ιθαγενείας του Υπουργείου Εσωτερικών, καταστάσεις όσων έχουν στερηθεί την ελληνική ιθαγένεια για οποιοδήποτε λόγο.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών διαβιβάζει τα στοιχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, στα αρμόδια νομαρχιακά γραφεία του τόπου του άρθρου 9 παρ. 2.

Άρθρο 13.

(Άρθρο 13 π.δ. 895/1981)

Ενστάσεις για διαγραφή

1. Μέσα στους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο καθένας που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν ή αντιπρόσωπος αναγνωρισμένου σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής κόμματος, έχει το δικαίωμα να υποβάλει στο αρμόδιο νομαρχιακό γραφείο ένσταση για τη διαγραφή κάποιου από τους οριστικούς εκλογικούς καταλόγους, για λόγους που γεννήθηκαν μετά από την οριστικοποίηση αυτών ή που προϋπήρχαν και αναφέρονται σε κάποια από τις περιπτώσεις του άρθρου 5.

2. Η ένσταση είναι γραπτή, παραδίδεται από τον ίδιο τον ενιστάμενο με απόδειξη και πρέπει να περιέχει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνσή του, το ονοματεπώνυμο εκείνου εναντίον του οποίου στρέφεται, τον εκλογικό κατάλογο και τον αύξοντα αριθμό της εγγραφής του, τους ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους που επικαλείται για τη διαγραφή αυτού και να προσδιορίζει τα στοιχεία που αποδεικνύουν αυτούς τους λόγους. Η ένσταση αν δεν περιέχει τα στοιχεία αυτά είναι απαράδεκτη. Κάθε ένσταση πρέπει να επιδιώκει τη διαγραφή ενός μόνο προσώπου, διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

3. Τα γραφεία που παραλαμβάνουν τις ενστάσεις φροντίζουν για την κοινοποίησή τους αμέσως από τοπικά αστυνομικά ή άλλα δημόσια όργανα, σ' αυτούς εναντίον των οποίων στρέφονται, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν αντιρρήσεις μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την κοινοποίησή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Μεταγραφή εκλογέων - Διόρθωση εγγραφών

Άρθρο 14.

(Άρθρο 14 π.δ. 895/1981)

Αιτήσεις για μεταγραφή και διόρθωση εγγραφής.

1. Κάθε εκλογέας γραμμένος στον εκλογικό κατάλογο ενός δήμου ή κοινότητας και δικαιούμενος σύμφωνα με τις διατάξεις της κωδικοποίησης αυτής να γραφεί στον κατάλογο άλλου δήμου ή κοινότητας, έχει το δικαίωμα να ζητήσει την εγγραφή του στον τελευταίο αυτό εκλογικό κατάλογο, δηλώνοντας τον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας που είναι γραμμένος.

2. Κάθε εκλογέας μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση κάθε στοιχείου της εγγραφής του, που εσφαλμένα τυχόν έχει καταχωρηθεί στον κατάλογο, ή την αντικατάσταση στοιχείων της εγγραφής του, τα οποία έχουν μεταβληθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μετά την οριστικοποίηση του καταλόγου. Μαζί με τις αιτήσεις της παρούσας παραγράφου, πρέπει να προσκομίζονται τα πιστοποιητικά ή τα έγγραφα των δημόσιων αρχών που δικαιολογούν τις ζητούμενες διορθώσεις.

3. Οι αιτήσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους υποβάλλονται όπως ορίζει το άρθρο 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άσκηση εποπτείας στα νομαρχιακά γραφεία εκλογικών καταλόγων και καθήκοντα αυτών.

Άρθρο 15.

(Άρθρο 15 π.δ. 895/1981)

Εποπτεία και πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους των νομαρχιακών γραφείων εκλογικών καταλόγων.

1. Τα νομαρχιακά γραφεία εκλογικών καταλόγων του άρθρου 9 παρ. 2 υπάγονται απευθείας στον οικείο νομάρχη και διατελούν υπό τον άμεσο έλεγχο και εποπτεία του προέδρου του οικείου πρωτοδικείου.

2. Αν οι υπάλληλοι που υπηρετούν σ' αυτά τα γραφεία παραβούν τα καθήκοντά τους, που καθορίζονται σύμφωνα με το παρόν π. διάταγμα, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου έχει το δικαίωμα να εγείρει σε βάρος τους πειθαρχική αγωγή, που εκδικάζεται από το νόμιμο υπηρεσιακό συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα.

Άρθρο 16.

(Άρθρο 16 π.δ. 895/1981)

Καθήκοντα των νομαρχιακών γραφείων

Τα νομαρχιακά γραφεία των εκλογικών καταλόγων έχουν τα εξής καθήκοντα :

α) Τηρούν και θέτουν στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου τους οριστικούς εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων που υπάγονται στη νομαρχία.

β) Παραλαμβάνουν και τηρούν όλες τις αιτήσεις που υποβάλλονται ή διαβιβάζονται σ' αυτά για εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 11 του παρόντος και τις θέτουν στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

γ) Επισυνάπτουν στις αιτήσεις για την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους βιβλιαρίων, από ένα εκλογικό βιβλιário κατάλληλα συμπληρωμένο.

δ) Συγκεντρώνουν και ταξινομούν κατά δήμο και κοινότητα τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 12 της κωδικοποίησης.

ε) Παραλαμβάνουν τις αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 και τις ενστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 13, τις οποίες και κοινοποιούν σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

στ) Από την 1η έως την 4η Απριλίου συντάσσουν αλφαβητικές καταστάσεις σε τρία αντίτυπα κατά δήμους ή κοινότητες :

αα) Όλων των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί και διαβιβαστεί σ' αυτά έως τις 31 Μαρτίου για εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους. Στις καταστάσεις αυτές αναγράφονται : το επώνυμο, το όνομα, το όνομα του πατέρα, το όνομα του συζύγου αν πρόκειται για έγγαμη γυναίκα, το έτος γέννησης, το επάγγελμα, ο αριθμός μητρώου ή δημοτολογίου και η διεύθυνση κατοικίας (δήμος ή κοινότητα ή συνοικισμός, οδός και αριθμός).

ββ) Όσων πρέπει να διαγραφούν από τους εκλογικούς καταλόγους με βάση τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 12, που διαβιβάστηκαν σ' αυτά ως τις 31 Μαρτίου. Αυτοί που διαγράφονται, ειδοποιούνται για τη διαγραφή τους ταχυδρομικώς. Ένα αντίγραφο αυτών των καταστάσεων στέλνουν στο δήμο ή την κοινότητα, και άλλο εκθέτουν στο νομαρχιακό κατάστημα από τις 5 μέχρι τις 20 Απριλίου.

ζ) Από τις 21 έως τις 30 Απριλίου διαβιβάζουν στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου, όλα όσα ορίζονται με τα αλφαβητικά στοιχεία β-ε του παρόντος άρθρου, μαζί με όλα τα δικαιολογητικά, τις καταστάσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, τις ενστάσεις που αναφέρονται στο επόμενο άρθρο και τις τυχόν εναντίον αυτών αντιρρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Ενστάσεις και οριστικοποίηση εκλογικών καταλόγων

Άρθρο 17.

(Άρθρο 17 π.δ. 895/1981)

Υποβολή ενστάσεων

1. Από τις 5 έως τις 20 Απριλίου κάθε εκλογέας ή αντιπρόσωπος αναγνωρισμένου κόμματος, σύμφωνα με τον κانونισμό της Βουλής, έχει το δικαίωμα να υποβάλει στο

νομαρχιακό γραφείο ένσταση κατά της εγγραφής προσώπου σε κάποια από τις καταστάσεις του άρθρου 16 στοιχείο στ' που συντάχτηκαν απ' αυτό το γραφείο.

2. Για τις ενστάσεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 13.

Άρθρο 18.

(Άρθρο 18 π.δ. 895/1981)

Εκδίκαση ενστάσεων.

1. Ο πρόεδρος πρωτοδικών, αφού λάβει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 16, ορίζει με πράξη του το γρηγορότερο την ημέρα και την ώρα της εκδίκασης των σχετικών υποθέσεων από το πρωτοδικείο. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται δέκα μέρες πριν από την ορισμένη δικασίμη με τοιχοκόλληση στην αίθουσα συνεδριάσεων του δικαστηρίου.

2. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν, μέχρι να γίνει η συζήτηση, να προσκομίσουν τα αποδεικτικά τους στοιχεία, και μπορούν να παραστούν κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο δικηγόρο. Η αμοιβή του δικηγόρου περιορίζεται στο ένα τρίτο του κατώτατου ορίου του κώδικα. Ο δικηγόρος απαλλάσσεται συγχρόνως από την υποχρέωση κατάθεσης οποιασδήποτε εισφοράς υπέρ του Ταμείου Συντάξεως Νομικών, Προνοίας κ.λπ. για την υποστήριξη των ενστάσεων, αιτήσεων ή αντιρρήσεών τους. Η συζήτηση στο πρωτοδικείο είναι προφορική. Η απόφαση του πρωτοδικείου εκδίδεται έως τις 31 Μαΐου, είναι πάντοτε οριστική και δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

3. Η απόφαση του πρωτοδικείου που διατάζει τη διαγραφή κάποιου από τον εκλογικό κατάλογο, διατάζει και την κατάσχεση του εκλογικού του βιβλιαρίου. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση για τη μεταγραφή κάποιου από άλλον εκλογικό κατάλογο, διατάζει και τη διαγραφή του από τον κατάλογο που ήταν γραμμένος.

Άρθρο 19.

(Άρθρο 19 π.δ. 895/1981)

Οριστικοποίηση εκλογικών καταλόγων

1. Για να εκτελέσει τις αποφάσεις του πρωτοδικείου, που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, ο πρόεδρος του επικυρώνει τις καταστάσεις αυτών που γράφονται στους εκλογικούς καταλόγους, οι οποίες από την επικύρωσή τους έχουν θέση παραρτήματός τους. Τα εκλογικά βιβλιάρια όσων γράφονται στους εκλογικούς καταλόγους, υπογράφονται από δικαστικό λειτουργό, που ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον πρόεδρο των πρωτοδικών. Τα βιβλιάρια σφραγίζονται με τη σφραγίδα του Πρωτοδικείου και στέλνονται στο νομαρχιακό γραφείο, για να παραδοθούν στους δικαιούχους ή στους αντιπροσώπους τους, που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 11. Όλα τα υπόλοιπα δικαιολογητικά παραμένουν στο πρωτοδικείο. Τα βιβλιάρια παραδίνονται, αφού οι παραλήπτες υπογράψουν στο ειδικό βιβλίο που τηρείται γι' αυτό το σκοπό. Δίπλα από την υπογραφή, σημειώνονται και τα στοιχεία της ταυτότητάς τους, που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 10.

2. Τα παραρτήματα των εκλογικών καταλόγων που επικυρώθηκαν μαζί με τις αποφάσεις των πρωτοδικείων που αφορούν αυτούς που διατάσσεται η διαγραφή τους από τους εκλογικούς καταλόγους, υποβάλλονται μέχρι τις 15 του μηνός Ιουνίου στο Υπουργείο των Εσωτερικών.

Άρθρο 20.

(Άρθρο 20 π.δ. 895/1981)

Κωδικοποίηση και εκτύπωση εκλογικών καταλόγων.

1. Το Υπουργείο των Εσωτερικών με βάση τις αποφάσεις του πρωτοδικείου, διαγράφει από τους εκλογικούς καταλόγους, όσους πρέπει να διαγραφούν, και ενσωματώνει με αλφαβητική σειρά επωνύμου στους εκλογικούς καταλόγους

του προηγούμενου χρόνου, αυτούς που γράφηκαν στα παραρτήματα εκλογικών καταλόγων, που επικυρώθηκαν από τα πρωτοδικεία.

2. 'Αν διαπιστωθεί, κατά την κωδικοποίηση της προηγούμενης παραγράφου, ότι το ίδιο πρόσωπο είναι περισσότερες από μία φορά γραμμένο στους εκλογικούς καταλόγους, το Υπουργείο των Εσωτερικών κάνει αυτό γνωστό με έγγραφό του στον πρόεδρο του οικείου πρωτοδικείου. Αυτός, αφού πειστεί για την πολλαπλή εγγραφή του ίδιου προσώπου, επικυρώνει με πράξη του την τελευταία χρονολογικά εγγραφή του και διατάζει τη διαγραφή του από τους υπόλοιπους εκλογικούς καταλόγους.

3. Το Υπουργείο των Εσωτερικών εκτυπώνει τους εκλογικούς καταλόγους που έχουν κωδικοποιηθεί. Τα αντίτυπα αυτών στέλνονται για θεώρηση στα πρωτοδικεία, τα οποία μετά τη θεώρηση τα στέλνουν στα νομαρχιακά γραφεία.

4. Τα νομαρχιακά γραφεία καταθέτουν τη μία σειρά από τ' αντίτυπα των εκλογικών καταλόγων, που θεωρήθηκαν σύμφωνα με τα παραπάνω, στους δήμους και στις κοινότητες και σε καθένα απ' αυτούς το τμήμα που τους αφορά. Η άλλη σειρά παραμένει στα νομαρχιακά γραφεία. Τα αναγνωρισμένα κόμματα, σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής, δικαιούνται μία πλήρη σειρά των εκλογικών καταλόγων του Κράτους, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε αντιτίμου.

'Αρθρο 21.

('Αρθρο 21 π.δ. 895/1981)

Διάθεση αντιτύπων εκλογικών καταλόγων και δημοσιευμάτων εκλογικού περιεχομένου.

Αντίτυπα εκλογικών καταλόγων, καθώς και κάθε είδους δημοσιεύματα εκλογικού περιεχομένου, μπορούν να διαθέτουνται με καταβολή αντιτίμου υπέρ του δημοσίου, που ορίζεται από τον Υπουργό των Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση επιτροπής που συγκροτεί με απόφασή του. Η τιμή διάθεσης άλλων δημοσιευμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών είναι δυνατό να καθορίζεται με τον ίδιο, όπως παραπάνω, τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Τελικές διατάξεις για τους εκλογικούς καταλόγους.

'Αρθρο 22.

('Αρθρο 22 π.δ. 895/1981)

Κατάλογοι εκλογικών βιβλιαρίων ενοριών που υπάγονται σε περισσότερους δήμους.

Οι κατάλογοι εκλογικών βιβλιαρίων ενοριών που περιλαμβάνονται στις περιφέρειες της πρώην Διοικήσεως Πρωτεύουσας, του πρώην Δήμου Θεσσαλονίκης ή άλλων δήμων με πληθυσμό μεγαλύτερο από 30.000 κατοίκους, και υπάγονται σε περισσότερους από ένα δήμους και κοινότητες, συντάσσονται κατά τμήματα με βάση την υπαγωγή της ενορίας σε κάθε δήμο και κοινότητα.

'Αρθρο 23.

('Αρθρο 23 π.δ. 895/1981)

Αντικατάσταση απολεσθέντος ή καταστραμμένου εκλογικού βιβλιαρίου.

1. Στην περίπτωση που ο εκλογέας έχει χάσει το εκλογικό του βιβλιário, μπορεί να ζητήσει την έκδοση νέου από τον πρόεδρο των πρωτοδικών, παρουσιάζόμενος ο ίδιος με το δελτίο ταυτότητας και δύο πρόσφατες φωτογραφίες. Η αίτηση πρέπει να περιέχει το επώνυμο, το όνομα, το όνομα του πατέρα, το έτος γέννησης, το επάγγελμα, το δήμο ή την κοινότητα και την ενορία, όπου εκδόθηκε το βιβλιário, τη διεύθυνση της κατοικίας του και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες χάθηκε αυτό. Περίληψη της αίτησης τοιχοκολλάται στο γραφείο του πρωτοδικείου.

2. Κάθε εκλογέας μπορεί να υποβάλει στον πρόεδρο πρωτοδικών ένσταση κατά της αίτησης, μέσα σε οχτώ μέρες από την τοιχοκόλληση, που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Ο αιτών βεβαιώνει και με όρκο την απώλεια στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος μπορεί να αξιώσει την παραγωγή και άλλων αποδείξεων και μαρτύρων.

4. Αφού περάσει η προθεσμία που αναφέρεται στη δεύτερη παράγραφο, ο πρόεδρος πρωτοδικών αποφαινεται κατά την κρίση του για την έκδοση ή όχι νέου βιβλιαρίου. Στην πρώτη περίπτωση εκδίδει και χορηγεί στον αιτούντα νέο εκλογικό βιβλιário.

5. Επίσης ο πρόεδρος πρωτοδικών μπορεί να χορηγήσει νέο βιβλιário, εφόσον ο εκλογέας το ζητήσει, και εφόσον κρίνει ότι το παλιό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένεκα φθοράς ή άλλης εύλογης αιτίας.

6. Επίσης ο πρόεδρος πρωτοδικών μπορεί να χορηγήσει εκλογικό βιβλιário ύστερα από αίτηση του εκλογέα, εφόσον είναι βεβαιωμένο, ότι το βιβλιário δεν του παραδόθηκε, γιατί χάθηκε στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία.

'Αρθρο 24.

('Αρθρο 24 π.δ. 895/1981)

Αντιπρόσωποι κομμάτων.

'Όλη τη διαδικασία της αναθεώρησης των εκλογικών καταλόγων έχει το δικαίωμα να παρακολουθεί σε κάθε νομαρχιακό γραφείο από ένας αντιπρόσωπος από τα αναγνωρισμένα κόμματα, σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής, που ορίζεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή αυτού που ο αρχηγός του κόμματος έχει εξουσιοδοτήσει ειδικά γι' αυτό το σκοπό. Επίσης από ένας αντιπρόσωπος απ' αυτά τα κόμματα, μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ορίζεται και σε κάθε δήμο ή κοινότητα.

'Αρθρο 25.

('Αρθρο 25 π.δ. 895/1981)

Αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών εκτύπωσης κ.τ.λ. εκλογικών καταλόγων.

1. Για να αντιμετωπιστούν επείγουσες ανάγκες εκτύπωσης εκλογικών καταλόγων, αντιγραφής παραρτημάτων τους και λοιπών σχετικών εργασιών, είναι δυνατό να συγκροτούνται ειδικά συνεργεία από δημόσιους δικητικούς, δικαστικούς και δημοτικούς ή κοινοτικούς υπαλλήλους, με καταβολή ειδικής αποζημίωσης, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη.

2. Η συγκρότηση των συνεργείων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης, ορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Για την εκτέλεση των εργασιών, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, είναι δυνατό να εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών η χρησιμοποίηση και ιδιωτών, με καταβολή ειδικής αποζημίωσης που καθορίζεται με κοινή απόφαση των ίδιων, όπως παραπάνω Υπουργών.

3. Τα δακτυλογραφημένα, εκτυπωμένα ή φωτοτυπημένα αντίτυπα των εκλογικών καταλόγων ή των παραρτημάτων τους, είναι δυνατό να θεωρούνται από τον πρόεδρο πρωτοδικών της περιφέρειας, στην οποία γίνονται αυτές οι εργασίες.

'Αρθρο 26.

('Αρθρο 26 π.δ. 895/1981)

Κατάλογοι βάσει των οποίων ενεργούνται οι εκλογές.
1. 'Αν οι εκλογές προκηρυχθούν στο χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου μέχρι την 30η Ιουνίου, η ψηφοφορία γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους του προηγούμενου έτους.

2. Αν οι εκλογές προκηρυχθούν στο χρονικό διάστημα από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου, η ψηφοφορία γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους του ίδιου έτους. Εφόσον όμως η εκπτώση αυτών των εκλογικών καταλόγων δεν περατώθηκε η ψηφοφορία γίνεται με βάση τους εκλογικούς καταλόγους του προηγούμενου έτους και τα αντίγραφα των παραρτημάτων εκλογικών καταλόγων του ίδιου έτους που οριστικοποιήθηκαν, θεωρημένα από τον αρμόδιο πρόεδρο πρωτοδικών.

3. Οι οριστικοί κατάλογοι αυτών που έχουν δικαίωμα ψήφου στις βουλευτικές εκλογές, ισχύουν και για τις εκλογές των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, για τις οποίες επίσης εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού.

4. Αν σε μία κοινότητα που αναγνωρίστηκε, δεν καταρτίστηκαν και δεν επικυρώθηκαν οι οριστικοί κατάλογοι ανδρών και γυναικών, οι εκλογείς αυτής της κοινότητας ψηφίζουν με βάση τους καταλόγους του δήμου ή της κοινότητας, από τον οποίο αυτή προήλθε, στους οποίους ήταν γραμμένοι πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του π. διατάγματος για την αναγνώριση της νέας κοινότητας. Οι διαγραφές που διατάχθηκαν, όσων έχουν περιληφθεί στους τυχόν προσωρινούς εκλογικούς καταλόγους που συντάχθηκαν, θεωρούνται σαν να μην έχουν γίνει. Τα πιο πάνω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις απόσπασης ενός συνοικισμού από ένα δήμο ή κοινότητα και προσάρτησής του σ' άλλο δήμο ή κοινότητα, καθώς και στις περιπτώσεις των υπόλοιπων μεταβολών των δήμων και κοινοτήτων. Σ' όλες τις παραπάνω περιπτώσεις εφαρμόζονται πάντως και οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών.

Άρθρο 27.

(Άρθρο 27 π.δ. 895/1981)

Περιεχόμενο και κατάρτιση ειδικών εκλογικών καταλόγων.

1. Οι δικαστικοί, οι δημόσιοι γενικά πολιτικοί υπάλληλοι, το προσωπικό της Αστυνομίας Πόλεων και του Πυροσβεστικού Σώματος, και οι στρατιωτικοί, που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις ένοπλες δυνάμεις, ή στη Χωροφυλακή ή στο Λιμενικό Σώμα, οι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους δήμου ή κοινότητας του Κράτους, αλλά που υπηρετούν την ημέρα της προκήρυξης των εκλογών σ' άλλο δήμο ή κοινότητα, ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στις βουλευτικές εκλογές στο δήμο ή στην κοινότητα που υπηρετούν. Για το σκοπό αυτό γράφονται σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις: Η ορθή έννοια των προηγούμενων διατάξεων είναι, ότι οι εκλογείς της κατηγορίας της παραγράφου αυτής πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί, δεν εμποδίζονται, αντί ν' ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με βάση τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, να το ασκήσουν στο εκλογικό τμήμα όπου είναι γραμμένοι. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος με τον οποίο οι παραπάνω εκλογείς, οφείλουν να δηλώσουν την πρόθεσή τους για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος στο δήμο ή την κοινότητα στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι γραμμένοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Κάθε στρατιωτική μονάδα ή γενικά δημόσια υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να καταρτίσει κατάσταση με αύξοντα αριθμό όλων των εκλογέων της προηγούμενης παραγράφου, που υπηρετούν σ' αυτή. Η κατάσταση περιέχει το ονοματεπώνυμο, το όνομα του πατέρα και της μητέρας, το ονοματεπώνυμο του συζύγου, αν πρόκειται για έγγαμες γυναίκες, το έτος γέννησης, το δήμο ή κοινότητα, στο μητρώο αρρένων

ή στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος καθώς και το δήμο ή την κοινότητα, στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι γραμμένος, αναφέροντας το νομό που υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα και τέλος το βαθμό που έχει στην υπηρεσία και την ιδιότητα με την οποία υπηρετεί (μόνιμος, έκτακτος, έφεδρος, κληρωτός, με σύμβαση κ.λπ.) και από πότε υπηρετεί.

3. Στην κατάσταση της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνονται από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 μόνο, όσοι είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους δήμου ή κοινότητας του Κράτους. Αυτοί, για απόδειξη της εγγραφής τους στον εκλογικό κατάλογο, είναι υποχρεωμένοι να προσκομίσουν το γρηγορότερο στην υπηρεσία τους το εκλογικό τους βιβλιάριο. Τα εκλογικά βιβλιάρια παραμένουν στην υπηρεσία και τηρούνται ως δικαιολογητικά προσαρτημένα στην κατάσταση της προηγούμενης παραγράφου, και επιστρέφονται στους δικαιούχους, όταν αυτοί μετακινηθούν σ' άλλο τόπο, σύμφωνα με την έννοια των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου αυτού.

4. Από τα πρόσωπα της παραγράφου 1, εκείνοι που δικαιούνται να γραφούν στον εκλογικό κατάλογο ενός δήμου ή κοινότητας του Κράτους, αλλά δεν είναι ακόμα γραμμένοι, είναι υποχρεωμένοι μέσα σ' ένα διμηνο από το διορισμό τους, ή την κατάταξή τους στις τάξεις του στρατού για πρώτη φορά, να προσκομίσουν στην υπηρεσία τους βεβαίωση, ότι υπέβαλαν αίτηση στην αρμόδια αρχή, που αναφέρεται στο άρθρο 11 για την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η παράλειψη εμπρόθεσμης προσκόμισης της πιο πάνω βεβαίωσης συνεπάγεται τις ποινές που αναφέρονται στο άρθρο 109. Τα πρόσωπα αυτά γράφονται στην κατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, ύστερα από την οριστική εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο και την προσκόμιση του εκλογικού τους βιβλιαρίου.

5. Καθένας από τα πρόσωπα της παραγράφου 1, που τοποθετείται με οποιοδήποτε τρόπο για εκτέλεση υπηρεσίας αόριστου χρονικού διαστήματος ή μεγαλύτερο του μήνα στον τόπο, σύμφωνα με την έννοια της παρ. 6, στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου δεν είναι γραμμένος, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει το εκλογικό του βιβλιάριο. Με βάση αυτό το στοιχείο, η υπηρεσία ή η μονάδα γράφει τον παραπάνω, που υπηρετεί σ' αυτή, στην κατάσταση που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, με όλα τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 2. Επίσης κάθε υπηρεσία ή μονάδα διαγράφει από την ίδια κατάσταση κάθε πρόσωπο της παρ. 1, που μετακινείται σ' άλλο τόπο, σύμφωνα με την έννοια της παρ. 6, ενημερώνοντας έτσι συνέχεια και χωρίς καμιά παράλειψη την κατάσταση ως την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών.

6. Στις καταστάσεις του άρθρου αυτού δεν περιλαμβάνονται, όσοι από τους εκλογείς της παρ. 1 είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του τόπου που υπηρετούν την ημέρα των βουλευτικών εκλογών. Ως τόπος νοείται η περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας. Ειδικά για την Αθήνα και τον Πειραιά θεωρείται ολόκληρη η περιφέρεια της πρώην Διοικήσεως Πρωτεύουσας, μαζί με τους δήμους Αχαρνών, Σαλαμίνας και Ελευσίνας. Όσο για τη Θεσσαλονίκη θεωρείται ολόκληρη η περιφέρεια του πρώην Δήμου Θεσσαλονίκης.

7. Οι καταστάσεις του άρθρου αυτού συντάσσονται με προσωπική ευθύνη των διοικητών ή των προϊσταμένων κάθε μονάδας ή υπηρεσίας οι οποίοι υπόκεινται, για κάθε παράβαση, στις ποινές που αναφέρονται στο άρθρο 109.

8. Με την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών η ενημέρωση των καταστάσεων διακόπτεται. Αυτές υπογράφονται από τους προϊσταμένους και τους διοικητές και αντίγραφα αυτών με τα συνημμένα σ' αυτές δικαιολογητικά διαβιβάζονται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών ημερών από την ημέρα προκήρυξης των βουλευτικών εκλογών, στον πρόεδρο πρωτοδικών της οικείας εκλογικής περιφέρειας.

Αυτός τις εκθέτει στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε μέρες. Κάθε εκλογέας ή αντιπρόσωπος αναγνωρισμένου κόμματος σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής, έχει το δικαίωμα, στο διάστημα των πέντε αυτών ημερών, ν' ασκήσει ένσταση κατά της εγγραφής κάθε προσώπου, που έχει συμπεριληφθεί στις καταστάσεις αυτές, κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος. Για τις ενστάσεις αυτές εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 13.

Αφού περάσει η προθεσμία αυτή των πέντε ημερών, ο πρόεδρος πρωτοδικών ορίζει με πράξη του ημέρα και ώρα εκδίκασης των ενστάσεων ενώπιον του πρωτοδικείου.

9. Η απόφαση του πρωτοδικείου εκδίδεται το γρηγορότερο, είναι οριστική και δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο. Οι καταστάσεις που επικυρώνονται με την απόφαση έχουν ισχύ ειδικών εκλογικών καταλόγων.

10. Ύστερα από την έκδοση των αποφάσεων του πρωτοδικείου, τα εκλογικά βιβλιάρια επιστρέφονται στις οικείες υπηρεσίες ή μονάδες, που, μετά τη διενέργεια των βουλευτικών εκλογών, συνεχίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, την τήρηση των καταστάσεων που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο.

11. Οι εκλογείς του άρθρου αυτού δεν κωλύονται να υπηρετούν στην περιφέρεια που οσκούν ή άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα οι ίδιοι ή συγγενείς τους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας οποιουδήποτε βαθμού.

12. Στρατιωτικοί με οποιαδήποτε ιδιότητα, που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις και δεν έχουν γραφεί στην κατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ένεκα αδυναμίας να προσκομίσουν το εκλογικό τους βιβλιάριο, γράφονται στην κατάσταση με υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το ν.δ. 105/69 «περί ατομικής ευθύνης του δηλούντος και βεβαιούντος», ότι είναι γραμμένοι σε κατάλογο εκλογικών βιβλιαρίων δήμου ή κοινότητας, αναφέροντας το νομό, όπου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, και ότι έχουν όλα τα νόμιμα προσόντα της ιδιότητας του εκλογέα. Η παρούσα παράγραφος τίθεται σε εφαρμογή με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών, που εκδίδεται την επόμενη της προκήρυξης των εκλογών ημέρα και καθορίζει τις λεπτομέρειες της εφαρμογής της.

Άρθρο 28.

(Άρθρο 28 π.δ. 895/1981)

Αποστολή των ειδικών εκλογικών καταλόγων στο νομάρχη.

Οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο και επικυρώθηκαν, μαζί με αντίγραφα των αποφάσεων του πρωτοδικείου, σχετικά με τη διαγραφή όσων τυχόν κρίθηκαν ότι πρέπει να διαγραφούν, στέλνονται το γρηγορότερο στο νομάρχη της περιφέρειας, ο οποίος φροντίζει για την έγκαιρη και σε αρκετό αριθμό αντιτύπων εκτύπωση ή δακτυλογράφηση και αποστολή τους στα οικεία εκλογικά τμήματα.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι

Άρθρο 29.

(Άρθρο 29 π.δ. 895/1981)

Κτήση του δικαιώματος.

1. Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι έχουν οι πολίτες Έλληνες και Ελληνίδες, οι οποίοι την ημέρα της εκλογής, έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και έχουν τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν.

2. Η ηλικία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αποδεικνύεται από την εγγραφή στο μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο ενός δήμου ή κοινότητας. Αν για τη συμπλήρωση της ηλικίας, πρέπει να βεβαιωθεί εκτός από το έτος και η ημερομηνία γεννήσεως, αυτή αποδεικνύεται μόνο με ληξιαρχική πράξη γέννησης.

Άρθρο 30.

(Άρθρο 30 π.δ. 895/1981)

Παραίτηση από θέσεις που αποτελούν κώλυμα εκλογιμότητας.

1. Η παραίτηση από την υπηρεσία και από τις θέσεις που σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 του Συντάγματος αποτελούν κώλυμα για την εκλογή στο αξίωμα του βουλευτή, είναι γραπτή και η επίδοσή της γίνεται με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο του αρμόδιου για την ανακήρυξη των υποψηφίων δικαστηρίου, πριν από την ημέρα της ανακήρυξης αυτών.

2. Η παραίτηση που επιδόθηκε δεν ανακαλείται. Αυτή θεωρείται ότι έγινε αυτοδικαίως αποδεκτή με την επίδοσή της.

3. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου διαβιβάζει την παραίτηση, χωρίς αναβολή, στην αρμόδια για την παραλαβή της αρχής.

4. Εφόσον, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, η πράξη για την αποδοχή της παραίτησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η αρμόδια αρχή οφείλει να δημοσιεύσει αμέσως περίληψή της, που να περιέχει το ονοματεπώνυμο, τη θέση ή το αξίωμα που κατείχε αυτός που παραιτήθηκε ή αν πρόκειται για στρατιωτικούς, το βαθμό και το όπλο ή την υπηρεσία στην οποία αυτός ανήκε, καθώς και τη χρονολογία της επίδοσης της παραίτησης στον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου.

5. Ο αξιωματικός, που σύμφωνα με τα παραπάνω παραιτήθηκε και δεν εκλέχτηκε βουλευτής, είναι δυνατόν οποτεδήποτε ν' ανακληθεί στην ενέργεια ως έφεδρος, ενώ αυτός που εκλέχτηκε βουλευτής δεν μπορεί ούτε ως έφεδρος ν' ανακληθεί στην ενέργεια, πριν από την έναρξη των εργασιών της Α'. Συνόδου της νέας Βουλής και χωρίς την έγκρισή αυτής.

6. Έφεδρος αξιωματικός σε ενέργεια θεωρείται αυτοδικαίως ότι απολύθηκε από τις τάξεις του στρατού, από την ημέρα που υπέβαλε την υποψηφιότητά του ή αποδέχτηκε υποψηφιότητα που προτάθηκε από εκλογείς. Εάν δεν εκλεγεί βουλευτής, μπορεί ν' ανακληθεί οποτεδήποτε. Εάν όμως εκλεγεί δεν επιτρέπεται να κληθεί υπό τα όπλα πριν από την έναρξη της Α'. Συνόδου της νέας Βουλής και χωρίς την έγκρισή της. Ο πρόεδρος του αρμόδιου δικαστηρίου ανακοινώνει αμέσως στις προϊστάμενες αρχές του εφέδρου αξιωματικού και στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας την υποβολή απ' αυτόν ή αποδοχή υποψηφιότητας βουλευτή.

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ - ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α'.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΕΚΛΟΓΩΝ

Άρθρο 31

(Άρθρο 31 π.δ. 895/1981)

Π. Διατάγματα προκήρυξης εκλογών και κατανομής βουλευτικών εδρών.

1. Η διενέργεια γενικών βουλευτικών εκλογών διατάσσεται με προεδρικό διάταγμα, που προσυπογράφεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσα σε τριάντα μέρες από τη λήξη της βουλευτικής περιόδου ή τη διάλυση της Βουλής. Με το ίδιο διάταγμα ορίζεται και η ημέρα της ταυτόχρονης ψηφοφορίας σ' όλη την επικράτεια. Το διάταγμα αυτό δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τουλάχιστο εικοσιπέντε μέρες πριν από την οριζόμενη με αυτό ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που δημοσιεύεται μέσα σε πέντε μέρες από τη δημοσίευση του διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου, ορίζεται ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 2.

3. Από τη δημοσίευση του διατάγματος, που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού απαγορεύονται οι πολιτικές διαδηλώσεις και παρελάσεις. Οι συγκεντρώσεις κατά την προεκλογική περίοδο διέπονται από τις ειδικές για

το θέμα αυτό διατάξεις, που βρίσκονται σε αρμονία με τους ορισμούς του Συντάγματος.

ΤΜΗΜΑ Β΄.
ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄.

Υποψήφιοι.

Άρθρο 32.
(Άρθρο 32 π.δ. 895/1981)

Πρόταση υποψηφίων.

1. Οι υποψήφιοι προτείνονται από τους εκλογείς κάθε εκλογικής περιφέρειας. Η πρόταση είναι γραπτή και υπογράφεται, το λιγότερο, από δώδεκα εκλογείς. Την πρόταση πρέπει ν' αποδεχτεί εγγράφως ο ίδιος ο προτεινόμενος, ή ο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού πληρεξούσιός του. Οι υποψήφιοι έχουν το δικαίωμα επίσης να προτείνουν εγγράφως την υποψηφιότητά τους οι ίδιοι προσωπικά ή με τον παραπάνω πληρεξούσιό τους.

2. Κανείς δεν μπορεί να υποβάλει ή ν' αποδεχτεί υποψηφιότητα που προτείνεται από εκλογείς σε περισσότερες από μία εκλογικές περιφέρειες.

3. Στην πρόταση υποψηφιότητας αναγράφεται το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, η ιδιότητα και η ακριβής διεύθυνση του προτεινόμενου. Στην πρόταση ή τη δήλωση αποδοχής υποψηφιότητας πρέπει να επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση εκείνου που προτείνει τον εαυτό του ή εκείνου που αποδέχεται την πρόταση εκλογέων ή του πληρεξουσίου του με την οποία να δηλώνεται :

α) Σε ποιου δήμου ή κοινότητας του Κράτους το μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο είναι γραμμένος ο υποψήφιος, β) το έτος γέννησης καθώς και η ημερομηνία για την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 29 και γ) ότι δεν έχει στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν υπέβαλε ούτε αποδέχτηκε πρόταση υποψηφιότητας σε άλλη εκλογική περιφέρεια. Αυτός που ψευδώς δηλώνει υπόκειται στις ποινές της παρ. 5 του άρθρου 108.

4. Η πληρεξουσιότητα για υποβολή πρότασης ή για αποδοχή προτάσεων εκλογέων πρέπει να είναι ειδική και παρέχεται με συμβολαιογραφική πράξη. Στην πρόταση υποψηφιότητας που γίνεται από πληρεξούσιο, καθώς και στη δήλωση αποδοχής πρότασης εκλογέων που γίνεται επίσης από πληρεξούσιο, επισυνάπτεται πάντοτε αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης, με την οποία δόθηκε η πληρεξουσιότητα.

5. Στην πρόταση επισυνάπτονται για κάθε υποψήφιο γραμμάτιο δημόσιου ταμείου για κατάθεση χρηματικού ποσού χιλίων δραχμών και γραμμάτιο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας για κατάθεση χρηματικού ποσού επτά χιλιάδων δραχμών σε πίστωση λογαριασμού στη Τράπεζα αυτή με τον τίτλο «Συναξιοδότηση Βουλευτών». Τα χρηματικά ποσά που καθορίζονται σ' αυτή την παράγραφο είναι δυνατόν ν' αυξομειώνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

6. Η επίδοση των προτάσεων υποψηφίων γίνεται με παραγγελία αυτών ή κάθε εκλογέα με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο του αρμόδιου για την ανακήρυξη των υποψηφίων δικαστηρίου είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη ημέρα της ψηφοφορίας.

7. Αν λείπουν οι δώδεκα υπογραφές εκλογέων ή η αποδοχή του προτεινόμενου ή η υπογραφή αυτού ή του πληρεξουσίου του ή τα γραμμάτια ή κάποιο από τα στοιχεία της παρ. 3, η πρόταση είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 33.
(Άρθρο 33 π.δ. 895/1981)

Ανακήρυξη υποψηφίων.

Τη δέκατη ένατη ημέρα πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία το αρμόδιο δικαστήριο σε δημόσια συνεδρίαση ανακηρύσσει τους υποψηφίους που προτάθηκαν νόμιμα.

Άρθρο 34.
(Άρθρο 3 Ν. 1303/1982)

Συνδυασμοί.

1. Οι υποψήφιοι, που ανακηρύσσονται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, παίρνουν μέρος στις εκλογές είτε σε συνδυασμό είτε ως μεμονωμένοι.

2. Οι συνδυασμοί μπορεί να είναι είτε συνδυασμοί ενός μόνο κόμματος είτε συνδυασμοί συναπισμού περισσότερων συνεργαζόμενων κομμάτων είτε συνδυασμοί ανεξαρτήτων.

3. Κανείς δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

4. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με δήλωση που γίνεται, αν πρόκειται για συνδυασμό ενός μόνο κόμματος, από το αρμόδιο κατά το καταστατικό όργανο του κόμματος και, αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο ή δεν ορίζεται, από τον αρχηγό του κόμματος ή από εκείνον που διορίστηκε αντιπρόσωπος του κόμματος. Αν πρόκειται για συνδυασμό συναπισμού κομμάτων, από το αρμόδιο κοινό όργανο του συναπισμού ή από τα αρμόδια, κατά το καταστατικό όργανα των κομμάτων αν δεν υπάρχουν αυτά ή δεν ορίζονται, από τους αρχηγούς των κομμάτων ή από εκείνον που διορίστηκε αντιπρόσωπος του συναπισμού και, αν πρόκειται για συνδυασμό ανεξαρτήτων, από τους υποψηφίους που αποτελούν το συνδυασμό. Η δήλωση αν πρόκειται για συνδυασμό ενός μόνο κόμματος, πρέπει να περιέχει το όνομα του κόμματος και τα ονόματα των υποψηφίων που αποτελούν το συνδυασμό. Αν πρόκειται για συνδυασμό συναπισμού κομμάτων, πρέπει να περιέχει την προσωμμία του συναπισμού, τα ονόματα των κομμάτων που αποτελούν το συναπισμό και τα ονόματα των υποψηφίων και, αν πρόκειται για συνδυασμό ανεξαρτήτων, την προσωμμία του συνδυασμού και τα ονόματα των συνεργαζόμενων ανεξαρτήτων υποψηφίων. Στη δήλωση οι υποψήφιοι αναγράφονται κατά τη σειρά που καθορίζει το κόμμα, ο συναπισμός κομμάτων ή ο συνδυασμός ανεξαρτήτων υποψηφίων.

5. Η επίδοση της δήλωσης με την οποία καταρτίζεται ο συνδυασμός γίνεται με δικαστικό επιμελητή ή με απόδειξη στον Εισαγγελέα του Άρειου Πάγου δεκαέξι τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

6. Κάθε συνδυασμός μπορεί να περιλάβει αριθμό υποψηφίων μέχρι τον αριθμό των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, προσαυξανόμενο κατά ένα μόνο αν πρόκειται για περιφέρειες που εκλέγουν μέχρι και δύο βουλευτές.

7. Ο διορισμός αντιπροσώπου κόμματος ή συναπισμού κομμάτων που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, γίνεται με έγγραφη δήλωση στον Εισαγγελέα του Άρειου Πάγου, ο οποίος την κοινοποιεί στον πρόεδρο του αρμόδιου για την ανακήρυξη των συνδυασμών δικαστηρίου.

Άρθρο 35.
(Άρθρο 4 Ν. 1303/1982)

Ανακήρυξη συνδυασμών.

Τη δέκατη τέταρτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία το Α΄ Τμήμα του Άρειου Πάγου σε δημόσια συνεδρίαση ανακηρύσσει τους συνδυασμούς όπως αυτοί δηλώθηκαν κατά την παράγραφο 4 του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 36.
(Άρθρο 5 Ν. 1303/1982 και άρθρο 36 παρ. 2 π.δ. 895/1981)

Αναπλήρωση υποψηφίων που πέθαναν.

1. Όταν ένας από τους υποψηφίους συνδυασμού κόμματος, συναπισμού κομμάτων ή ανεξαρτήτων πεθάνει μετά την δήλωση ή ανακήρυξη του συνδυασμού, είναι δυνατό για συμπλήρωσή του να προτείνουν άλλο υποψήφιο αυτοί, που, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 34, είναι αρμόδιοι για τη δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού. Στην πρόταση καθορίζεται η σειρά του υποψηφίου στο συνδυασμό, περιέχονται τα στοιχεία του προτεινόμενου και επισυνάπτονται

τα γραμμάτια και η δήλωση αποδοχής της υποψηφιότητας, όπως ορίζουν οι παράγραφοι 1 έως 5 του άρθρου 32. Η πρόταση του άλλου αυτού υποψηφίου, πρέπει να επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο του αρμόδιου για την ανακήρυξη δικαστηρίου οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία και να γνωστοποιηθεί στον Εισαγγελέα του 'Αρειου Πάγου πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν απ' αυτήν. Πέρα από τις προθεσμίες αυτές δεν είναι δυνατό να προταθεί άλλος υποψήφιος.

2. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αυτόν που προτάθηκε και επιφέρει την αναγκαία μεταβολή στο συνδυασμό μέχρι και την επόμενη ημέρα από την επίδοση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 37.

(Άρθρο 37 π.δ. 895/1981)

Όνομα και έμβλημα των κομμάτων.

1. Μετά τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 31, με το οποίο ορίζεται η ημέρα ψηφοφορίας, και το βραδύτερο είκοσι δύο μέρες πριν απ' αυτή, κάθε πολιτικό κόμμα με γραπτή δήλωση του αρχηγού ή της επιτροπής που το διευθύνει, η οποία επιδίδεται στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Εισαγγελέα του 'Αρειου Πάγου, γνωστοποιεί το όνομα και το έμβλημα του κόμματος, ενιαία σ' όλο το Κράτος. Το όνομα και το έμβλημα που κατ' αυτό τον τρόπο δηλώθηκαν έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί στο εξής αποκλειστικά το πολιτικό κόμμα, που τα δήλωσε.

2. Το βραδύτερο είκοσι μία μέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας τα κόμματα, που θέλουν να απαρτίσουν συνασπισμό περισσότερων συνεργαζόμενων κομμάτων, γνωστοποιούν προς τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Εισαγγελέα του 'Αρειου Πάγου με γραπτή δήλωση των αρχηγών τους ή των επιτροπών που τα διευθύνουν, την προσωπυμία και το έμβλημα του συνασπισμού τους, ενιαία σ' όλο το Κράτος.

3. Ο Πρόεδρος της Βουλής και ο Εισαγγελέας του 'Αρειου Πάγου ανακινούν τις δηλώσεις, που τους επιδόθηκαν, στο Υπουργείο των Εσωτερικών, το οποίο οφείλει, μελλοντικά, να γνωστοποιεί στις εφορευτικές επιτροπές το όνομα και το έμβλημα που ορίστηκαν για κάθε κόμμα ή συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων και να φροντίζει για την εξασφάλιση της χρησιμοποίησής τους μόνο από τους δικαιούχους.

4. Δήλωση ονόματος και εμβλήματος σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις έχουν δικαίωμα να επιδώσουν και οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων, που την υπογράφουν όλα τα μέλη του συνδυασμού, καθώς και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι την οποία υπογράφει καθένας απ' αυτούς.

5. Απαγορεύεται να χρησιμοποιείται σαν όνομα και έμβλημα, σύμβολο θρησκευτικής λατρείας, η Σημαία της Πατρίδας ή άλλο παρόμοιο σύμβολο ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, καθώς επίσης και το στέμμα.

Άρθρο 38.

(Άρθρο 38 π.δ. 895/1981, άρθρο 4 Ν. 1232/1982 και 32489/1982 κοινή απόφαση Υπουργών Προεδρίας Κυβερνήσεως και Εσωτερικών).

Διαφωνία για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος.

1. Σε περίπτωση διαφωνίας για τη χρήση ονόματος και εμβλήματος αποφασίζει επιτροπή, που την αποτελούν ο Πρόεδρος, ο Εισαγγελέας και ο αρχαιότερος Αντιπρόεδρος του 'Αρειου Πάγου και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η επιτροπή αναγνωρίζει ως δικαιούχο το κόμμα που και πρωτίτερα κατά κοινή αντίληψη τα χρησιμοποιούσε.

2. Η ίδια επιτροπή αποφασίζει σε περίπτωση διαφωνίας για την ιδιότητα του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής αυτού.

Άρθρο 39.

(Άρθρο 39 π.δ. 895/1981)

Κοινοποίηση ονομάτων ανακηρυχθέντων υποψηφίων.

1. Το αρμόδιο δικαστήριο κοινοποιεί αμέσως στον οικείο νομάρχη τις αποφάσεις του για τις ανακηρύξεις. Κάθε νομάρχης γνωστοποιεί με προκήρυξη στην περιφέρεια του νομού τους υποψήφιους που ανακηρύχθηκαν με τα στοιχεία που περιέχει η απόφαση. Τα ονόματα των υποψηφίων κάθε συνδυασμού αναγράφονται στην προκήρυξη με τη σειρά της απόφασης. Η προκήρυξη δημοσιεύεται, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, οπωσδήποτε όμως τοιχοκολλάται στα δημοσιότερα μέρη όλων των δήμων και κοινοτήτων κάθε νομού με τη φροντίδα των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

2. Με ευθύνη του οικείου νομάρχη η πιο πάνω γνωστοποίηση και τοιχοκόλληση πρέπει να έχει γίνει το βραδύτερο μέχρι την πέμπτη ημέρα πριν από την ημέρα της εκλογής.

3. Η γνωστοποίηση των μεταβολών του άρθρου 36, γίνεται στην ανάγκη, με ιδιαίτερη προκήρυξη.

Άρθρο 40.

(Άρθρο 40 π.δ. 895/1981)

Αντιπρόσωπος και πληρεξούσιος υποψηφίων.

1. Κάθε συνδυασμός κόμματος ή συνασπισμός κομμάτων ή ανεξαρτήτων και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος έχουν το δικαίωμα να διορίσουν από ένα αντιπρόσωπο και ένα αναπληρωτή τους σε κάθε εκλογικό τμήμα.

2. Εάν οι προτεινόμενοι αντιπρόσωποι των μεμονωμένων υποψηφίων είναι περισσότεροι από τρεις, η εφορευτική επιτροπή, πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, ενεργεί μεταξύ αυτών κλήρωση για τον καθορισμό τριών απ' αυτούς, που μόνο αυτοί ή οι αναπληρωτές τους παραμένουν στο κατάστημα της ψηφοφορίας.

3. Για τα πιο πάνω γίνεται μνεία στο βιβλίο των πρακτικών της εκλογής. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και αναπληρωτών τους γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν υποψηφίου του οικείου συνδυασμού ή του μεμονωμένου υποψηφίου.

4. Ο διορισμός των αντιπροσώπων κόμματος γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής, είτε απευθείας στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου είτε στον Εισαγγελέα του 'Αρειου Πάγου, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να κοινοποιήσει το διορισμό στους προέδρους των πρωτοδικών. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και αναπληρωτών κάθε συνδυασμού γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή των εξουσιοδοτημένων απ' αυτόν υποψηφίων του οικείου συνδυασμού ή του μεμονωμένου υποψηφίου.

5. Εκτός από τους αντιπροσώπους, κάθε υποψήφιος μπορεί να διορίσει με συμβολαιογραφική πράξη ένα πληρεξούσιο, που θα ενεργεί αντί γι' αυτόν τα σχετικά με την εκλογή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Και τα πολιτικά κόμματα έχουν το δικαίωμα να διορίζουν από ένα πληρεξούσιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

Άρθρο 41.

(Άρθρο 41 π.δ. 895/1981)

Κωλύματα διορισμού αντιπροσώπων και πληρεξουσίων υποψηφίων.

Αντιπρόσωποι συνδυασμών και υποψηφίων ή πληρεξούσιοι κομμάτων ή υποψηφίων και αναπληρωτές αντιπροσώπων δεν μπορούν να διοριστούν οι απαριθμούμενοι στην παρ. 1 του άρθρου 52 υπάλληλοι, οι αξιωματικοί και στρατιωτικοί υπάλληλοι, οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών, οι θρησκευτικοί λειτουργοί, οι μοναχοί και οι ανήλικοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

Χρόνος και τόπος ψηφοφορίας.

Άρθρο 42.

(Άρθρο 42 π.δ. 895/1981)

Ημέρα ψηφοφορίας.

1. Η ψηφοφορία διαρκεί μία ημέρα μόνο, η οποία πρέπει να είναι Κυριακή, και αρχίζει από την ώρα της ανατολής και λήγει την ώρα της δύσης του ήλιου. Το διάταγμα του άρθρου 31 παρ. 2 μνημονεύει τις ώρες αυτές.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται τα σχετικά με τη λειτουργία των δημόσιων γενικά κέντρων την ημέρα της ψηφοφορίας, καθώς και τα σχετικά με την κίνηση των οχημάτων και κάθε τροχοφόρου.

Άρθρο 43.

(Άρθρο 43 π.δ. 895/1981)

Εκλογικά τμήματα.

1. Κάθε δήμος και κάθε κοινότητα αποτελεί ιδιαίτερο εκλογικό τμήμα.

2. Κοινότητες που έχουν λιγότερους από πεντακόσιους δημότες είναι δυνατόν να ενωθούν σ' ένα εκλογικό τμήμα με άλλες όμοιες κοινότητες είτε με δήμο ή κοινότητα μεγαλύτερου πληθυσμού, μόνο όταν η απόσταση και οι συγκοινωνιακές συνθήκες διευκολύνουν την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.

3. Δήμοι και κοινότητες με γραμμένους εκλογείς πάνω από οκτακόσιους, υποδιαιρούνται σε εκλογικά τμήματα έτσι που σε κάθε τμήμα να μην αναλογούν πάνω από οκτακόσιοι εκλογείς.

4. Σε κοινότητες που αποτελούνται από περισσότερους συνοικισμούς - μακριά ο ένας από τον άλλο - και που είναι δύσκολο να πηγαίνουν οι εκλογείς για ψηφοφορία σε ένα εκλογικό τμήμα, είναι δυνατόν να ορίζονται περισσότερα εκλογικά τμήματα, ανάλογα με τις υπάρχουσες συγκοινωνιακές δυσχέρειες.

Άρθρο 44.

(Άρθρο 44 π.δ. 895/1981)

Καταστήματα ψηφοφορίας.

1. Για κάθε εκλογικό τμήμα ορίζεται ιδιαίτερο κατάστημα ψηφοφορίας.

2. Ως καταστήματα ψηφοφορίας χρησιμοποιούνται κτίρια που κατέχονται από το δημόσιο, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και γενικά δημόσιους οργανισμούς - κι αν δεν φτάνουν αυτά - κατάλληλα ιδιωτικά οικήματα ή δημόσια κέντρα, που παραχωρούνται οικειοθελώς από τους δικαιούχους, σύμφωνα με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου.

3. Ο νομάρχης ή οι εξουσιοδοτημένοι απ' αυτόν δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων προσκαλούν (τον Ιανουάριο κάθε χρόνου) τους δικαιούχους ιδιωτικών οικημάτων, που κρίνονται κατάλληλα για καταστήματα ψηφοφορίας, να δηλώσουν εγγράφως μέσα σε τρεις μέρες από την πρόσκληση, αν δέχονται να χρησιμοποιηθούν ενδεχομένως τα οικημάτια τους ως καταστήματα ψηφοφορίας για πέντε το πολύ μέρες με αποζημίωση, που ορίζεται - μετά τη χρησιμοποίηση - από το νομάρχη και μετά από γνώμη επιτροπής που την αποτελούν ο αρμόδιος οικονομικός έφορος και ένας ανώτερος υπάλληλος της Δ/σης Εσωτερικών της Νομαρχίας, κι αν πρόκειται για τη Νομαρχία Αττικής, των Δ/σεων Εσωτερικών των διαμερισμάτων της, με πρόεδρο τον προϊστάμενο της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών.

4. Σε περίπτωση άρνησης από τους δικαιούχους να παραχωρήσουν οικειοθελώς τα κρινόμενα κατάλληλα για ψηφοφορία ιδιωτικά οικήματα ή δημόσια κέντρα, επιτρέπεται η επίταξή τους από το νομάρχη για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε μέρες. Η απόφαση του νομάρχη για την επίταξη κοινοποιεί-

ται δια της αστυνομικής αρχής είτε πριν από την εκτέλεση της επίταξης από τις διοικητικές αρχές είτε σύγχρονα μ' αυτή, στον ιδιοκτήτη ή νομέα ή κάτοχο ή νόμιμο αντιπρόσωπό τους, κι αν δεν υπάρχει αυτός ή απουσιάζει από το επιτασσόμενο οικήμα ή κέντρο, στη δημοτική ή κοινοτική αρχή του τόπου που βρίσκεται το οικήμα. Για τα επιτασσόμενα οικήματα καταβάλλεται αποζημίωση που την καθορίζει ο οικείος ειρηνοδίκης.

5. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση για κατάσταση ψηφοφορίας οποιουδήποτε στρατιωτικού καταστήματος ή στρατώνα.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τη διενέργεια δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, καθώς και σε κάθε εκδήλωση λαϊκής ετυμηγορίας.

Άρθρο 45.

(Άρθρο 45 π.δ. 895/1981)

Εκλογείς που αλλάζουν ομαδικά διαμονή.

1. Εκλογείς κοινοτήτων, που τις διάφορες εποχές του χρόνου αλλάζουν ομοδικά διαμονή, αλλά μέσα στην ίδια εκλογική περιφέρεια, ψηφίζουν στα εκλογικά τμήματα του δήμου ή κοινότητας που μένουν την ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Εκλογείς της προηγούμενης παραγράφου που την ημέρα της ψηφοφορίας μένουν σε δήμο ή κοινότητα που υπάγεται σ' άλλη εκλογική περιφέρεια, ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στο δήμο ή την κοινότητα που μένουν την ημέρα της ψηφοφορίας, αλλά αποτελούν ιδιαίτερο εκλογικό τμήμα και ψηφίζουν τους υποψήφιους της εκλογικής περιφέρειας, στους εκλογικούς καταλόγους της οποίας είναι γραμμένοι.

Άρθρο 46.

(Άρθρο 46 π.δ. 895/1981)

Εκλογείς δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί.

1. Οι εκλογείς του άρθρου 27 παρ. 1 του νόμου αυτού ψηφίζουν μαζί με τους άλλους εκλογείς στα εκλογικά τμήματα που ορίζει ο νομάρχης σύμφωνα με το άρθρο 48. Ο νομάρχης όταν ορίζει τα εκλογικά τμήματα κάθε δήμου ή κοινότητας, οφείλει να λαβαίνει υπόψη και τον αριθμό των εκλογέων αυτών σε κάθε δήμο ή κοινότητα και να τους κατανέμει συμμετρικά σ' όλα τα εκλογικά τμήματα.

2. Όσοι από τους εκλογείς του άρθρου 27 παρ. 1 υπηρέτούν στην περιοχή του Άγιου Όρους, ψηφίζουν στα πλησιέστερα εκλογικά τμήματα του νομού Χαλκιδικής, που τα ορίζει ο νομάρχης.

Άρθρο 47.

(Άρθρο 47 π.δ. 895/1981)

Ψηφοφορία ανδρών φρουράς.

Οι άνδρες της φρουράς κάθε εκλογικού τμήματος δεν είναι δυνατόν να είναι πιο πολλοί από έξι και ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα που αποτελούν τη φρουρά του.

Άρθρο 48.

(Άρθρο 48 π.δ. 895/1981)

Προσδιορισμός εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας.

1. Τα εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση του νομάρχη. Με την ίδια απόφαση γίνεται και η κατανομή των εκλογέων στα εκλογικά τμήματα. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ο αριθμός των εκλογέων δεν μπορεί να ξεπερνάει τους οκτακόσιους (800). Για τους εκλογείς του άρθρου 45 την απόφαση βγάζει ο νομάρχης της περιφέρειας που μένουν.

2. Οι αποφάσεις του νομάρχη της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία και κοινοποιούνται αμέσως στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου και δια του Υπουργείου Εσωτερικών στον Άρειο Πάγο.

3. Οι αποφάσεις αυτές είναι δυνατόν να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

4. Οι ίδιες αποφάσεις, όπως τελικά θα καταρτισθούν, γνωστοποιούνται με προκήρυξη του νομάρχη στους δήμους και κοινότητες του νομού, πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

Άρθρο 49.

(Άρθρο 49 π.δ. 895/1981)

Δημοσίευση προγράμματος ψηφοφορίας.

Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές εκδίδουν και δημοσιεύουν σ' όλη γενικά την περιφέρειά τους, τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες έναρξης και λήξης της, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τον αριθμό των βουλευτικών εδρών της εκλογικής περιφέρειας και τα ονόματα των υποψήφιων, όπως αυτά αναγράφονται στην προκήρυξη της διοικητικής αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Προπαρασκευή της ψηφοφορίας.

Άρθρο 50.

(Άρθρο 50 π.δ. 895/1981)

Προετοιμασία του καταστήματος ψηφοφορίας.

1. Το πρωί της προηγούμενης ημέρας της ψηφοφορίας ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, καθένας για τα καταστήματα ψηφοφορίας των εκλογικών τμημάτων του δήμου ή της κοινότητάς του, οφείλει να μεριμνήσει ώστε να έχει ετοιμαστεί η αίθουσα της εκλογής και τα εκλογικά είδη.

2. Σε κάθε κατάστημα ψηφοφορίας τοποθετείται τραπέζι, γύρω από το οποίο κάθονται η εφορευτική επιτροπή, ο δικαστικός αντιπρόσωπος και οι υποψήφιοι ή οι αντιπρόσωποί τους.

Μπροστά από το τραπέζι της επιτροπής τοποθετείται η κάλπη και σε ύψος που το επίπεδο του καλύμματος της κάλπης να είναι πιο πάνω από το επίπεδο του τραπέζιού.

3. Οι κάλπες κατασκευάζονται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών ή από την αρχή που πήρε εντολή του, από οποιαδήποτε ύλη και σε μέγεθος ανάλογο με τον αριθμό των εκλογέων κάθε τμήματος. Οι λεπτομέρειες θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Οι δαπάνες για την επισκευή των καλπών, την προμήθεια των ειδών γραφικής ύλης για τις εφορευτικές επιτροπές και των ειδών που απαιτούνται για τη συσκευασία των εκλογικών στοιχείων για να διαβιβαστούν στο πρωτοδικείο, βαρύνουν τους οικείους δήμους και κοινότητες.

5. Για τις άπορες κοινότητες το Υπουργείο των Εσωτερικών μπορεί να εγκρίνει την πληρωμή τέτοιων δαπανών από το Δημόσιο.

6. Σε κάθε κατάστημα ψηφοφορίας και εντός του χώρου, όπου εδρεύει η εφορευτική επιτροπή, κατασκευάζεται με φροντίδα του αρμόδιου δήμαρχου ή προέδρου της κοινότητας κατάλληλος ξεχωριστός χώρος, στον οποίο ν' αποσύρεται ο εκλογέας και να μπορεί, χωρίς να τον βλέπουν, να συμπληρώνει το ψηφοδέλτιο και να το κλείνει στο φάκελο. Αν δεν μπορεί να κατασκευαστεί καλά χωρισμένο διαμέρισμα, επιτρέπεται να γίνει ένα τέτοιο προχείρως, είτε με την παρεμβολή ξύλινου πλακίσιου, περιφραγμένου με χοντρό χαρτί είτε με την ανάρτηση αδιαφανούς υφάσματος είτε με άλλο τρόπο.

7. Εντός του χωρισμένου χώρου τοποθετείται τραπέζι και πάνω του φροντίζουν οι υποψήφιοι ή οι αντιπροσωποί τους να υπάρχουν αρκετά ψηφοδέλτια όλων των συνδυασμών και υποψηφίων, που ανακηρύχθηκαν στην περιφέρεια, καθώς και μολύβια για χρήση από τους εκλογείς. Η εφορευτική επιτροπή επιβλέπει να υπάρχουν στο τραπέζι σ' όλη τη διάρκεια της ψηφοφορίας αρκετά ψηφοδέλτια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Εφορευτικές Επιτροπές.

Άρθρο 51.

(Άρθρο 51 π.δ. 895/1981)

Διορισμός εφορευτικών επιτροπών.

1. Η ψηφοφορία γίνεται ενώπιον εφορευτικών επιτροπών.

2. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ορίζεται εφορευτική επιτροπή που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ως πρόεδρο και τέσσερα μέλη που αναπληρώνονται από ισάριθμα αναπληρωματικά.

3. Τα λαϊκά μέλη των εφορευτικών επιτροπών μαζί με τα αναπληρωματικά τους κληρώνονται μέσα σε είκοσι μέρες από την προκήρυξη των εκλογών, από το αρμόδιο δικαστήριο των πρωτοδικών, από τους γραμμένους στους οριστικούς εκλογικούς καταλόγους και τα παραρτήματά τους εκλογείς του δήμου ή της κοινότητας που ανήκει το εκλογικό τμήμα και που κατοικούν σ' αυτό το δήμο ή την κοινότητα. Σε όποιους δήμους και κοινότητες οι κατάλογοι έχουν συνταχθεί κατά ενορίες, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών κληρώνονται απ' αυτούς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της οικείας ενορίας και κατοικούν σ' αυτή.

4. Μέσα στην πιο πάνω προθεσμία το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί με απόφασή του, που παίρνεται σε συμβούλιο, και κατά τη δική του κρίση, να διορίζει τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών από τους καταλόγους της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή μέλη των εφορευτικών επιτροπών ορίζονται αυτοί, που κατά την κρίση του συμβουλίου πρωτοδικών, παρέχουν στοιχεία επάρκειας γι' αυτά τα καθήκοντα.

Για το σκοπό αυτό είναι δυνατόν ο αρμόδιος πρόεδρος πρωτοδικών να ζητήσει πληροφορίες και στοιχεία από τους εφηνοδικές του τόπου και τις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές.

Μ' αυτές τις προϋποθέσεις το συμβούλιο πρωτοδικών μπορεί να αποκλείσει μέλη που κληρώθηκαν και που τα κρίνει ανεπαρκή για το έργο της εφορευτικής επιτροπής.

5. Αρμόδιο πρωτοδικείο είναι αυτό που στην περιφέρειά του υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα όπου εδρεύει το εκλογικό τμήμα.

6. Μέλη των εφορευτικών επιτροπών δεν μπορούν να διοριστούν όσοι συμπλήρωσαν το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους.

7. Αυτοί που σύμφωνα με τα παραπάνω ορίστηκαν μέλη των εφορευτικών επιτροπών ειδοποιούνται για το διορισμό τους δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία με φροντίδα του εισαγγελέα του πρωτοδικείου, στον οποίο διαβιβάζεται έγκαιρα από τον πρόεδρο πρωτοδικών αντίγραφο της πράξης του πρωτοδικείου για το διορισμό τους.

8. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών είναι υποχρεωμένα να εκτελούν τα καθήκοντά τους χωρίς καμία αντιμισθία ή αποζημίωση.

Άρθρο 52.

(Άρθρο 52 π.δ. 895/1981)

Καλώματα διορισμού μελών εφορευτικών επιτροπών.

1. Δημόσιοι και δημοτικοί ή κοινοτικοί υπάλληλοι ή έμμισθοι υπάλληλοι δημοτικών ή κοινοτικών νομικών προσώπων και ιδρυμάτων και όσοι μ' αυτές τις ιδιότητες υπηρέτησαν την τελευταία τριετία προ της εκλογής, δεν μπορούν να κληρωθούν ή διοριστούν μέλη εφορευτικών επιτροπών κι αν τυχόν κληρωθούν ή διοριστούν δεν μπορούν να λάβουν μέρος στη συγκρότηση των επιτροπών. Το κώλυμα ισχύει και για τους αποστρατευθέντες αξιωματικούς, τα όργανα των σωμάτων ασφαλείας, καθώς και γι' αυτούς που διατέλεσαν δήμαρχοι και πρόεδροι κοινότητων κατά την τελευταία τριετία.

2. Τα τακτικά μέλη των εφορευτικών επιτροπών, αν προταθούν και ανακηρυχθούν από το πρωτοδικείο υποψήφιοι βουλευτές, έχουν το δικαίωμα της επιλογής με δήλωση, που επιδίδεται στη διοικητική αρχή με δικαστικό επιμελητή πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Εάν για οποιοδήποτε λόγο δεν ασκήσουν αυτό το δικαίωμα, θεωρείται ότι προτίμησαν τη βουλευτική υποψηφιότητα και αντικαθίστανται στην εφορευτική επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53.

3. Οι δικηγόροι που κληρώνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη εφορευτικής επιτροπής, αν διοριστούν αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, υποχρεούνται να εκπληρώσουν τα καθήκοντα του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής.

Άρθρο 53.

(Άρθρο 53 π.δ. 895/1981)

Αναπλήρωση μελών εφορευτικών επιτροπών.

1. Εάν μέλη της εφορευτικής επιτροπής δεν προσέλθουν να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους γιατί απουσιάζουν ή κωλύονται ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά μέλη. Εάν η αναπλήρωση είναι αδύνατη για τους ίδιους λόγους, η εκλογή διεξάγεται μόνο από τα παρόντα μέλη της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και από μόνο τον πρόεδρό της, αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής.

2. Σε περίπτωση που κωλύεται ή για οποιοδήποτε λόγο απουσιάζει ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής, αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, αναπληρώνεται από τον ορισμένο αναπληρωτή του, κι αν λείπει κι αυτός, για οποιοδήποτε λόγο, η εκλογή γίνεται έγκυρα ενώπιον τριών τουλάχιστον μελών της εφορευτικής επιτροπής, με πρόεδρο τον μεγαλύτερό τους σε ηλικία.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε κάθε άλλη εκδήλωση της λαϊκής ετυμηγορίας.

Άρθρο 54.

(Άρθρο 54 π.δ. 895/1981)

Καθήκοντα εφορευτικών επιτροπών.

1. Η επιτροπή που καταρτίστηκε σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις διευθύνει την εκλογή και τηρεί τα εξής βιβλία: α) βιβλίο πρακτικών, β) πρωτόκολλο ψηφοφορίας και γ) βιβλίο διαλογής ψήφων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών είναι δυνατόν να ορίζεται η τήρηση και άλλων στοιχείων.

2. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε ισοψηφία νικάει η ψήφος του προέδρου.

Άρθρο 55.

(Άρθρο 55 π.δ. 895/1981)

Ψηφοφορία μελών εφορευτικών επιτροπών.

1. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών, ψηφίζουν στα τμήματα που εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους. Για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται μνεία στο βιβλίο πρακτικών και αναγράφονται τα στοιχεία τους, ιδιαίτερα στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Η ψηφοφορία τους βεβαιώνεται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και στο εκλογικό τους βιβλιάριο.

2. Αν επαναληφθεί η ψηφοφορία σύμφωνα με το άρθρο 92, γιατί ακυρώθηκε η εκλογή σε μερικά μόνο τμήματα της εκλογικής περιφέρειας, αυτοί που ψήφισαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο σε τμήματα, που δεν ακυρώθηκε η εκλογή, δεν μπορούν να ψηφίσουν στα τμήματα που επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία και αν είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους αυτών των τμημάτων.

Άρθρο 56.

(Άρθρο 56 π.δ. 895/1981)

Γραμματέας εφορευτικής επιτροπής.

1. Η εφορευτική επιτροπή αναθέτει καθήκοντα γραμματέα για τη σύνταξη των πρακτικών της σε υπάλληλο δημόσιο ή δημοτικό ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει.

2. Αν δεν μπορεί η εφορευτική επιτροπή να αναθέσει τα καθήκοντα γραμματέα, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, τα αναθέτει σε έναν εκλογέα ή σ' ένα από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της και στην ανάγκη σε κοινοτικό υπάλληλο.

3. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει γραμματέας της εφορευτικής επιτροπής, δεν παρακωλύεται καθόλου το έργο της, γιατί στην ανάγκη μπορεί και ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ή ο προεδρεύων της επιτροπής να εκτελέσει τα καθήκοντα του γραμματέα της.

Άρθρο 57.

(Άρθρο 57 π.δ. 895/1981)

Διερμηνείς τουρκικής γλώσσας.

Σε εκλογικά τμήματα των Νομών Έβρου, Ξάνθης, Ροδόπης και Δωδεκανήσου είναι δυνατόν να διορίζονται με απόφαση του οικείου νομάρχη διερμηνείς της τουρκικής γλώσσας από τους δημόσιους, δημοτικούς ή κοινοτικούς υπαλλήλους, που υπηρετούν στην έδρα κάθε εκλογικού τμήματος ή πιο κοντά σ' αυτή.

Άρθρο 58.

(Άρθρο 58 π.δ. 895/1981)

Σφραγίδα εφορευτικών επιτροπών.

Η εφορευτική επιτροπή έχει δική της σφραγίδα. Αν δεν έχει δική της χρησιμοποιεί τη σφραγίδα μιας άλλης αρχής, που την ορίζει με απόφασή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄.

Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και έφοροι.

Άρθρο 59.

(Άρθρο 59 π.δ. 895/1981)

Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και καθήκοντά τους.

1. Σε κάθε εκλογικό τμήμα και σ' όλη τη διάρκεια της εκλογής παραβρίσκεται αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής.

2. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, εκτός από τα καθήκοντά του, που ειδικά αναφέρονται στο παρόν, έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ανακριτικού υπαλλήλου και ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή μετά από μήνυση οποιουδήποτε πολίτη την ανάκριση για να εξακριβώσει όλες τις αξιόποινες πράξεις που έγιναν μέσα ή γύρω από το εκλογικό κατάστημα. Κατά την άσκηση των ανακριτικών του καθηκόντων ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ενεργεί μόνος του, χωρίς δηλαδή να συμπράττει γραμματέας, άλλος ανακριτικός υπάλληλος ή μάρτυρες και διαβιβάζει τις μηνύσεις που του κατέθεσαν και τα σχετικά με την τυχόν προανάκριση έγγραφα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής αναφέρει με το ταχύτερο μέσο στον έφορο του επόμενου άρθρου την άφιξή του και την ανάληψη των καθηκόντων του. Αμέσως μετά το πέρας της εκλογής είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στον ίδιο έφορο γραπτή αναφορά για κάθε αξιοσημείωτο γεγονός που έλαβε χώρα κατά την εκλογή ή για το ότι δεν υπέπεσε στην αντίληψή του κανένα τέτοιο γεγονός. Επίσης είναι υποχρεωμένος να υποβάλει ονομαστική κατάσταση αυτών που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και δεν ψήφισαν.

Η παράλειψη υποβολής αναφοράς τιμωρείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 109.

Άρθρο 60.
(Άρθρο 60 π.δ. 895/1981)

Έφοροι των αντιπροσώπων δικαστικής αρχής.

1. Για την εποπτεία των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής διορίζονται έφοροι, ένας ή περισσότεροι, σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Οι έφοροι της δικαστικής αρχής σε κάθε εκλογική περιφέρεια, είναι υποχρεωμένοι να περιοδεύουν μέσα στην περιφέρεια την ημέρα της ψηφοφορίας και την προηγούμενη μετά από συνεννόηση με τον αρχαιότερο μεταξύ τους και να επεμβαίνουν για να ενισχύουν το έργο των δικαστικών αντιπροσώπων σε περιπτώσεις καταγγελίας παράνομων παρεμβάσεων. Για την εκτέλεση αυτού του έργου τους, ο οικείος νομάρχης οφείλει να θέσει στη διάθεσή τους τον αναγκαίο αριθμό αυτοκινήτων των δημόσιων πολιτικών και αστυνομικών αρχών του νομού. Και οι στρατιωτικές αρχές της περιφέρειας είναι υποχρεωμένες να διευκολύνουν τις κινήσεις των εφόρων. Ο έφορος μπορεί να ασκεί και όλα τα καθήκοντα, που αναθέτει στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής το παρόν.

3. Ο έφορος υποβάλλει στο Υπουργείο Εσωτερικών, επί αποδείξει, τις αναφορές που του υποβλήθηκαν σύμφωνα με την παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, μαζί με ονομαστική κατάσταση όσων τυχόν δεν υπέβαλαν αναφορά και γενική έκθεση για την εκλογή στην περιφέρειά του. Διαβιβάζει ακόμα στον οικείο εισαγγελέα πλημμελειοδικών τις ονομαστικές καταστάσεις που του υποβλήθηκαν όσων ήταν γραμμένοι και δεν ψήφισαν.

Άρθρο 61.
(Άρθρο 61 π.δ. 895/1981)

Διορισμός των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των εφόρων τους.

1. Οι έφοροι και οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται από το Α' Τμήμα του Άρειου Πάγου.

2. Έφοροι των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής διορίζονται οι πάρεδροι του Συμβουλίου Επικρατείας, οι εφέτες και οι αντισαγγελείς εφετών.

3. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται.

α) Οι πρωτοδικές και αντισαγγελείς πρωτοδικών.

β) Οι πάρεδροι πρωτοδικών και εισαγγελιών πρωτοδικών.

γ) Οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας.

δ) Οι πρωτοδικές και οι πάρεδροι των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

ε) Οι ειρηνοδικές και οι πταισιματοδικές.

στ) Οι υπάλληλοι Α' και Β' κατηγοριών με 6ο βαθμό και πάνω της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, όλων γενικά των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους, των τακτικών διοικητικών πρωτοδικείων και εφετείων και του Επιτρόπου της Επικρατείας επί των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

ζ) Οι συμβολαιογράφοι

η) Οι έμμισθοι και άμισθοι υποθηκοφύλακες.

θ) Οι δικαστικοί αντιπρόσωποι της Διοίκησης.

Αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής δεν μπορεί να διοριστεί όποιος έχει υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, οι παρακάτω αρχές αποστέλλουν στην Εισαγγελία του Άρειου Πάγου τα ακόλουθα στοιχεία :

α) Το Υπουργείο Εσωτερικών, δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία, πίνακα των εκλογικών τμημάτων του Κράτους.

β) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες όλων των δικαστικών λειτουργιών, εισηγητών και γενικά δικαστικών υπαλλήλων της αρμοδιότητάς του, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο στα στοιχεία από α' έως και η'.

γ) Η Διεύθυνση Δικαστικού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, πίνακα των δικαστικών αντιπροσώπων της Διοίκησης.

Οι πίνακες β' και γ' αυτής της παραγράφου και οι κατάλογοι των δικηγόρων της επόμενης παραγράφου, στέλνονται δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία.

5. Εάν δεν φτάνουν τα πρόσωπα της παραγράφου 3 για να συμπληρώσουν τους τακτικούς και τους αναπληρωτές αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής, για τους οποίους γίνεται λόγος στην επόμενη παράγραφο, το Α' Τμήμα του Άρειου Πάγου διορίζει - για συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού - δικηγόρους από τους διορισμένους σ' όλα τα δικαστήρια του Κράτους. Τους καταλόγους των δικηγόρων αποστέλλουν στον Εισαγγελέα του Άρειου Πάγου οι πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, μέσα στην προθεσμία, που ορίζει η παρ. 4 του άρθρου αυτού.

6. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια διορίζονται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5, αναπληρωτές των τακτικών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής. Οι αναπληρωτές είναι ίσοι με το ένα δέκατο του αριθμού των εκλογικών τμημάτων. Αυτοί με παραγγελία του έφορου της περιφέρειας αναπληρώνουν τους για οποιοδήποτε λόγο κωλυμένους τακτικούς ή τους βοηθούν στα καθήκοντά τους.

7. Οι εισηγητές του Συμβουλίου Επικρατείας, οι πρωτοδικές, οι αντισαγγελείς πρωτοδικών, οι πάρεδροι πρωτοδικείων και εισαγγελιών πρωτοδικείων, οι πρωτοδικές και οι πάρεδροι των τακτικών διοικητικών πρωτοδικείων διορίζονται ως τακτικοί αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στα μεγαλύτερα εκλογικά τμήματα της περιφέρειας που υπηρέτούν και κατά προτίμηση στα πλησιέστερα της έδρας της περιφέρειας και της άμεσης εποπτείας των εφόρων.

8. Οι δικαστικοί λειτουργοί της παρ. 2 δεν μπορούν να διοριστούν ως έφοροι στην εκλογική περιφέρεια, από την οποία αυτοί οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους κατάγονται.

9. Οι δικηγόροι και συμβολαιογράφοι δεν μπορούν να διοριστούν ως τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, ούτε στην εκλογική περιφέρεια από την οποία αυτοί οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους κατάγονται ούτε στην εκλογική περιφέρεια, στην οποία περιλαμβάνεται ολικά ή μερικά το πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ασκούν τα καθήκοντά τους.

10. Οι έφοροι και οι αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής ειδοποιούνται για το διορισμό τους από τον Εισαγγελέα του Άρειου Πάγου και είναι υποχρεωμένοι να βρίσκονται στον τόπο του διορισμού τους τη δεύτερη ημέρα πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία. Μόλις φτάσουν ειδοποιούν τον εισαγγελέα της περιφέρειάς τους για την άφιξή τους.

Άρθρο 62.
(Άρθρο 62 π.δ. 895/1981)

Ψηφοφορία αντιπροσώπων δικαστικής αρχής και εφόρων αυτών.

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα στο οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους, τους υποψήφιους της περιφέρειας, στην οποία υπάγεται εκλογικά αυτό το εκλογικό τμήμα. Οι έφοροι και όσοι αναπληρωτές αντιπρόσωποι δικαστικής αρχής δεν άσκησαν τα καθήκοντά τους, ψηφίζουν τους ίδιους υποψήφιους σε εκλογικό τμήμα της έδρας του εφόρου που ορίζεται απ' αυτόν, τους υποψήφιους της εκλογικής περιφέρειας στην οποία υπάγεται αυτό το εκλογικό τμήμα. Οι ανωτέρω ψηφίζουν μόνο εφόσον είναι γραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο δήμου ή κοινότητας του Κράτους. Για το σκοπό αυτό υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ο δήμος ή η κοινότητα που είναι γραμμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'.

Ψηφοδέλτια - Γενικές διατάξεις.

Άρθρο 63.

(Άρθρο 63 παρ. 1 και 2 π.δ. 895/1981 και άρθρο 6 ν. 1303/1982).

Μορφή ψηφοδελτίων.

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί, που χορηγεί το Δημόσιο. Το χαρτί χορηγείται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς κομμάτων, των οποίων συνδυασμοί υποψηφίων ανακηρύχθηκαν στο ένα τρίτο τουλάχιστον των εκλογικών περιφερειών του Κράτους. Η ποσότητα του χαρτιού που χορηγείται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού των Εσωτερικών.

2. Τα ψηφοδέλτια σ' όλη γενικά την επικράτεια έχουν ορθογώνιο σχήμα. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών.

3. Τα ψηφοδέλτια είναι μόνο έντυπα. Όποιο ψηφοδέλτιο δεν είναι έντυπο, έστω και μερικά, είναι άκυρο. Τα τυπογραφικά στοιχεία στα ψηφοδέλτια πρέπει να είναι μελανής απόχρωσης.

Άρθρο 64.

(Άρθρο 64 π.δ. 895/1981)

Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων.

1. Τα κόμματα, οι συνδυασμοί κομμάτων και οι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι : α) να εκτυπώσουν τα ψηφοδέλτια και β) να παραδώσουν στον οικείο νομάρχη, επί αποδείξει, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, αριθμό ψηφοδελτίων που να επαρκεί για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας.

2. Ο νομάρχης οφείλει να εφοδιάσει έγκαιρα κάθε εφορευτική επιτροπή των εκλογικών τμημάτων, που υπάγονται στη νομαρχία του, με ψηφοδέλτια της εκλογικής περιφέρειας. Ο αριθμός των ψηφοδελτίων για κάθε συνδυασμό υποψηφίων ή μεμονωμένο υποψήφιο της περιφέρειας πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά πενήντα τοις εκατό τουλάχιστον από τον αριθμό των εκλογέων που είναι γραμμένοι στο εκλογικό τμήμα.

Άρθρο 65.

(Άρθρο 7 Ν. 1303/1982)

Περιεχόμενο ψηφοδελτίων.

1. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτυπώνονται ιδιαίτερα ψηφοδέλτια για κάθε συνδυασμό υποψηφίων βουλευτών της περιφέρειας καθώς και για κάθε μεμονωμένο υποψήφιο.

2. Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού κόμματος αναγράφονται οριζόντια από το άνω μέρος της μίας μακρότερης πλευράς τους και προς την άλλη σε διαδοχικές ξεχωριστές σειρές το έμβλημα του κόμματος, το όνομά του και η εκλογική περιφέρεια για την οποία προορίζονται. Αμέσως μετά αναγράφονται τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού καθένα χωριστά, κατά τη σειρά που αναφέρονται στην απόφαση για την ανακήρυξη του συνδυασμού και με τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία που αναφέρονται στην ίδια απόφαση, από τα οποία προτάσσεται το επώνυμο.

3. Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων αναγράφονται στην ίδια θέση και με την ίδια σειρά όλα τα στοιχεία που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, με τη διαφορά ότι μεταξύ της προσωνομίας του συνασπισμού και της εκλογικής περιφέρειας αναγράφονται και τα ονόματα όλων των κομμάτων που αποτελούν το συνασπισμό. Στη συνέχεια αναγράφονται, κατά τη σειρά της προηγούμενης παραγράφου, τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού.

4. Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού ανεξαρτήτων αναγράφονται στην ίδια θέση και με την ίδια σειρά όλα τα στοιχεία

που ορίζονται στην παράγραφο 2, με τη διαφορά ότι αντί του ονόματος του κόμματος αναγράφεται η ένδειξη «συνδυασμός ανεξαρτήτων». Το έμβλημα του συνδυασμού ανεξαρτήτων αναγράφεται εφόσον έχει δηλωθεί σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 37. Στη συνέχεια αναγράφονται, κατά τη σειρά της παραγράφου 2, τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού.

5. Στα ψηφοδέλτια μεμονωμένων υποψηφίων αναγράφονται στην ίδια θέση και με την ίδια σειρά όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2, με τη διαφορά ότι αντί του ονόματος του κόμματος αναγράφεται η ένδειξη «μεμονωμένος υποψήφιος». Το έμβλημα του μεμονωμένου υποψηφίου αναγράφεται εφόσον έχει δηλωθεί σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 37. Στη συνέχεια αναγράφεται το όνομα του υποψηφίου.

6. Στο ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπονται εγγραφές και διαγραφές ενδείξεων ή ονομάτων. Αν γίνουν θεωρούνται ότι δεν υπάρχουν και το ψηφοδέλτιο παραμένει έγκυρο, με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 66.

Άρθρο 66.

(Άρθρο 66 παρ. 1 και 2 π.δ. 895/1981 και άρθρο 8 ν. 1303/1982).

Αλλοιώσεις του περιεχομένου των ψηφοδελτίων.

1. Ο εκλογέας δεν έχει το δικαίωμα να αλλοιώσει το περιεχόμενο του ψηφοδελτίου πέρα απ' όσα επιτρέπονται σύμφωνα με το εκλογικό σύστημα που κάθε φορά εφαρμόζεται. Κάθε αλλοίωση που γίνεται κατά παράβαση της διάταξης αυτής επάγεται την ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

2. Λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία που οπωσδήποτε σημειώνονται σε οποιαδήποτε πλευρά του ψηφοδελτίου, επάγονται ακυρότητα, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας.

3. Η τυχόν σημείωση στο ψηφοδέλτιο σταυρού προτίμησης υπέρ υποψηφίου ή υποψηφίων δεν επιφέρει ακυρότητα του ψηφοδελτίου, με επιφύλαξη πάντως και στην περίπτωση αυτή της διάταξης της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 67.

(Άρθρο 67 παρ. 1 έως 4 και 6 έως 9 π.δ. 895/1981 και άρθρο 9 ν. 1303/1982).

Λευκά ψηφοδέλτια

1. Σε περίπτωση που σε κάποιο εκλογικό τμήμα προβλέπεται κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας ότι θα προκύψει, για οποιοδήποτε λόγο, έλλειψη έντυπων ψηφοδελτίων, η εφορευτική επιτροπή οφείλει να φροντίσει αμέσως να εφοδιαστεί με τον αναγκαίο αριθμό ψηφοδελτίων. Εάν ο εφοδιασμός δεν πραγματοποιηθεί έγκαιρα, η εφορευτική επιτροπή οφείλει να συτάξει την ίδια στιγμή πρακτικό, στο οποίο να βεβαιώνει την έλλειψη έντυπων ψηφοδελτίων, το λόγο, που κατά την κρίση της δημιουργήθηκε αυτή η έλλειψη, τον τρόπο που φρόντισε για ανεφοδιασμό με νέα έντυπα ψηφοδέλτια και τον λόγο για τον οποίο αυτό δεν πραγματοποιήθηκε.

Μετά τη σύνταξη του πρακτικού αυτού επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η συνέχιση της ψηφοφορίας με λευκά ψηφοδέλτια.

2. Τα λευκά αυτά ψηφοδέλτια είναι από το ίδιο χαρτί, έχουν το ίδιο σχήμα και τις ίδιες διαστάσεις με τα έντυπα και δεν πρέπει να έχει γραφτεί σ' αυτά τίποτε με κανένα τρόπο.

3. Τα λευκά ψηφοδέλτια παραδίδονται από την εφορευτική επιτροπή, από ένα σε κάθε εκλογέα, αφού πρώτα τεθεί προς το μέρος της μικρότερης πλευράς του η σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής, σημειωθεί δίπλα της η ημερομηνία της εκλογής και τεθεί κάτω από την ημερομηνία η μονογραφή του δικαστικού αντιπροσώπου.

4. Ο εκλογέας αφού πάρει από την εφορευτική επιτροπή το σφραγισμένο και θεωρημένο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο λευκό ψηφοδέλτιο και αφού αποχωρήσει στον ιδιαίτερο χώρο του εκλογικού τμήματος οφείλει να το συμπληρώσει με το χέρι του.

5. Στο λευκό ψηφοδέλτιο ο εκλογέας γράφει ο ίδιος το όνομα του συνδυασμού ή του μεμονωμένου υποψηφίου της προτίμησής του.

6. Για τα λευκά ψηφοδέλτια εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 66. Λευκό ψηφοδέλτιο με διαγραφές, εγγραφές ή διορθώσεις, που καθιστούν αμφίβλολο το περιεχόμενό του, είναι άκυρο.

7. Κάθε λευκό ψηφοδέλτιο, που δεν έχει τη σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής, την ημερομηνία της εκλογής και τη μονογραφή του οικείου δικαστικού αντιπρόσωπου, είναι άκυρο. Είναι επίσης άκυρο κάθε λευκό ψηφοδέλτιο, που χρησιμοποιήθηκε σε εκλογικό τμήμα, του οποίου η εφορευτική επιτροπή δεν έχει συντάξει πρακτικό σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου αυτού.

8. Όποιος εκλογέας, δεν μπορεί μόνος του να συμπληρώσει λευκό ψηφοδέλτιο, οφείλει να απευθυνθεί στο δικαστικό αντιπρόσωπο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να συνοδεύσει τον εκλογέα στον ιδιαίτερο χώρο του εκλογικού τμήματος και να τον βοηθήσει.

9. Το Υπουργείο των Εσωτερικών οφείλει, διαμέσου των νομαρχιών, να εφοδιάζει τα εκλογικά τμήματα με ανάλογο αριθμό λευκών ψηφοδελτίων.

Άρθρο 68.

(Άρθρο 68 π.δ. 895/1981)

Εκλογικοί φάκελοι.

1. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται ομοιόμορφα για ολόκληρο το Κράτος, με τη φροντίδα του Υπουργείου των Εσωτερικών, από αδιάφανο χαρτί λευκής απόχρωσης και στην εμπρόσθια πλευρά τους έχουν έντυπη επιγραφή ή άλλο γνώρισμα.

2. Το Υπουργείο των Εσωτερικών φροντίζει ν' αποσταλούν έγκαιρα στους νομάρχες αρκετοί φάκελοι. Οι νομάρχες φροντίζουν για την έγκαιρη αποστολή των φακέλων στις κατά τόπους δημοτικές και κοινοτικές αρχές, οι οποίες εφοδιάζουν τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειάς τους δια μέσου των εφορευτικών επιτροπών τους.

3. Εάν λείψουν τέτοιοι φάκελοι η εφορευτική επιτροπή, μετά από πιστοποίηση της έλλειψης, προμηθεύεται μόνη της ομοιόμορφους φακέλους.

4. Εκτός από την έντυπη επιγραφή ή γνώρισμα δεν αναγράφεται στο φάκελο τίποτ' άλλο. Στίγματα, σημεία ή λέξεις, σημειωμένες στο φάκελο, εφόσον θα κριθούν σαν διακριτικά γνωρίσματα, που ολοφάνερα παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας, επάγονται την ακυρότητα του ψηφοδελτίου που είναι μέσα στο φάκελο.

Άρθρο 69.

(Άρθρο 69 π.δ. 895/1981)

Ακυρότητα ψηφοδελτίων.

Εκτός από την ακυρότητα των παραγράφων 3 του άρθρου 63, 1 και 2 του άρθρου 66, 6 και 7 του άρθρου 67 και 4 του άρθρου 68 το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο και στις ακόλουθες περιπτώσεις που ορίζονται περιοριστικά, δηλαδή, εάν : α) εκτυπώθηκε σε χαρτί, που ολοφάνερα διαφέρει στο χρώμα απ' αυτό που χορηγήθηκε από το Δημόσιο ή με τυπογραφικά στοιχεία πρόδηλα διαφορετικά στο χρώμα απ' αυτά που γενικά χρησιμοποιήθηκαν, β) έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν φανερά από τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 63, γ) δεν είναι ακριβώς σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 2-6 του άρθρου 65, δ) βρεθεί στον ίδιο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή άλλου συνδυασμού, ε) χρησιμοποιηθεί σ' εκλογικό τμήμα άλλης εκλογικής περιφέρειας και όχι αυτής, που αναγράφεται πάνω σ' αυτό και στ) βρεθεί σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 68.

Άρθρο 70.

(Άρθρο 70 π.δ. 895/1981)

Άλλες διατάξεις για ψηφοδέλτια.

Κατά τα λοιπά, τα σχετικά με τα ψηφοδέλτια και το περιεχόμενο αυτών διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για το εφαρμοστέο εκλογικό σύστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'.

Ψηφοφορία.

Άρθρο 71.

(Άρθρο 71 π.δ. 895/1981)

Παραλαβή καταστήματος και εκλογικών ειδών από την εφορευτική επιτροπή.

1. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, μόλις φτάσει και το αργότερο την παραμονή της ημέρας που έχει οριστεί για ψηφοφορία, οφείλει να παραβρεθεί στον τόπο της ψηφοφορίας, για να παραλάβει από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας το εκλογικό υλικό που έστειλε ο νομάρχης, να ελέγξει αν αυτό είναι πλήρες και σύγχρονα να ενημερωθεί σχετικά. Για την παραπέρα ασφαλή διαφύλαξη του υλικού ευθύνεται ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής.

2. Την ορισμένη ημέρα της ψηφοφορίας και μία ώρα πριν από την ανατολή του ήλιου, τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής είναι υποχρεωμένα να βρίσκονται στον τόπο της ψηφοφορίας, για να παραλάβουν από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας, το κατάστημα, την κάλπη, τα έπιπλα και σκεύη και λοιπά εκλογικά είδη. Μετά απ' αυτό η επιτροπή ορίζει το γραμματέα της για σύνταξη των πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 56, και, με παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων των κομμάτων κ.λπ. του άρθρου 40, τακτοποιεί την αίθουσα ψηφοφορίας.

Άρθρο 72.

(Άρθρο 72 π.δ. 895/1981)

Σφράγιση της κάλπης.

Μετά την αποπεράτωση της εργασίας του προηγούμενου άρθρου ανοίγεται η κάλπη και εξετάζεται από την επιτροπή και τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους τους, εάν είναι άδεια και κατόπιν κλείνεται και σφραγίζεται από την επιτροπή. Και οι υποψήφιοι ή αντιπρόσωποί τους έχουν το δικαίωμα να βάζουν τις δικές τους σφραγίδες.

Άρθρο 73.

(Άρθρο 73 π.δ. 895/1981)

Πρακτικό παραλαβής.

Για τις ενέργειες που γίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 71-72 συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από την επιτροπή και τους υποψηφίους ή αντιπροσώπους.

Άρθρο 74.

(Άρθρο 74 π.δ. 895/1981)

Έναρξη ψηφοφορίας.

Την ορισμένη ώρα για την έναρξη της ψηφοφορίας ο πρόεδρος της επιτροπής κηρύσσει την έναρξη της ψηφοφορίας και καλεί τους εκλογείς να ψηφίσουν.

Άρθρο 75.

(Άρθρο 75 π.δ. 895/1981)

Προσέλευση ψηφοφόρων.

1. Οι εκλογείς προσέρχονται στην αίθουσα ψηφοφορίας ανά πέντε και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, που αναγνωρίζει την ταυτότητά τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο.

2. Η εφορευτική επιτροπή σε κανένα δεν μπορεί να επιτρέψει να ψηφίσει, εάν δεν προσκομίσει το εκλογικό του βιβλιάριο ταυτότητας.

3. Εάν μετά τη βεβαίωση της ταυτότητας του εκλογέα και της εγγραφής του στον εκλογικό κατάλογο, είναι ολόφανερο πως αυτός είναι ανήλικος ή εάν είναι γνωστό ότι έχει στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν, η επιτροπή οφείλει να τον δεχτεί να ψηφίσει, αφού όμως του υπενθυμίσει τις ποινές, που προβλέπει ο νόμος.

4. Οι εκλογείς της παρ. 1 του άρθρου 27, προσέρχονται στο εκλογικό τμήμα ατομικά - χωρίς να είναι συντεταγμένοι και χωρίς οποιαδήποτε συνοδεία - και ψηφίζουν με βάση την εγγραφή τους στον ειδικό εκλογικό κατάλογο του άρθρου 27, με την επίδειξη του αστυνομικού δελτίου ταυτότητας. Αν είναι στρατιωτικοί δείχνουν το ατομικό τους βιβλιάριο ή, αν δεν τέτοιο βιβλιάριο, την στρατιωτική τους ταυτότητα. Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή αυτός που διευθύνει τα έργα της, σφραγίζει την ταυτότητα και βεβαιώνει με την υπογραφή του σ' αυτήν ότι ο εκλογέας αυτός ψήφισε. Αν πρόκειται για νέες ταυτότητες (μέσα σε ζελατίνα) ο πρόεδρος προβαίνει στη διάτρηση αυτών, σύμφωνα μ' αυτά που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών.

5. Οι άνδρες της φρουράς του άρθρου 47 ψηφίζουν μόνον εφόσον είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους ή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 27 της περιφέρειας που επικυρώθηκαν από το πρωτοδικείο. Η ψηφοφορία γίνεται με ονομαστικές καταστάσεις, που συντάσσονται και υπογράφονται από τον διοικητή της μονάδας στην οποία υπάγονται, ο οποίος βεβαιώνει υπεύθυνα πάνω σ' αυτές ότι αυτοί που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις αυτές είναι και γραμμένοι στους παραπάνω εκλογικούς καταλόγους. Οι καταστάσεις αυτές στέλνονται απευθείας στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής του οικείου εκλογικού τμήματος με τον επικεφαλής της φρουράς.

6. Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή αυτός που διευθύνει τα έργα της βεβαιώνει με πρακτικό ότι αυτοί, που ψήφισαν στο τμήμα ως άνδρες της φρουράς του, αποτελέσανε πραγματικά τη φρουρά του.

Άρθρο 76.

(Άρθρο 76 π.δ. 895/1981)

Τρόπος ψηφοφορίας.

1. Σε κάθε εκλογή η εφορευτική επιτροπή δίνει ένα φάκελο με ειδικό γνώρισμα μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής, καθώς και ολόκληρη σειρά από έντυπα ψηφοδέλτια. Πάντως η έλλειψη μονογραφής της δικαστικής αρχής, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδέλτιου.

2. Μετά ο εκλογέας οφείλει να αποσυρθεί στον ξεχωριστό χώρο σε τρόπο να μη τον βλέπουν και εκεί κλείνει μυστικά το ψηφοδέλτιο της εκλογής του μέσα στο φάκελο, που του έχει παραδοθεί. Στη συνέχεια κολλάει το φάκελο, επιστρέφει και το δείχνει στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και στους άλλους που παρίστανται, ώστε να βεβαιωθεί ότι κρατάει ένα μόνο φάκελο με τη σφραγίδα της επιτροπής και ύστερα το ρίχνει με το χέρι του στην κάλπη.

3. Εκλογείς, που από σωματική αδυναμία δεν μπορούν να κάμουν τα πιο πάνω, έχουν το δικαίωμα για το σκοπό αυτό να απευθυνθούν στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τους βοηθήσουν.

4. Απαγορεύεται στον εκλογέα να ρίξει το ψηφοδέλτιο του στην κάλπη: α) αν αυτό δεν είναι μέσα στο φάκελο με το ειδικό γνώρισμα ή αν δεν έχει κλειστεί ο φάκελος και β) εάν ο εκλογέας δεν αποσύρθηκε πρώτα στον ξεχωριστό χώρο, όπως ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού.

5. Οι εκλογείς της παρ. 1 του άρθρου 27 ψηφίζουν στον τόπο που υπηρετούν την ημέρα της ψηφοφορίας τους συνδυασμούς ή μεμονωμένους υποψηφίους της εκλογικής περιφέρειας στην οποία εδρεύει η υπηρεσία τους.

Άρθρο 77.

(Άρθρο 77 π.δ. 895/1981)

Πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

Για την ψηφοφορία τηρείται από την εφορευτική επιτροπή πρωτόκολλο αριθμημένο και μονογραφημένο από τη διοικητική αρχή, στο οποίο γράφονται οι εκλογείς που ψηφίζουν και ο αριθμός του εκλογικού καταλόγου, όπου είναι γραμμένος κάθε εκλογέας. Όταν τελειώσει η ψηφοφορία κλείνεται το πρωτόκολλο και υπογράφεται από τα μέλη της επιτροπής, τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους ή τους αναπληρωτές τους και τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής.

Άρθρο 78.

(Άρθρο 78 π.δ. 895/1981)

Ενστάσεις κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας.

1. Κάθε εκλογέας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπός του έχει το δικαίωμα να υποβάλει στην εφορευτική επιτροπή ενστάσεις, για παραβάσεις του νόμου κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, μέσα ή έξω από το εκλογικό κατάστημα. Οι ενστάσεις είναι γραπτές και καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο βιβλίο των πρακτικών.

2. Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δεν διακόπτει την ψηφοφορία.

3. Για τις ενστάσεις και για κάθε άλλο ζήτημα, που παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια της εκλογής, αποφασίζει η εφορευτική επιτροπή αιτιολογημένα, είτε αμέσως είτε όταν τελειώσει η ψηφοφορία και τις αποφάσεις της τις καταχωρεί στα πρακτικά.

4. Ειδικά για την εγκυρότητα των ψηφοδελτίων κάθε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, ο δικαστικός αντιπρόσωπος, οι υποψήφιοι ή οι αντιπρόσωποί τους μπορούν να διατυπώσουν ένσταση. Για την ένσταση αυτής της παραγράφου αποφασίζει η εφορευτική επιτροπή, αφού ακούσει τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής.

Άρθρο 79.

(Άρθρο 79 π.δ. 895/1981)

Τήρηση της τάξης κατά την ψηφοφορία.

1. Η φροντίδα για την τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας στον τόπο της ψηφοφορίας και γύρω απ' αυτόν ανήκει στην εφορευτική επιτροπή, με επιτηρητή τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής. Για το έργο της αυτό υπάγεται αμέσως σ' αυτή και εκτελεί απροφάσιστα τις αιτήσεις της η δύναμη της αστυνομίας, χωροφυλακής ή τακτικού στρατού, που έχει ταχθεί για το σκοπό αυτό.

2. Εάν η εφορευτική επιτροπή ή κάποια μέλη της, ενώ διαρκεί η ψηφοφορία, γίνουν ένοχοι για αξιόποινη πράξη ή παράβαση του εκλογικού νόμου, ο αρμόδιος ανακριτικός υπάλληλος συντάσσει αμέσως έκθεση για την πράξη αυτή και μεριμνά για την καταδίωξη του υπαίτιου αμέσως μόλις αποπερατωθεί η εκλογή.

Άρθρο 80.

(Άρθρο 80 π.δ. 895/1981)

Απαγορεύσεις.

1. Απαγορεύεται η παρουσία κάθε ένοπλης δύναμης στον τόπο της ψηφοφορίας και γύρω απ' αυτόν.

2. Στην πόλη ή το χωριό, που γίνεται η ψηφοφορία, η στρατιωτική δύναμη οφείλει να μένει μέσα στους στρατώνες όλο το διάστημα της ψηφοφορίας. Εξαιρούνται οι σκοποί που κάλεσε η εφορευτική επιτροπή και οι τακτικές περιπόλοι στις πόλεις. Μόσο σε περίπτωση σπουδαίας σύγκρουσης και εφόσον η επιτροπή δεν μπορέσει μόνη της να επαναφέρει την τάξη, τότε η επιτροπή μπορεί να προκαλέσει γραπτά τη συνδρομή ορισμένης ένοπλης δύναμης, η οποία μόλις αποκατασταθεί η τάξη φεύγει αμέσως από τον τόπο της ψηφοφορίας. Για όλα αυτά γίνεται μνεία στα πρακτικά.

3. Απαγορεύεται να πλησιάζει στον τόπο της ψηφοφορίας ή γύρω του οποιοσδήποτε εκλογέας ή πολίτης ή αξιωματικός

που φέρει όπλο ή οποιοδήποτε όργανο κατάλληλο για επίθεση.

4. Απαγορεύεται η είσοδος στο κατάστημα της ψηφοφορίας οποιοδήποτε υπάλληλου, πολιτικού ή στρατιωτικού, που δεν εκπληρώνει καθήκοντα σύμφωνα με το διάταγμα αυτό ή δεν καλείται να ψηφίσει. Στην ίδια απαγόρευση υπάγονται και οι δημοτικοί υπάλληλοι, καθώς και κάθε πολίτης.

Άρθρο 81.

(Άρθρο 81 π.δ. 895/1981)

Παρουσία υποψηφίων και αντιπροσώπων τους.

1. Οι υποψήφιοι ή, όταν λείπουν οι αντιπρόσωποί τους ή, όταν λείπουν και αυτοί, οι αναπληρωτές τους έχουν το δικαίωμα να παραβρίσκονται στην ψηφοφορία, να προτείνουν κάθε παρατήρηση ή ένσταση σχετικά με την τάξη της ψηφοφορίας για το συμφέρον των υποψηφίων, να βάζουν τη σφραγίδα τους στην κάλπη, να παραβρίσκονται στη διαλογή των ψήφων και να ασκούν κάθε άλλο δικαίωμα που επιτρέπεται από το νόμο.

2. Η απουσία μερικών υποψηφίων ή και όλων των αντιπροσώπων ή των αναπληρωτών τους δεν εμποδίζει τις εκλογικές εργασίες.

3. Οι υποψήφιοι μπορούν να ψηφίσουν στο τμήμα που βρίσκονται την ημέρα της ψηφοφορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

Διαλογή των ψήφων.

Άρθρο 82.

(Άρθρο 82 π.δ. 895/1981)

Αποπεράτωση της ψηφοφορίας.

1. Όταν περάσει η ορισμένη από το πρόγραμμα ώρα για τη λήξη της ψηφοφορίας, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να την παρατείνει το πολύ δύο ώρες, μόνον εφόσον διαπιστώνεται η παρουσία εκλογέων, που επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους. Εάν η ψηφοφορία διακόπηκε για οποιοδήποτε λόγο, αυτή παρατείνεται - με συμφωνία και του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής - μέχρι να συμπληρωθεί ο χρόνος που κράτησαν οι διακοπές. Κατά παρέκκλιση και σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, απόλυτα δικαιολογημένες, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ψηφοφορία και πέρα από τις δύο ώρες, καθώς και πέρα από το χρόνο της διακοπής, μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των παρόντων εκλογέων.

2. Όταν λήξει η ψηφοφορία, κηρύσσεται η αποπεράτωσή της και κλείνονται οι πόρτες του καταστήματος. Μετά συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο αναφέρεται ο ολικός αριθμός των γραμμένων στον εκλογικό κατάλογο εκλογέων, ο αριθμός αυτών που ψήφισαν, η ώρα της περάτωσης της ψηφοφορίας, καθώς και ο λόγος της τυχόν συνέχισης αυτής πέρα από την ορισμένη.

3. Στο πρακτικό πιστοποιείται ότι οι σφραγίδες της κάλπης, βρέθηκαν άθικτες τη στιγμή του ανοίγματος αυτής.

Άρθρο 83.

(Άρθρο 83 π.δ. 895/1981)

Άνοιγμα κάλπης - Αριθμηση φακέλων.

1. Κατόπιν ο πρόεδρος της επιτροπής ή αυτός που διευθύνει τα έργα της ορίζει τα καθήκοντά κάθε μέλους και αρχίζει η διαλογή των ψηφοδελτίων, με την παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων τους, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Ανοίγεται η κάλπη και αριθμούνται οι φάκελοι πρώτα χωρίς να ανοιχτούν. Το αποτέλεσμα της αριθμησης γράφεται ολογράφως στο βιβλίο των πρακτικών.

3. Αν από την αριθμηση προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και του αριθμού των ψηφοφόρων που ψήφισαν, επαναλαμβάνεται η αριθμηση.

4. Εάν και πάλι προκύψει διαφορά, πετιούνται οι φάκελοι εκείνοι που δεν έχουν τη σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής. Όταν ο αριθμός των ασφράγιστων ξεπερνάει τον αριθμό των φακέλων που πλεονάζουν, τότε αφαιρούνται στην τύχη και πετιούνται τόσοι φάκελοι ασφράγιστοι όσοι είναι οι πλεονάζοντες.

5. Εάν και πάλι ύστερα από το πέταγμα των ασφράγιστων φακέλων υπάρχουν πλεονάζοντες, τότε όλοι οι σφραγισμένοι φάκελοι ξαναρίχνονται στην κάλπη και αφαιρούνται στην τύχη όσοι είναι και οι πλεονάζοντες. Οι φάκελοι που έτσι αφαιρούνται, ανοίγονται και σημειώνεται στο βιβλίο πρακτικών το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων, που βρίσκονται μέσα σ' αυτούς, τα οποία όμως δεν υπολογίζονται στη διαλογή.

6. Η εφορευτική επιτροπή οφείλει σε κάθε περίπτωση να διατυπώσει στα πρακτικά τη γνώμη της για την αιτία της υπαρξής πλεονάζοντων φακέλων.

Άρθρο 84.

(Άρθρο 84 παρ. 1, 2 και 5 π.δ. 895/1981 και άρθρο 10 ν. 1303/1982).

Διαλογή ψήφων.

1. Μετά από τα παραπάνω η εφορευτική επιτροπή προβαίνει στη διαλογή των ψήφων με τον εξής τρόπο :

2. Ο πρόεδρος της επιτροπής ή αυτός που διευθύνει τα έργα της παίρνει από την κάλπη ένα - ένα φάκελο, τον ασφραγίζει και αφού εξακριβώσει το έγκυρο του ψηφοδελτίου, το οποίον επιδεικνύει σε όποιον το ζητήσει από τους παριστάμενους (μέλη της εφορευτικής επιτροπής, υποψήφιους ή αντιπροσώπους τους), διαβάσει το περιεχόμενό του, έτσι ώστε να τον ακούνε όλοι.

3. Κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο αριθμείται κατά τη σειρά της εξαγωγής του από την κάλπη και μονογράφεται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνον που διευθύνει τις εργασίες της.

Στη συνέχεια σημειώνεται ο αριθμός του ψηφοδελτίου σε ειδικό πίνακα, απέναντι στο όνομα του συνδυασμού ή μεμονωμένου υποψηφίου που ψηφίζεται.

4. Αμέσως μόλις τελειώσει η διαλογή, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνος που διευθύνει τις εργασίες της, τηλεγραφεί ή ανακοινώνει εγγράφως με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο αμέσως και χωρίς καμιά καθυστέρηση στο νομάρχη της περιφέρειας που υπάγεται το εκλογικό τμήμα, το αποτέλεσμα της διαλογής των ψήφων. Η ανακοίνωση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει :

α) Τον ολικό αριθμό των εκλογέων που είναι γραμμένοι στο εκλογικό τμήμα.

β) Τον ολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν.

γ) Τον αριθμό των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα.

δ) Τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων.

ε) Τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων, και

στ) Τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος.

5. Για την εκτέλεση των υποχρεώσεων της προηγούμενης παραγράφου, θέτονται στη διάθεση του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής ή αυτού που διευθύνει τα έργα της, όλα γενικά τα κατώτατα όργανα χωροφυλακής, αστυνομίας πόλεων και αγροφυλακής που υπηρετούν στην περιφέρεια του εκλογικού τμήματος και στην ανάγκη και πολίτες, που είναι υποχρεωμένοι να εκτελέσουν αμέσως την εντολή που τους δόθηκε. Οποιαδήποτε παράλειψη του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνου που διευθύνει τα έργα της ή των δημόσιων οργάνων ή των πολιτών τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 109.

Άρθρο 85.
(Άρθρο 85 π.δ. 895/1981)

Διακοπή της διαλογής.

1. Η διαλογή γίνεται συνέχεια. Μπορεί να διακοπεί μόνο από κούραση αυτών που ασχολούνται με τη διαλογή, όποτε ο δικαστικός αντιπρόσωπος και η εφορευτική επιτροπή παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα για να μην γίνουν νοθείες.

2. Σε περίπτωση που θα διακοπεί η διαλογή τη νύχτα και σχετικά για μικρότερη διάρκεια, οι φάκελοι και τα ψηφοδέλτια τοποθετούνται στην κάλπη, που κλείνεται και σφραγίζεται από την εφορευτική επιτροπή. Οι υποψήφιοι ή οι αντιπρόσωποί τους μπορούν να βάλουν τις σφραγίδες τους. Επίσης κλείνεται και το άνοιγμα από το οποίο ρίχνονται στην κάλπη τα ψηφοδέλτια. Το άνοιγμα αυτό καλύπτεται με ταινία που απλώνεται σε όλο του το μήκος. Στις δύο άκρες η ταινία σφραγίζεται με τις ίδιες σφραγίδες. Γι' αυτό συντάσσεται πράξη στο βιβλίο πρακτικών, που υπογράφεται από τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής, το δικαστικό αντιπρόσωπο και τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους τους. Έπειτα η επιτροπή οφείλει να κλείσει το κατάστημα της ψηφοφορίας, σφραγίζοντας τις πόρτες και τα παράθυρα αυτού και να το παραδώσει στη στρατιωτική δύναμη για εξωτερική φύλαξη με την ευθύνη του δικαστικού αντιπροσώπου, της εφορευτικής επιτροπής και του επικεφαλής της φρουράς.

3. Όταν αρχίσει πάλι η διαλογή, συντάσσεται για την επανάληψη νέα πράξη, που υπογράφεται όπως παραπάνω. Στην πράξη βεβαιώνεται ότι η κάλπη ήταν απαραβίαστη και οι σφραγίδες απείραχτες.

Άρθρο 86.

(Άρθρο 11 ν. 1303/1982 και άρθρο 86 παρ. 2 και 3 π.δ. 895/1981).

Πέρασ διαλογής.

1. Μετά τον τερματισμό της διαλογής κλείνεται ο πίνακας της διαλογής του άρθρου 84 παρ. 3 με πράξη που γράφεται σ' αυτόν και υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής, τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους τους. Στην πράξη αυτή αναφέρεται το άθροισμα των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος.

2. Αμέσως κατόπιν η εφορευτική επιτροπή συντάσσει άλλη πράξη στο βιβλίο πρακτικών της εκλογής, που την υπογράφουν όλοι οι προηγούμενοι. Στην πράξη αναφέρονται :

α) η ημέρα και η ώρα του πέρατος της διαλογής, β) ο ολικός αριθμός των γραμμένων στο τμήμα εκλογέων, γ) ο ολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν, δ) ο ολικός αριθμός των φακέλων που βρέθηκαν στην κάλπη, ε) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα, στ) ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων, ζ) ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων, η) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που προσβλήθηκαν ως άκυρα, αλλά κηρύχθηκαν έγκυρα, θ) ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων (περιλαμβανομένων και αυτών της περίπτωσης ή που κηρύχθηκαν έγκυρα), τα οποία πήρε κάθε συνδυασμός που κηρύχθηκαν έγκυρα, ι) κάθε άλλο στοιχείο και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος και ι) κάθε άλλο στοιχείο προβλεπόμενο από το εκλογικό σύστημα που εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού.

Η πράξη αυτή διαβάζεται δημόσια και αντίγραφο της διαβιβάζεται αμέσως στο νομάρχη και στο δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της περιφέρειας που υπάγεται το εκλογικό τμήμα.

3. Μετά το πέρας της διαλογής η εφορευτική επιτροπή παραδίνει στο δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας την κάλπη, αφού κλείσει μέσα σ' αυτήν όσα τυχόν εκλογικά είδη των ψηφιστών. Αυτοί είναι υποχρεωμένοι να τα φυλάξουν.

Άρθρο 87.
(Άρθρο 12 ν. 1303/1982 και άρθρο 87 παρ. 2 έως 5 π.δ. 895/1981).

Διαβίβαση αποτελεσμάτων στο πρωτοδικείο.

1. Η εφορευτική επιτροπή και ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής είναι υποχρεωμένοι, αμέσως μετά τον τερματισμό της διαλογής, να κλείσουν καλά μέσα σε σάκκο το πρωτόκολλο της ψηφοφορίας, το βιβλίο πρακτικών, τον πίνακα της διαλογής και όσα άλλα εκλογικά έγγραφα υπάρχουν, καθώς και τα δέματα των ψηφοδελτίων τακτοποιημένα κατά συνδυασμούς ή μεμονωμένους υποψηφίους, με τη σειρά που αριθμήθηκαν και να σφραγίσουν το σάκκο. Στο σάκκο έχουν το δικαίωμα να βάλουν τη σφραγίδα τους οι υποψήφιοι ή οι αντιπρόσωποί τους. Το σάκκο παραλαμβάνει ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, τον μεταφέρει ο ίδιος και τον παραδίνει στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου των παραγράφων 3, 4 και 5 αυτού του άρθρου. Εφόσον η μετάβαση στην έδρα αυτού του πρωτοδικείου είναι δύσκολη ή δαπανηρή, παραδίνει το σάκκο στον πρόεδρο του πλησιέστερου πρωτοδικείου, ο οποίος οφείλει να τον στείλει αμέσως με το ασφαλέστερο μέσο στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου.

2. Σε περίπτωση που χαθεί ο σάκκος της προηγούμενης παραγράφου, το αρμόδιο πρωτοδικείο, αφού διαπιστώσει την απώλεια, με πρόταση του εισαγγελέα του και με απόφασή του, που εκδίδεται σε δημόσια συνεδρίαση, διατάζει με την ίδια απόφαση να προσκομιστεί το αντίγραφο της πράξης της εφορευτικής επιτροπής που διαβιβάστηκε στο νομάρχη ή το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας, που αναφέρεται στο εδάφιο β' παρ. 2 του άρθρου 86. Με βάση το αντίγραφο αυτό γίνεται η συγκέντρωση και κατάταξη των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 88.

3. Αρμόδιο Δικαστήριο για τις ενέργειες, που ορίζονται στα άρθρα 27, 30, 32, 33, 36, 39, 93 παρ. 1 και την παρ. 1 του άρθρου αυτού, είναι το πρωτοδικείο, που εδρεύει στην πρωτεύουσα του νομού.

4. Για τις εκλογικές περιφέρειες Α' και Β' Αθηνών και την εκλογική περιφέρεια του υπόλοιπου του νομού Αττικής, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο Αθηνών. Για τις εκλογικές περιφέρειες Α' και Β' Πειραιώς αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο Πειραιώς και για τις εκλογικές περιφέρειες Α' και Β' Θεσσαλονίκης το πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης.

5. Αρμόδιο πρωτοδικείο για την εκλογική περιφέρεια του νομού Λασιθίου ορίζεται το πρωτοδικείο, που εδρεύει στη Νεάπολη του νομού αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'.

Κατανομή εδρών.

Άρθρο 88.

(Άρθρο 88 παρ. 1-4 και 6-9 π.δ. 895/1981 και άρθρο 13 ν. 1303/1982).

Πρώτη κατανομή εδρών.

1. Από την επόμενη μέρα της ψηφοφορίας αρχίζει από το αρμόδιο πρωτοδικείο η συγκέντρωση και κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής, σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Το πρωτοδικείο, μόλις συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα όλων των εφορευτικών επιτροπών της εκλογικής περιφέρειας, περιοριζόμενο σε αριθμηση των ψήφων, προβαίνει στην πρώτη κατανομή των εδρών και στην ανακήρυξη των επιτυχόντων, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους του άρθρου αυτού και στο άρθρο 93.

3. Οι έδρες κάθε εκλογικής περιφέρειας κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών και των μεμονωμένων υποψηφίων αυτής, ανάλογα με την εκλογική δύναμη καθενός συνδυασμού ή μεμονωμένου υποψηφίου.

4. Για το σκοπό αυτό διαιρείται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων της εκλογικής περιφέρειας, με τον αριθμό των εδρών αυτής αυξημένο κατά ένα. Το πηλίκο της διαιρέσεως,

παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των υπέρ αυτού έγκυρων ψηφοδελτίων στην περιφέρεια, και λαμβάνει κάθε συνδυασμός τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη.

Σε εκλογική περιφέρεια που εκλέγει ένα μόνο βουλευτή η έδρα παραχωρείται στο κόμμα ή στο συνασπισμό κομμάτων που έλαβε τη σχετική πλειοψηφία.

Μεμονωμένος υποψήφιος που έλαβε ψήφους ίσους ή περισσότερους από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μια έδρα.

5. Οι έδρες που προσκυρώνονται σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους σε κάθε συνδυασμό, καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους αυτού σύμφωνα με τη σειρά που έχουν προταθεί στη δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού και ανακρουγεί από το αρμόδιο δικαστήριο.

6. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψηφίους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο έδρες όσοι οι υποψήφιοί του.

7. Το πρωτοδικείο (σε συμβούλιο) συντάσσει, για κάθε εκλογική περιφέρεια, που είναι αρμόδιο, πίνακα των αποτελεσμάτων αυτής, που περιέχει : α) τον αριθμό των γραμμένων εκλογέων στην εκλογική περιφέρεια, β) το συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν σ' αυτή, γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων, δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων, ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων, στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού και κάθε μεμονωμένου υποψηφίου, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που δόθηκαν στον καθένα απ' αυτούς στην εκλογική περιφέρεια. Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί των αυτοτελών κομμάτων που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 1, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης, και ακολουθούν οι συνδυασμοί των συνασπισμένων κομμάτων, οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι, ζ) τον αριθμό των εδρών που έχουν προσκυρωθεί από το πρωτοδικείο κατά την πρώτη κατανομή σε κάθε συνδυασμό και μεμονωμένο υποψήφιο, αναφέροντας και τον αριθμό των υποψηφίων που περιλαμβάνονται σε κάθε συνδυασμό, και η) τον αριθμό των εδρών που απόμειναν αδιάθετες από την πρώτη κατανομή στην εκλογική περιφέρεια. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα.

8. Όταν καταρτίζεται ο πίνακας, είναι δυνατό να είναι παρόντες από ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι.

9. Επικυρωμένο αντίγραφο του πιο πάνω πίνακα, που καταρτίζεται μέσα στο συντομώτερο χρόνο, στέλνεται αμέσως από τον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου στο Υπουργείο των Εσωτερικών.

Άρθρο 89.

(Άρθρο 89 π.δ. 895/1981)

Δεύτερη κατανομή εδρών.

1. Αν, μετά την κατανομή των εδρών που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου σε κάθε εκλογική περιφέρεια, παραμείνανε αδιάθετες έδρες, (σ' αυτές περιλαμβάνονται κι αυτές που δεν έχουν διατεθεί, σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 6 του προηγούμενου άρθρου), ενεργείται κατανομή των αδιάθετων εδρών κατά μείζονες εκλογικές περιφέρειες σύμφωνα μ' αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους :

2. Όλη η επικράτεια διαιρείται στις παρακάτω εννέα μείζονες εκλογικές περιφέρειες :

Α'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες : α) Α'. Αθηνών, β) Β' Αθηνών, γ) Α' Πειραιώς, δ) Β' Πειραιώς, ε) το υπόλοιπο νομού Αττικής και τις περιφέρειες των νομών : α) Βοιωτίας, β) Εύβοιας, γ) Φθιώτιδας και δ) Φωκίδας.

Β'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Αργολίδας, β) Αρκαδίας, γ) Κορινθίας, δ) Λακωνίας και ε) Μεσσηνίας.

Γ'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Αιτωλίας και Ακαρνανίας, β) Αχαΐας, γ) Ευρυτανίας, δ) Ζακύνθου, ε) Ηλείας και στ) Κεφαλληνίας.

Δ'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Άρτας, β) Θεσπρωτίας, γ) Ιωαννίνων, δ) Κέρκυρας, ε) Λευκάδας και στ) Πρέβεζας.

Ε'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Γρεβενών, β) Καρδίτσας, γ) Κοζάνης, δ) Λάρισας, ε) Μαγνησίας και στ) Τρικάλων.

ΣΤ'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες : α) Α'. Θεσσαλονίκης, β) Β' Θεσσαλονίκης και τις Περιφέρειες των νομών : α) Ημαθίας, β) Καστοριάς, γ) Κιλίκης, δ) Πέλλας, ε) Πιερίας, στ) Σερρών, ζ) Φλώρινας και η) Χαλκιδικής.

Ζ'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Δράμας, β) Έβρου, γ) Καβάλας, δ) Ξάνθης και ε) Ροδόπης.

Η'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Δωδεκανήσου, β) Κυκλάδων, γ) Λέσβου, δ) Σάμου, και ε) Χίου.

Θ'. Περιφέρεια, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών : α) Ηρακλείου, β) Λασιθίου, γ) Ρεθύμνης και δ) Χανίων.

3. Οι αδιάθετες έδρες, σύμφωνα με την παρ. 1, σε κάθε μείζονα εκλογική περιφέρεια, κατανέμονται μεταξύ των αυτοτελών κομμάτων και των συνδυασμών συνεργαζόμενων κομμάτων που πλειοψήφησαν σ' όλη την επικράτεια, εφόσον συγκέντρωσαν τα αυτοτελή κόμματα ποσοστό δέκα επτά τοις εκατό (17%), οι συνασπισμοί συνεργαζόμενων κομμάτων ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) από το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων σ' όλη την επικράτεια, αν πρόκειται για συνασπισμό δύο κομμάτων και τριάντα τοις εκατό (30%), αν πρόκειται για συνασπισμό περισσότερων από δύο κόμματα.

Αν ένα μόνο κόμμα ή συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων συγκέντρωσε τα αντίστοιχα ποσοστά ψήφων του προηγούμενου εδαφίου, μετέχει στη δεύτερη κατανομή και τα αμέσως επόμενο κατά σειρά εκλογικής δύναμης αυτοτελές κόμμα, αποκλεισμένων των συνασπισμών, εφόσον το ποσοστό του αυτοτελούς κόμματος είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό καθενός από τα κόμματα που συνεργάζονται στο συνασπισμό. Το ποσοστό αυτό βρίσκεται ύστερα από τη διαίρεση του συνολικού ποσοστού του συνασπισμού με τον αριθμό των κομμάτων που συνεργάζονται ή έχουν συγχωνευθεί.

Αν κανένα κόμμα ή συνασπισμός δε συγκέντρωσε τα καθοριζόμενα ποσοστά, μετέχουν στη δεύτερη κατανομή δύο συνολικά κόμματα ή συνασπισμοί, των οποίων η εκλογική δύναμη υπολείπεται κατά το μικρότερο ποσοστό του αντίστοιχου κατώτατου ορίου συμμετοχής στη δεύτερη κατανομή (17% ή 25% ή 30%).

4. Η κατανομή, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ενεργείται κατ' αναλογία της εκλογικής δύναμης στην οικεία μείζονα περιφέρεια των κομμάτων και συνασπισμών που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή.

Για το σκοπό αυτό αθροίζεται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν στη μείζονα περιφέρεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή και το άθροισμά τους, διαιρείται με τον αριθμό των αδιάθετων εδρών της οικείας μείζονας περιφέρειας.

Το πηλίκο από τη διαίρεση, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με το οποίο διαιρείται ολόκληρη η εκλογική δύναμη καθενός από τα κόμματα και συνασπισμούς που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή στη μείζονα περιφέρεια και λαμβάνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός τόσες έδρες από την κατανομή αυτή, όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη στη μείζονα περιφέρεια.

5. Για την εφαρμογή αυτού του άρθρου θεωρείται ότι αποτελεί συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων και κάθε κόμμα, που παρουσιάζεται ως αυτοτελές, στην πραγματικότητα όμως είναι καλυμμένος συνασπισμός δύο ή περισσότερων κομμάτων, που εμφανίζονται ως κόμμα αυτοτελές με σκοπό την περιγραφή των διατάξεων του παρόντος.

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και προς αποφυγή περιγραφής αυτών, το Α' τμήμα του Άρειου Πάγου συνέρχεται αυτεπαγγέλτως σε συμβούλιο μόλις ανακηρυχθούν οι συνδυασμοί απ' αυτόν και αποφαινεται αμετάκλητα ποιά κόμματα είναι στην πραγματικότητα αυτοτελή και ποιά εμφανίζονται ως αυτοτελή, στην πραγματικότητα όμως είναι καλυμμένοι συνασπισμοί συνεργαζόμενων κομμάτων ή συγχωνεύσεις κομμάτων που εξομοιώνονται με αυτούς.

Το Α'. Τμήμα του Άρειου Πάγου αποφαινεται κατά ελεύθερη κρίση, εκ των ενόντων, από τα υπάρχοντα στοιχεία και χωρίς δικονομικές διατυπώσεις. Κάθε υποψήφιος και κάθε κόμμα είναι δυνατό να προσκομίσει στοιχεία μόνο με υπόμνημα, για απόδειξη της παράβασης από δόλο ή όχι των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Η απόφαση του Α' τμήματος του Άρειου Πάγου εκδίδεται μέσα σε πέντε το πολύ μέρες από την ανακήρυξη των συνδυασμών.

7. Οι έδρες που προσκυρώθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 4, σε καθένα από τα κόμματα ή συνασπισμούς που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών τους στη μείζονα περιφέρεια ως εξής :

Σε κάθε εκλογική περιφέρεια αθροίζονται οι εκλογικές δυνάμεις των συνδυασμών κομμάτων και συνασπισμών που μετέχουν στη Β' κατανομή, και το άθροισμα διαιρείται με τον αριθμό των αδιάθετων εδρών στην εκλογική αυτή περιφέρεια. Το πηλίκο, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη καθενός συνδυασμού χωριστά, και λαμβάνει καθένας τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη.

Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες από την πιο πάνω κατανομή, παραχωρούνται ανά μία στους συνδυασμούς που έχουν το μεγαλύτερο κατά σειρά αχρησιμοποίητο υπόλοιπο εκλογικής δύναμης από την παραχώρηση εδρών που έγινε, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Σε περιφέρειες που εκλέγουν δύο βουλευτές, η έδρα που τυχόν έχει παραμείνει αδιάθετη από την πρώτη κατανομή, περιέρχεται οριστικά, απ' αυτούς που μετέχουν στη Β' κατανομή, στο συνδυασμό που πέτυχε από την πρώτη κατανομή τη μία έδρα, εφόσον, αυτός, συνυπολογιζόμενης αυτής με την αδιάθετη έδρα, παρουσιάζει μέσο όρο ψηφοδελτίων ανά εκλεγμένο βουλευτή μεγαλύτερο του αριθμού των ψηφοδελτίων καθενός από τους άλλους συνδυασμούς, που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή της ίδιας εκλογικής περιφέρειας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν έχει εφαρμογή η παράγραφος 8 του άρθρου αυτού.

8. Αν με την παραπάνω κατά συνδυασμούς κατανομή, περιέρχονται σε κάποιο από αυτά που μετέχουν στη Β' κατανομή κόμματα και συνασπισμούς, περισσότερες από τις έδρες που προσκυρώθηκαν σ' αυτά, σύμφωνα με την παράγραφο 4, οι έδρες που μ' αυτό τον τρόπο πλεονάζουν, αφαιρούνται ανά μία, κατά σειρά από τους συνδυασμούς κάθε κόμματος ή συνασπισμού που έλαβαν έδρα κατά τη Β' κατανομή, οι οποίοι παρουσιάζουν το μικρότερο μέσο όρο κατά βουλευτή. Δηλαδή το μικρότερο πηλίκο που προκύπτει από τη διαίρεση των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τα ανωτέρω, με τον αριθμό των εδρών που περιήλθαν σ' αυτόν από την α' και β' κατανομή. Κάθε έδρα που αφαιρείται, περιέρχεται στο συνδυασμό του κόμματός ή συνασπισμού από τον οποίο λείπει στην ίδια εκλογική περιφέρεια.

Αν είναι δύο τα κόμματα ή συνασπισμοί από τα οποία λείπουν έδρες ή σε δύο κόμματα ή συνασπισμούς πλεονάζουν έδρες κάθε έδρα που αφαιρείται, σύμφωνα με την παραπάνω

σειρά, περιέρχεται στο συνδυασμό στην ίδια εκλογική περιφέρεια, του κόμματος ή συνασπισμού που δικαιούται έδρα, του οποίου συνδυασμού ή εκλογική δύναμη, αν διαιρεθεί με τον αριθμό των εδρών από τις δύο κατανομές (πρώτη και δεύτερη) που περιήλθαν στον συνδυασμό αυτό, παρουσιάζει το μεγαλύτερο πηλίκο.

9. Αν, σε κάποια εκλογική περιφέρεια δεν ανακηρύχθηκε συνδυασμός, κάποιου από τα κόμματα ή συνασπισμούς που μετέχουν στη β' κατανομή ή ανακηρύχθηκε, αλλά περιλαμβάνει ελαττωμένο αριθμό υποψηφίων, που όλοι πήραν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, όλες οι αδιάθετες έδρες της εκλογικής αυτής περιφέρειας παραχωρούνται στους συνδυασμούς των υπόλοιπων κομμάτων και συνασπισμών που μετέχουν στη β' κατανομή.

10. Αν, κανενός από τα κόμματα και συνασπισμούς, που μετέχουν στη β' κατανομή, δεν ανακηρύχθηκε συνδυασμός σε κάποια εκλογική περιφέρεια ή ανακηρύχθηκαν, αλλά περιλαμβάνουν ελαττωμένο αριθμό υποψηφίων, που όλοι δικαιώθηκαν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, όλες οι αδιάθετες έδρες αυτής της εκλογικής περιφέρειας παραχωρούνται ανά μία στους υπόλοιπους συνδυασμούς και στους μεμονωμένους υποψήφιους που δεν λαμβάνουν έδρα, κατά τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης.

11. Οι διατάξεις των παραγράφων 9 και 10 εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που οι υποψήφιοι κάποιου ή και όλων των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών που μετέχουν στην β' κατανομή, και που δεν έλαβαν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, είναι λιγότεροι από τις έδρες που έχουν παραχωρηθεί στους συνδυασμούς αυτούς από τη δεύτερη κατανομή.

12. Σε κάθε περίπτωση ισοψηφίας κομμάτων και συνασπισμών ή των συνδυασμών αυτών κατά την προσκύρωση ή παραχώρηση εδρών (εφόσον οι διαθέσιμες έδρες είναι λιγότερες απ' αυτούς που ισοψήφισαν), γίνεται κλήρωση από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή και θεωρούνται ότι ευνοήθηκαν από τον κλήρο αυτοί που βγήκαν από την κληρωτίδα.

13. Οι έδρες που παραχωρούνται σε κάθε συνδυασμό, σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, καταλαμβάνονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 88.

Άρθρο 90.

(Άρθρο 90 π.δ. 895/1981)

Τρίτη κατανομή εδρών.

1. Οι έδρες που τυχόν απομένουν αδιάθετες μετά τη δεύτερη κατανομή κατανέμονται από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, που προβλέπεται στο άρθρο 91, μεταξύ των κομμάτων ή συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων που συμμετέχουν στη δεύτερη κατανομή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 89 ως εξής :

Αθροίζεται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν όλα μαζί τα κόμματα ή συνασπισμοί που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή σ' όλη γενικά την επικράτεια, και το άθροισμα αυτό διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που απομένουν αδιάθετες μετά τη δεύτερη κατανομή. Το πηλίκο αυτής της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της τρίτης κατανομής. Στη συνέχεια με το εκλογικό αυτό μέτρο, διαιρείται χωριστά το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων σ' όλη την επικράτεια, καθενός από τα κόμματα ή συνασπισμούς που μετέχουν στη δεύτερη κατανομή. Το πηλίκο καθενός απ' αυτές τις διαίρεσεις, παραλείποντας το κλάσμα, δείχνει τον αριθμό των εδρών, τις οποίες λαμβάνει από την τρίτη κατανομή καθένα από τα κόμματα ή τους συνασπισμούς αυτών.

2. Οι έδρες που παραχωρούνται σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό, σύμφωνα με την αμέσως προηγούμενη παράγραφο, κατανέμονται ως εξής :

Α) Αν η έδρα που πρέπει να κατανεμηθεί από την τρίτη κατανομή είναι μία, παραχωρείται στο συνδυασμό του κόμματος ή συνασπισμό που δικαιώθηκε αυτή στην εκλογική περιφέρεια, όπου η έδρα ανήκει.

Β) Αν οι έδρες που πρέπει να κατανεμηθούν από την τρίτη κατανομή, είναι περισσότερες από μία, εφόσον αυτές περιέρχονται σ' ένα κόμμα ή συνασπισμό, παραχωρούνται στους συνδυασμούς του κόμματος ή συνασπισμού που δικαιώθηκε αυτές των εκλογικών περιφερειών, όπου οι έδρες αυτές ανήκουν. Εφόσον όμως οι έδρες αυτές περιέρχονται σε περισσότερα από ένα κόμματα ή συνασπισμούς, κατανέμονται μεταξύ αυτών ως εξής :

Τα κόμματα ή συνασπισμοί που δικαιώθηκαν αυτές τις έδρες, κατατάσσονται κατά τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης σ' όλη γενικά την επικράτεια, από τα οποία προτάσσονται αυτά που συγχέντρωσαν μεγαλύτερη εκλογική δύναμη.

Μετά βρίσκεται σε κάθε μία από τις εκλογικές περιφέρειες, στις οποίες ανήκουν οι αδιάθετες έδρες από τη β' κατανομή, ο μέσος όρος των έγκυρων ψηφοδελτίων κατά βουλευτή, που συγχέντρωσαν οι συνδυασμοί του κατά την παραπάνω σειρά πρώτου κόμματος ή συνασπισμού σε κάθε μία απ' αυτές τις περιφέρειες. Δηλαδή βρίσκεται το πηλίκο, που προκύπτει από τη διαίρεση της εκλογικής δύναμης σε καθεμιά απ' αυτές τις περιφέρειες του συνδυασμού στην ίδια περιφέρεια του παραπάνω πρώτου κόμματος ή συνασπισμού, με τον αριθμό των εδρών που έχουν περιέλθει στο συνδυασμό αυτό από την πρώτη, τη δεύτερη και την τρίτη κατανομή. Αφού γίνει αυτό, οι έδρες που δικαιώθηκε το παραπάνω πρώτο κόμμα ή συνασπισμός από την τρίτη κατανομή και μέχρι τη συμπλήρωση όλου του αριθμού τους, παραχωρούνται στους συνδυασμούς αυτού, των εκλογικών εκείνων περιφερειών, που αυτοί οι συνδυασμοί παρουσιάζουν, σύμφωνα με τα παραπάνω, το μεγαλύτερο μέσο όρο έγκυρων ψηφοδελτίων. Αφού παραχωρηθούν μ' αυτό τον τρόπο οι έδρες μέχρι την εξάντλησή τους, που σύμφωνα με τα παραπάνω, δικαιώθηκε το πρώτο κόμμα ή συνασπισμός από την τρίτη κατανομή, η ίδια εργασία επαναλαμβάνεται διαδοχικά για το δεύτερο και τα επόμενα κόμματα ή συνασπισμούς.

3. Οι έδρες, που τυχόν απομένουν αδιάθετες και ύστερα από την τρίτη κατανομή, προσκυρώνονται στο κόμμα ή συνασπισμό που πλειοψήφησε σ' όλη την επικράτεια.

4. Οι έδρες που προσκυρώνονται σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καταλαμβάνονται από τους υποψήφιους αυτών, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 88.

Άρθρο 91.

(Άρθρο 91 π.δ. 895/1981, άρθρο 4 ν. 1232/1982 και 32489/1982 κοινή απόφαση Υπουργών Πρ. Κυβερνήσεως και Εσωτερικών).

Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή.

1. Στο Υπουργείο των Εσωτερικών εδρεύει Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, που αποτελείται : α) από τον Πρόεδρο του Άρειου Πάγου, ως πρόεδρο, β) δύο αρεοπαγίτες, που ορίζονται από το Α' Τμήμα του Άρειου Πάγου με ισάριθμους αναπληρωματικούς, γ) το διευθυντή της Διεύθυνσης Εκλογών και δ) ένα διευθυντή του κλάδου ΑΤ1 της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών ή από τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Τον πρόεδρο του Άρειου Πάγου κωλύμενο αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Χρέη γραμματέα στην Επιτροπή εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών με βαθμό 4ο, 5ο ή 6ο που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή επιτελεί τις αρμοδιότητες, που ορίζονται από το παρόν συνερχόμενη έγκαιρα με τη φροντίδα του Προέδρου της.

2. Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, με βάση τους πίνακες των πρωτοδικείων του άρθρου 88 για κάθε μείζονα εκλογική περιφέρεια, ενεργεί τα όσα ορίζονται στα άρθρα 89 και 90, εκδίδοντας απόφαση για την κατανομή των αδιάθετων εδρών ανάμεσα στα κόμματα ή συνασπισμούς, που πήραν μέρος στη β' και γ' κατανομή, ακόμα και ανάμεσα στους συνδυασμούς τους, καθώς και για την παραχώρηση στους υπόλοιπους συνδυασμούς ή μεμονωμένους υποψήφιους των εδρών που δεν διατέθηκαν, σύμφωνα με τις παραγράφους 9, 10 και 11 του άρθρου 89.

3. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής διαβιβάζει αμέσως επικυρωμένο απόσπασμα της απόφασης για κάθε εκλογική περιφέρεια στους προέδρους των αρμόδιων πρωτοδικείων και επικυρωμένο αντίγραφο αυτής στο Υπουργείο των Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Επανάληψη ψηφοφορίας.

Άρθρο 92.

(Άρθρο 92 π.δ. 895/1981)

Ματαίωση ψηφοφορίας - Ακύρωση εκλογής.

1. Αν σε ένα εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία δεν έγινε για οποιοδήποτε λόγο, αυτή γίνεται την επόμενη Κυριακή.

2. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση των διατάξεων του νόμου και για πλημμέλειες εν γένει είτε στο σύνολο είτε σε κάποια τμήματα της εκλογικής περιφέρειας, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται σε όσα τμήματα ακυρώθηκε η εκλογή, μέσα σ' ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, που προβλέπεται από το άρθρο 100 του Συντάγματος.

Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας απ' αυτό το λόγο δεν επιτρέπεται πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων, και η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται σε όσα τμήματα ακυρώθηκε η εκλογή, με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αρχική ψηφοφορία.

3. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση που επιφέρει μεταβολή στις εκλογικές περιφέρειες βάσει των οποίων έγινε η εκλογή, και συνεπάγεται κατ' ανάγκη τη νέα πρόταση και ανακήρυξη υποψηφίων και συνδυασμών, αυτή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μέσα σε τριάντα μέρες από τη δημοσίευση της απόφασης του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου.

4. Αν επαναληφθεί η ψηφοφορία σε κάποια εκλογική περιφέρεια για παράβαση των διατάξεων του νόμου ή για πλημμέλειες γενικά, το νέο αποτέλεσμα δεν ασκεί καμμία επιρροή στο σύνολο των ψήφων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων και στο ποσοστό τους σ' όλη την επικράτεια, όπως αυτό καθορίστηκε από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'.

Ανακήρυξη βουλευτών - Τρόπος ανακήρυξης.

Άρθρο 93.

(Άρθρο 93 παρ. 1-3 π.δ. 895/1981 και άρθρο 14 ν. 1303/1982).

Ανακήρυξη βουλευτών.

1. Η ανακήρυξη των βουλευτών, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στα οικεία άρθρα, γίνεται από το αρμόδιο πρωτοδικείο σε δημόσια συνεδρίαση χωριστά για κάθε κατανομή (πρώτη, δεύτερη και τρίτη), αμέσως μετά την παραχώρηση των εδρών από κάθε κατανομή. Η απόφαση της ανακήρυξης κοινοποιείται, με τη φροντίδα του εισαγγελέα, σ' όλους τους υποψήφιους.

2. Το αρμόδιο πρωτοδικείο ανακηρύσσει και αναπληρωματικούς των βουλευτών που ανακηρύχθηκαν από κάθε συνδυασμό.

3. Ως αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού, του οποίου υποψήφιοι ανακηρύχθηκαν βουλευτές, ανακηρύσσονται όλοι οι υπόλοιποι υποψήφιοι αυτού.

4. Οι αναπληρωματικοί ανακηρύσσονται κατά τη σειρά που έχουν προταθεί στη δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού και ανακηρύχτει από το αρμόδιο δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄.

Αναπληρωματική εκλογή.

Άρθρο 94.

(Άρθρο 94 παρ. 1-2 και 4-5 π.δ. 895/1981 και άρθρο 15 ν. 1303/1982).

Περιπτώσεις αναπληρωματικής εκλογής και ενέργειά της.

1. Οι βουλευτικές έδρες που κενώνονται για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου σε κάποια εκλογική περιφέρεια, πληρώνονται από τους αναπληρωματικούς του ίδιου συνδυασμού στην ίδια εκλογική περιφέρεια, που τυχόν έχουν ανακηρυχθεί, οι οποίοι καλούνται από τον Πρόεδρο της Βουλής για την πλήρωση έδρας που κενώθηκε, κατά τη σειρά της ανακήρυξής τους.

2. Αν δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος ή ο αριθμός τους έχει εξαντληθεί, προκηρύσσεται αναπληρωματική εκλογή στην εκλογική περιφέρεια, στην οποία κενώθηκαν οι βουλευτικές έδρες.

3. Σε περίπτωση αναπληρωματικής εκλογής εφαρμόζονται ανάλογα όλες οι διατάξεις των Α΄ και Β΄ τμημάτων του δεύτερου βιβλίου του παρόντος, που αναφέρονται στην προκήρυξη και ενέργεια των εκλογών. Σε κάθε συνδυασμό μπορεί να περιληφθεί αριθμός υποψηφίων μέχρι του αριθμού των κενών βουλευτικών εδρών, προσαυξανόμενος κατά ένα, και, εφόσον η κενή βουλευτική έδρα είναι μία, ανακηρύσσεται βουλευτής ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού που πήρε τη σχετική πλειοψηφία στο σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων. Εάν τη σχετική πλειοψηφία την πήρε μεμονωμένος υποψήφιος ανακηρύσσεται αυτός βουλευτής. Εάν οι βουλευτικές έδρες που κενώθηκαν είναι δύο ή και περισσότερες, αυτές περιέρχονται στους συνδυασμούς ή μεμονωμένους υποψηφίους μετά από ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για την πρώτη κατανομή εδρών των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 88. Σε περίπτωση που μετά την κατανομή αυτή παραμείνουν αδιάθετες έδρες, αυτές παραχωρούνται ανά μία στους συνδυασμούς ή μεμονωμένους υποψηφίους που έχουν κατά σειρά τη μεγαλύτερη αξιοσημιότητα εκλογική δύναμη. Σε κάθε περίπτωση ισοψηφίας δύο ή περισσότερων συνδυασμών ή μεμονωμένων υποψηφίων ενεργείται από το αρμόδιο δικαστήριο, σε δημόσια συνεδρίαση αυτού, κλήρωση. Εάν σε ένα συνδυασμό περιέλθουν, κατά την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων, δύο ή και περισσότερες έδρες, αυτές καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους του κατά τη σειρά που έχουν προταθεί στη δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού και ανακηρύχτει από το αρμόδιο δικαστήριο, οι οποίοι και ανακηρύσσονται βουλευτές από το αρμόδιο πρωτοδικείο. Από το δικαστήριο αυτό ανακηρύσσονται αναπληρωματικοί οι λοιποί υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και σε περίπτωση ακύρωσης εκλογής, εξαιτίας έλλειψης των νόμιμων προσόντων του βουλευτή που ανακηρύχτηκε.

5. Όταν γίνεται αναπληρωματική εκλογή σε κάποια εκλογική περιφέρεια, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, οι εκλογείς που προβλέπει το άρθρο 27, έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν σ' αυτή μόνο εφόσον είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους αυτής της εκλογικής περιφέρειας και βρίσκονται εκεί κατά την ημέρα της ψηφοφορίας.

ΤΜΗΜΑ Γ΄.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Άρθρο 95.

(Άρθρο 95 π.δ. 895/1981)

Μη ενέργεια προσωπικής κράτησης.

Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας και οκτώ μέρες πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της, δεν ενεργείται προσωπική κράτηση για χρέος στο δημόσιο ή τους δήμους και τις κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες, αλλά όσκι τυχόν τελούν σε κράτηση δεν απολύονται χάριν της εκλογής.

Άρθρο 96.

(Άρθρο 96 π.δ. 895/1981)

Ανάκληση και απαγόρευση κανονικών αδειών.

1. Απαγορεύεται η χορήγηση κάθε κανονικής άδειας απουσίας σε δημόσιους υπαλλήλους και στρατιωτικούς μέσα στις τριάντα μέρες πριν από την ορισμένη ημέρα για τη ψηφοφορία, συμπεριλαμβανόμενης και της ημέρας αυτής. Οι άδειες που τυχόν έχουν χορηγηθεί από πριν, θεωρείται ότι έχουν ανακληθεί αυτοδικαίως, χωρίς την έκδοση απόφασης της αρμόδιας αρχής, και τα πρόσωπα που έχουν αυτές τις άδειες, έχουν υποχρέωση να είναι στη θέση τους χωρίς οποιαδήποτε ειδοποίηση.

2. Σε περίπτωση κατεπίγουσας ανάγκης είναι δυνατό να χορηγηθεί άδεια σε πολιτικούς υπαλλήλους, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου, και σε στρατιωτικούς ύστερα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, που συγκροτείται σύμφωνα με όσα θα κανονίζονται με διάταγμα.

Άρθρο 97.

(Άρθρο 97 π.δ. 895/1981)

Απαγόρευση διαφημίσεων.

1. Απαγορεύεται η εκτέλεση διαφημίσεων για εκλογικούς σκοπούς χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής.

2. Όποιος αναλαμβάνει την εκτέλεση τέτοιων διαφημίσεων, οφείλει να καταβάλει στο ταμείο του οικείου δήμου ή κοινότητας χρηματικό ποσό ανάλογο προς τις απαιτούμενες δαπάνες για τον καθαρισμό των χώρων από το διαφημιστικό υλικό και την επαναφορά τους στην προηγούμενη κατάσταση. Το ποσό αυτό ορίζεται με κανονισμό που ψηφίζεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και εγκρίνεται από το Νομάρχη. Δεν είναι δυνατή η χορήγηση της άδειας της αστυνομικής αρχής, που προβλέπεται στην παράγραφο 1, χωρίς την προσκόμιση της απόδειξης πληρωμής αυτού του ποσού.

3. Ο οικείος δήμος ή κοινότητα οφείλει να φροντίσει, μετά τη διεξαγωγή των εκλογών, για τον καθαρισμό των χώρων και την επαναφορά τους στην προηγούμενη κατάσταση.

4. Τόσο κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, όσο και κατά τις εκλογές για την ανάδειξη βουλευτών, απαγορεύεται η τοιχοκόλληση ή η διανομή φωτογραφιών των υποψηφίων και η διαφήμιση στους τοίχους με πανώ κτ.λ. Επιτρέπεται μόνο η τοιχοκόλληση έντυπων, στα οποία αναφέρονται τα ονόματα των υποψηφίων κάθε συνδυασμού ή μεμονωμένων υποψηφίων.

Άρθρο 98.

(Άρθρο 98 π.δ. 895/1981)

Ενέργειες, Επιδόσεις, Ατέλειες.

1. Οι επιδόσεις, κοινοποιήσεις και τοιχοκολλήσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, γίνονται με δικαστικούς επιμελητές και από όργανα της αστυνομίας, χωροφυλακής και της αγροτικής ασφάλειας.

2. Για κάθε κοινοποίηση και επίδοση, κατά παραγγελία ιδιώτη, οι δικαστικοί επιμελητές παίρνουν τα νόμιμα δικαιώματά τους.

3. Τα σύμφωνα με την παράγραφο 2, δικαιώματα των δικαστικών επιμελητών μπορούν να μειώνονται μέχρι το μισό, με κοινή απόφαση των Υπουργών της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών.

4. Όλα τα έγγραφα που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και οι συμβολαιογραφικές πράξεις διορισμού πληρεξούσιου, συντάσσονται ατελώς σε απλό χαρτί. Κατά τον ίδιο τρόπο γίνεται ατελώς και όλη η διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου που αφορά στην εξέλεξη και εκδίκαση των βουλευτικών εκλογών, κατά του κύρους των οποίων υποβάλλονται ενστάσεις.

Άρθρο 99.

(Άρθρο 99 π.δ. 895/1981)

Αποζημιώσεις αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής κ.λπ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, ειδική αποζημίωση γι' αυτούς που διορίζονται κατά τη διενέργεια εκλογών Εθνικής Αντιπροσωπείας ή άλλων εκδηλώσεων της λαϊκής ετυμηγορίας αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, έφοροι αυτών, γραμματείς των εφορευτικών επιτροπών και διερμηνείς της τουρκικής γλώσσας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα σχετικά με την πληρωμή της παραπάνω ειδικής αποζημίωσης, και οι υποχρεώσεις των προσώπων, στα οποία θα καταβληθεί αυτή.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Πειθαρχικές διατάξεις.

Άρθρο 100.

(Άρθρο 100 π.δ. 895/1981)

Πειθαρχικές διατάξεις.

1. Κάθε υπάλληλος, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 13 εδάφ. α' του Ποινικού Κώδικα, που αμελεί ή δείχνει απείθεια για την έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων που του επιβάλλονται από τις διατάξεις του διατάγματος αυτού τιμωρείται από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για καθένα απ' αυτούς.

2. Κάθε αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Λιμενικού Σώματος και του Πυροσβεστικού Σώματος, που αμελεί ή δείχνει απείθεια για τη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων που του επιβάλλονται από τις διατάξεις του παρόντος, τιμωρείται από το αρμόδιο αναρχικό συμβούλιο με αργία, με πρόσκαιρη παύση από ένα μέχρι τρεις μήνες.

3. Δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, που αμελούν ή δείχνουν απείθεια για την έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων που τους επιβάλλονται από τις διατάξεις του παρόντος, τιμωρούνται από τον αρμόδιο νομάρχη με την ποινή της αργίας από τρεις μέχρι έξη μήνες.

4. Ο εκλογέας ή δημόσιος υπάλληλος που ασκεί καθήκοντα γραμματέα της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και ο διοριζόμενος διερμηνέας της τουρκικής γλώσσας, που παραβαίνει ή αμελεί ή δείχνει απείθεια για την άσκηση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, τιμωρείται με απόφαση της εφορευτικής επιτροπής με την ποινή του προστίμου από εκατό μέχρι χίλιες δραχμές.

Άρθρο 101.

(Άρθρο 101 π.δ. 895/1981)

Είσπραξη προστίμων

Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, βεβαιώνονται με έγγραφο του προέδρου του

αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου ή, προκειμένου για το πρόστιμο της παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου, με έγγραφο του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής προς το αρμόδιο δημόσιο ταμείο και εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για την είσπραξη δημόσιων εσόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Γενικές Ποινικές Διατάξεις.

Άρθρο 102.

(Άρθρο 102 π.δ. 895/1981)

1. Κάθε αξιόποινή πράξη, που προβλέπεται από τον παρόντα ή τον Ποινικό Κώδικα ή από κάποιο άλλο νόμο και έχει σχέση με εκλογή βουλευτών, τιμωρείται είτε η εκλογή επικυρωθεί είτε ακυρωθεί.

2. Η αμετάκλητη καταδίκη για πλημμέλημα που διαπράχθηκε από την προκήρυξη των εκλογών μέχρι το τέλος της διαλογής των ψήφων, ως έχοντας οποιαδήποτε σχέση με την εκλογή και αποτελεί πλημμέλημα εξαιτίας τέτοιου είδους προσβολών κατά της πολιτειακής εξουσίας, της επιβολής της δημόσιας τάξης, της πλαστογραφίας δημόσιου ή ιδιωτικού εγγράφου, της ψευδορκίας, της ψευδομαρτυρίας ενώπιον της αρχής και της παράνομης κατακράτησης και απειλής, επιφέρει αυτοδικαίως πέντε ετών στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα και όλες τις υπόλοιπες συνέπειες του ίδιου άρθρου και για τον ίδιο χρόνο.

Οι προβλεπόμενες συνέπειες από το άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα ισχύουν και για τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

3. Για τα προβλεπόμενα αδικήματα του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 21, 99 και 105 του Ποινικού Κώδικα, ούτε οι διατάξεις περί συρροής των άρθρων 94 και των επόμενων του ίδιου Κώδικα, κάθε φορά που αυτά τα αδικήματα συρρέουν με άλλα που προβλέπονται απ' αυτό τον Κώδικα ή από άλλους ποινικούς νόμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Ειδικές Ποινικές Διατάξεις.

Άρθρο 103.

(Άρθρο 103 π.δ. 895/1981)

Βία κατ' εκλογέων και εξαπάτηση αυτών.

1. Όποιος με βία ή με απειλές βίας παρεμποδίζει τον εκλογέα ν' ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα ή επιβάλλει την άσκηση του υπέρ ή εναντίον κάποιου υποψηφίου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστο τριών μηνών και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι πέντε χρόνια.

2. Όποιος με ψεύτικες ειδήσεις ή συκοφαντικές διαδόσεις που αναφέρονται στο πρόσωπο κάποιου υποψηφίου ή με άλλο τρόπο εξαπατά ένα εκλογέα, είτε για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος, είτε για ν' αλλάξει το εκλογικό του φρόνημα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο χρόνια και με χρηματικό ποινή μέχρι χίλιες δραχμές.

Άρθρο 104.

(Άρθρο 104 π.δ. 895/1981)

Παραβίαση της μυστικότητας της ψηφοφορίας και νόθευση εκλογής.

1. Όποιος με οποιοδήποτε τρόπο επιχειρεί ή πετυχαίνει να λάβη γνώση είτε ο ίδιος είτε τρίτος τι ψήφισε ο εκλογέας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο χρόνια.

2. Όποιος ψηφίζει χωρίς να έχει δικαίωμα ή ψηφίζει κατ' επανάληψη ή δίνει πολλούς ψήφους, η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο από πρόθεση προκαλεί παραγωγή όχι γνήσιου

αποτελέσματος της εκλογής, καθώς και εκείνος που νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστο τριών μηνών μέχρι πέντε χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι πέντε χρόνια. Αν ο υπαίτιος εκτελούσε υπηρεσία κατά την εκλογή, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός χρόνου και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από δύο μέχρι πέντε χρόνια.

Άρθρο 105.

(Άρθρο 105 π.δ. 895/1981)

Δωροδοκία ή δωροληψία κατά την εκλογή.

1. Όποιος από την προκήρυξη της εκλογής μέχρι το τέλος της ψηφοφορίας προτείνει, δίνει ή υπόσχεται σ' εκλογέα δώρα ή άλλες οποιεσδήποτε ωφέλειες, που δεν του οφείλονται, σαν αντάλλαγμα για να παραλείπει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος, ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια, με χρηματική ποινή από χίλιες μέχρι δέκα χιλιάδες δραχμές και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι πέντε χρόνια.

2. Ο εκλογέας που από την προκήρυξη της εκλογής και μέχρι το τέλος της ψηφοφορίας, δέχεται την παροχή ή την υπόσχεση δώρου ή άλλες ωφέλειες που δεν του οφείλονται, ή τις απαιτεί σαν αντάλλαγμα για να παραλείπει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος, ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με τις ποινές που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Όποιος από την προκήρυξη των εκλογών μέχρι το τέλος της ψηφοφορίας με σκοπό να υπερψηφιστούν ή καταψηφιστούν ή προτιμηθούν υποψήφιοι με οποιοδήποτε τρόπο, υπόσχεται ή κάνει δωρεά για φιλανθρωπικό σκοπό ή για εκτέλεση έργου στην εκλογική περιφέρεια, σε δήμο ή κοινότητα ή σε φιλανθρωπικό κατάστημα ή κοινωφελές ίδρυμα ή εκκλησία, τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποιν. Κώδικα, από ένα μέχρι τρία χρόνια.

Άρθρο 106.

(Άρθρο 106 π.δ. 895/1981)

Διατάραξη της εκλογής.

Όποιος από πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή της εκλογής ή διαταράζει αυτήν με τη διέγερση θορύβου ή αταξίας ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστο τριών μηνών μέχρι δύο χρόνια.

Άρθρο 107.

(Άρθρο 107 π.δ. 895/1981)

Καταστροφή κάλπης κ.λπ.

Όποιος από την αρχή της ψηφοφορίας μέχρι το τέλος της διαλογής καταστρέφει εν όλω ή εν μέρει την κάλπη ή με οποιοδήποτε τρόπο εξαφανίζει την κάλπη ή το πρωτόκολλο ή τα πρακτικά της ψηφοφορίας ή το διαβιβαζόμενο σάκκο στον αρμόδιο πρόεδρο πρωτοδικών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός χρόνου μέχρι πέντε χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από δύο μέχρι πέντε χρόνια.

Άρθρο 108.

(Άρθρο 108 π.δ. 895/1981)

Ειδικά εκλογικά αδικήματα εκλογέων.

1. Ο εκλογέας που αδικαιολόγητα δεν ασκεί το δικαίωμα του εκλέγειν, τιμωρείται με φυλάκιση από ένα μήνα μέχρι ένα έτος. Το δικαστήριο μπορεί να επιβλέπει και τις στέρσεις των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι τρία χρόνια.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τον εκλογέα που έχει περάσει το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του και γι' αυτόν που διαμένει κατά την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από διακόσια χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα, όπου όφειλε να ψηφίσει.

3. Όποιος έχει αποκτήσει το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν επιδιώκει την εγγραφή του στους εκλογικούς καταλόγους, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Όποιος, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αδικαιολόγητα δεν επιδιώκει την εγγραφή του στους εκλογικούς καταλόγους ή δεν ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα, στερείται από την προστασία που του παρέχει το ενοικιστάσιο και από τα ευεργετήματα αυτού ή και από άλλα πάσης φύσεως όμοια δικαιώματα, που προβλέπονται από ειδικούς νόμους. Επίσης δεν μπορεί να λάβει :

α) Άδεια για άσκηση οποιουδήποτε λειτουργήματος ή επαγγέλματος ή επιχείρησης ή εγκατάστασης, β) άδεια οδηγού αυτοκινήτου και χρήσης αυτού, γ) διαβατήριο για το εξωτερικό, και δ) νέο δελτίο αστυνομικής ταυτότητας. Για το αν δικαιολογημένα δε γράφτηκε στους εκλογικούς καταλόγους ή δεν άσκησε το εκλογικό του δικαίωμα, αποφαίνεται, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 739 και των επόμενων της Πολιτικής Δικονομίας, με αίτηση του ενδιαφερόμενου, ο πρόεδρος πρωτοδικών, αν ο αιτών κατοικεί σε έδρα πρωτοδικείου, διαφορετικά ο ειρηνοδίκης της κατοικίας του.

5. Όποιος ψευδώς παριστάνει το πρόσωπο κάποιου εκλογέα ή κάνει χρήση πλαστών ή νόθων εγγράφων, σύμφωνα με τους όρους του Ποινικού Κώδικα, ή γνήσιων, αλλά που προορίζονται για άλλο πρόσωπο, ή κάνει ψεύτικη ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση με σκοπό την εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο και τη διαγραφή απ' αυτόν είτε του εαυτού του είτε άλλου εκλογέα, ή υποβάλλει εν γνώσει του ψεύτικη αίτηση ή ψεύτικες αντιρρήσεις, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών μέχρι πέντε χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από δύο μέχρι πέντε χρόνια.

6. Με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι τρία χρόνια, τιμωρείται :

α) Όποιος επεμβαίνει οπωσδήποτε αυθαίρετα κατά τη σύνταξη του ψηφοδελτίου από τον εκλογέα, ή επιφέρει χωρίς τη ρητή συναίνεσή του οποιεσδήποτε μεταβολές στο ψηφοδέλτιο αυτού.

β) Όποιος δημοσιεύει ή τοιχοκολλάει ψευδώς οποιουσδήποτε πίνακες υποψηφίων με σκοπό την παραπλάνηση των εκλογέων.

γ) Όποιος ασκεί εκλογικό δικαίωμα αντί άλλου εκλογέα με βιβλιάριο που δεν του ανήκει.

δ) Όποιος, όντας γραμμένος σε εκλογικούς καταλόγους, επιδιώκει την εγγραφή του σε εκλογικούς καταλόγους άλλου δήμου ή κοινότητας ή ένορίας, χωρίς να δηλώσει στην αρμόδια αρχή την προηγούμενη εγγραφή που έχει κάνει, ή προκειμένου για κατάλογο εκλογικών βιβλιαρίων, χωρίς να επιμένει και το εκλογικό βιβλιάριο που έχει, ή διατηρεί εν γνώσει του περισσότερες εγγραφές στους εκλογικούς καταλόγους.

ε) Όποιος χωρίς να έχει δικαίωμα, κατασκευάζει, πουλάει ή κατέχει ή πήρε εκλογικά βιβλιάρια, με σκοπό να μη μπορέσουν ν' ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα οι εκλογείς στους οποίους αυτά ανήκουν και

στ) Όποιος μέσα στο κατάστημα της ψηφοφορίας ή γύρω απ' αυτό ενεργεί με οποιοδήποτε τρόπο υπέρ ή κατά ενός υποψήφιου.

Άρθρο 109.

(Άρθρο 109 π.δ. 895/1981)

Ειδικά εκλογικά αδικήματα δημόσιων οργάνων.

1. Διοικητής ή προϊστάμενος μονάδας ή υπηρεσίας, που δε συμμορφώνεται με τις επιβαλλόμενες σ' αυτόν υποχρεώσεις του άρθρου 27 ή νοθεύει με οποιοδήποτε τρόπο τις οικείες καταστάσεις είτε με την καταχώριση όσων δεν δικαιούνται, είτε με τη μη εγγραφή εκλογέων που πρέπει να γραφτούν, είτε με αλλοίωση των στοιχείων ταυτότητάς τους, είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός χρόνου και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από δύο μέχρι πέντε χρόνια.

2. Αυτοί που αναφέρονται στο άρθρο 27 παρ. 1, και δε συμμορφώνονται στις επιβαλλόμενες με τις παραγράφους 3 και 4 αυτού του άρθρου υποχρεώσεις τους ή προσκομίζουν νόθο, σύμφωνα με την έννοια του Ποινικού Κώδικα, εκλογικό βιβλιário ή βεβαίωση για την εγγραφή τους σε εκλογικό κατάλογο, τιμωρούνται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι τρία χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα χρόνο μέχρι τρία χρόνια. Όσοι απ' αυτούς υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις ως κληρωτοί υπόκεινται και σε πρόσθετη υπηρεσία θητείας τριών μηνών.

3. Οι δικαστικοί, διοικητικοί, στρατιωτικοί, αστυνομικοί, δημοτικοί και κοινοτικοί υπάλληλοι, δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, δικαστικοί αντιπρόσωποι, μέλη εφορευτικών επιτροπών, γραμματείς ή διερμηνείς αυτών, που αμελούν ή δείχνουν απειθεία στην έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων που τους επιβάλλονται από τις διατάξεις του παρόντος, ή επεμβαίνουν ενεργώς και με τρόπο που δεν επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις σ' εκλογικές ενέργειες ή δείχνουν σύμπεριφορά ασυμβίβαστη προς τα αξιώματα και τις ιδιότητές τους σε ζητήματα εκλογικά, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστο τριών μηνών μέχρι δύο χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από έξι μήνες μέχρι δύο χρόνια.

4. Με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια και με στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 63 του Ποινικού Κώδικα, από ένα μέχρι τρία χρόνια τιμωρείται :

α) Δημόσιος, δημοτικός και κοινοτικός υπάλληλος, που, αν και είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, να δημοσιεύσει και να ταυχοκολλήσει τους πίνακες ανακήρυξης υποψηφίων και το πρόγραμμα της εκλογής, από πρόθεση αναγράφει λανθασμένα τα ονόματα των υποψηφίων ή αναγράφει από πρόθεση υποψηφίους που δεν έχουν ανακηρυχθεί ως υποψήφιοι.

β) Όποιος, μολονότι είναι αρμόδιος για την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους ή τη διαγραφή απ' αυτούς των εκλογέων : αα) γράφει σ' αυτούς πρόσωπα που δεν έχουν αποκτήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, το δικαίωμα του εκλέγειν ή τις νόμιμες προϋποθέσεις για την εγγραφή τους σ' αυτούς, ββ) παραλείπει να γράψει πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και τις νόμιμες προϋποθέσεις για εγγραφή και γγ) διαγράφει τους εκλογείς που είναι γραμμένοι νόμιμα σ' αυτούς.

γ) Όποιος, όντας αρμόδιος για έκδοση βεβαίωσης ή πιστοποιητικού σχετικού με την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, τη χορήγηση εκλογικών βιβλιαρίων και την εν γένει πιστοποίηση ή άσκηση εκλογικού δικαιώματος, εκδίδει ψεύτικο πιστοποιητικό.

δ) Όποιος από πρόθεση παραδίδει στην εφορευτική επιτροπή ψηφοδέλτιο ή φακέλους διαφορετικούς από τους κανονικούς.

ε) Κάθε στρατιωτικός που θα διέταζε επέμβαση των στρατιωτικών στην εκλογή ή θα ενεργούσε επέμβαση με οποιοδήποτε όργανο της δημόσιας δύναμης.

στ) Δημόσιοι υπάλληλοι ή ιδιώτες, που έχουν πάρει εντολή για επίβλεψη ή εργασία εκτύπωσης εκλογικών καταλόγων ή παραρτημάτων αυτών, αναγράφουν, από πρόθεση, κατά την εκτέλεση αυτής λανθασμένα τα στοιχεία ταυτότητας των εκλογέων ή τα αλλοιώνουν.

5. Με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια και με χρηματική ποινή τιμωρείται :

α) Δημόσιος ή δημοτικός ή κοινοτικός υπάλληλος και δικαστικός ή εκκλησιαστικός λειτουργός, που από πρόθεση ενήργησε με οποιοδήποτε τρόπο πριν ή κατά την ημέρα της εκλογής υπέρ ή κατά κάποιου υποψήφιου ή κόμματος.

β) Δημόσιος πολιτικός υπάλληλος που διέταξε επέμβαση των στρατιωτικών ή αστυνομικών οργάνων στην εκλογή.

γ) Αυτός που θ' ανακηρυχθεί τυχόν υποψήφιος χωρίς όμως να είναι εκλόγιμος, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Συντάγματος, και δεν παραιτείται από την υποψηφιότητα ή υποστηρίζει με οποιοδήποτε τρόπο αυτή και

δ) Δημόσιος γενικά υπάλληλος που θα δεχόταν να διοριστεί ή να χρησιμεύσει ως αντιπρόσωπος κάποιου υποψήφιου ή κόμματος.

Άρθρο 110.

(Άρθρο 110 π.δ. 895/1981)

Λοιπά εκλογικά αδικήματα.

1. Με φυλάκιση μέχρι δύο χρόνια και χρηματική ποινή τιμωρείται : α) Όποιος αποτρέπει με οποιοδήποτε τρόπο εκλογέα ν' ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα, ιδίως αν αυτός εξαρτάται οπωσδήποτε απ' αυτόν.

β) Όποιος, χωρίς να έχει δικαίωμα, κάνει χρήση του ονόματος και εμβλήματος ή παρόμοιων ονομάτων και εμβλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 37 του παρόντος, καθώς και ο δικαστικός αντιπρόσωπος ή μέλη της εφορευτικής επιτροπής που ανέχονται αυτή τη χρήση.

γ) Όποιος, αφού προκηρυχθούν γενικές εκλογές, παραλείπει εν όλω ή εν μέρει ή επιβραδύνει ενέργειες που επιβάλλονται για την εκτύπωση εκλογικών καταλόγων ή παραρτημάτων τους, ή για την προμήθεια άλλων εκλογικών ειδών.

δ) Όποιος απαιτεί υπέρογκα ποσά για την εκτύπωση ψηφοδελτίων.

ε) Όποιος από πρόθεση δεν τηρεί τις προθεσμίες του διατάγματος αυτού.

στ) Αυτός που υποβάλλει στην εφορευτική επιτροπή με δόλο πολυάριθμες, απαράδεχτες ή αβάσιμες ενστάσεις.

ζ) Ο γραμμένος εκλογέας στον εκλογικό κατάλογο ή σε παράρτημά του, που δεν έχει αποκτήσει το δικαίωμα του εκλέγειν ή δεν έχει το δικαίωμα ν' ασκήσει αυτό, και όμως ψηφίζει.

η) Όποιος αδικαιολόγητα καταστρέφει ή εξαφανίζει ψηφοδέλτια.

θ) Όποιος την προηγούμενη την ημέρα της εκλογής παραθέτει ομαδικό γεύμα σε εκλογείς ή δίνει χρήματα για να δαπανηθούν γι' αυτό το σκοπό, καθώς και αυτοί που παίρνουν μέρος στο γεύμα.

2. Με φυλάκιση από τρεις μήνες μέχρι τρία χρόνια και με χρηματική ποινή τιμωρούνται :

α) Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών που διευθύνουν την εκλογή, καθώς και αυτός που τη διευθύνει ή λαβαίνει μέρος στη διεύθυνση αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής :

αα) Αν εν γνώσει τους δεχτούν ν' ασκήσει το εκλογικό δικαίωμα πρόσωπο που, ή δεν είναι γραμμένο στους εκλογικούς καταλόγους ή ψευδώς εμφανίζεται αντ' άλλου που είναι γραμμένος σ' αυτούς, ή άσκησε ήδη αυτό το δικαίωμα.

ββ) Αν εν γνώσει τους αποκλείσουν κάποιον από τους γραμμένους στον εκλογικό κατάλογο εκλογείς, ν' ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα.

γγ) Αν αδικαιολόγητα περιορίσουν οπωσδήποτε τη χρονική διάρκεια της ψηφοφορίας ή τη διακόψουν ή την αναβάλουν.

δδ) Αν αδικαιολόγητα μεταβάλουν το τόπο της διεξαγωγής της ψηφοφορίας που νόμιμα έχει οριστεί, και

εε) Αν αδικαιολόγητα διώξουν από τον τόπο της ψηφοφορίας υποψήφιο ή αντιπρόσωπο ή αναπληρωτή του ή δεν αναγνωρίσουν αυτούς που έχουν διοριστεί νόμιμα αντιπρόσωποι ή αναπληρωτές υποψήφιου.

β) Αυτός που δεν έχει κατά το χρόνο της ψηφοφορίας τα προσόντα που ορίζονται με το παρόν και δεν απέχει από την εκτέλεση των καθηκόντων του ως μέλος της εφορευτικής επιτροπής, αν αποδεικνύεται από τα πρακτικά της εκλογής ότι με παρατήρηση ή ένσταση ζητήθηκε η αποχή αυτού.

3. Κάθε άλλη παράβαση των διατάξεων του παρόντος, που ειδικά δεν προβλέπεται απ' αυτό ή τον Ποινικό Κώδικα ή απ' άλλο ποινικό νόμο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνες ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 111.

(Άρθρο 111 π.δ. 895/1981)

Επέκταση ποινικών και πειθαρχικών διατάξεων.

Οι ποινικές και πειθαρχικές διατάξεις του διατάγματος αυτού ισχύουν και για τη διεξαγωγή εκλογών δημοτικών, κοινοτικών και νομαρχιακών αρχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Δικονομικές διατάξεις.

Άρθρο 112.

(Άρθρο 112 π.δ. 895/1981)

Κλήση κατηγορούμενου στο ακροατήριο.

1. Τα αδικήματα του διατάγματος αυτού εισάγονται μετά από προανάκριση ή χωρίς αυτή, με απευθείας κλήση του κατηγορούμενου στο ακροατήριο του κατά τόπο αρμόδιου τριμελούς πλημμελειοδικείου, μέσα σε τριάντα μέρες από την παράδοση της μήνυσης ή από το τέλος της προανάκρισης.

2. Για σοβαρές κατά την κρίση του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών παραβάσεις, διατάσσεται κύρια ανάκριση, η οποία είναι δυνατό να τελειώσει με απευθείας κλήση του κατηγορούμενου στο ακροατήριο (άρθρο 308 παρ. 3 Κ.Π.Δ.).

3. Αυτός που κλητεύεται με κλητήριο θέσπισμα απευθείας στο ακροατήριο, μπορεί, ν' ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου εισαγγελέα εφετών, για την οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 322 και επόμενων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 113.

(Άρθρο 113 π.δ. 895/1981)

Αρμόδιο Δικαστήριο.

Αποκλειστικά αρμόδιο για την εκδίκαση των αδικημάτων που προβλέπονται από το παρόν είναι το τριμελές πλημμελειοδικείο του τόπου όπου τελέστηκαν, οποιαδήποτε και αν είναι η ιδιότητα του υπαίτιου, χωρίς να εφαρμόζονται στην προκείμενη περίπτωση οι διατάξεις του άρθρου 111 παρ. 6 του Κ.Π.Δ., των άρθρων 241 και 243 του Α.Ν. 2803/1941 «περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικος», του άρθρου 1 του Α.Ν. 528/1945, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.

Άρθρο 114.

(Άρθρο 114 π.δ. 895/1981)

Επ' αυτοφώρω καταλαμβανόμενες παραβάσεις.

Για τα αδικήματα του διατάγματος αυτού αν ο δράστης έχει συλληφθεί επ' αυτοφώρω, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 417 και επόμενων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 115.

(Άρθρο 115 π.δ. 895/1981)

Ένδικα μέσα.

Κατά των αποφάσεων του τριμελούς πλημμελειοδικείου επιτρέπονται τα ένδικα μέσα της έφεσης και αναίρεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ.

Άρθρο 116.

(Άρθρο 116 π.δ. 895/1981)

Νομιμοποίηση για άσκηση ένστασης.

Ένσταση κατά του κύρους βουλευτικής εκλογής σε ορισμένη εκλογική περιφέρεια, έχει το δικαίωμα ν' ασκήσει για οποιοδήποτε λόγο καθένας που ανακηρύχθηκε υποψήφιος κατ' αυτή την εκλογή στην ίδια εκλογική περιφέρεια, αλλά δεν έχει ανακηρυχθεί βουλευτής, καθώς επίσης και κάθε εκλογέας γραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, αλλά μόνο για τους λόγους που ορίζονται στο άρθρο 121 παρ. 1 εδάφ. α' και β'.

Άρθρο 117.

(Άρθρο 117 π.δ. 895/1981)

Λόγοι ένστασης.

1. Λόγοι ένστασης κατά του κύρους βουλευτικής εκλογής είναι :

α) Έλλειψη νόμιμων προσόντων αυτών που ανακηρύχτηκαν βουλευτές ή αναπληρωματικοί βουλευτές ή νόμιμο κώλυμα για την ανακήρυξή τους.

β) Παράβαση του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.

γ) Λάθος στην αριθμηση των ψήφων.

2. Οι λόγοι της ένστασης πρέπει να είναι ειδικοί και ορισμένοι. Εφόσον όμως αναφέρονται σε παράβαση του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή σε λάθος στην αριθμηση των ψήφων, πρέπει να προσδιορίζουν ειδικώς και τους λόγους, για τους οποίους η προβαλλόμενη παράβαση ή το λάθος δημιουργεί αμφιβολίες, ως προς το αν και χωρίς αυτό, το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας θα ήταν το ίδιο.

Άρθρο 118.

(Άρθρο 118 π.δ. 895/1981)

Εκπλήρωση καθηκόντων βουλευτών, που προσβλήθηκε η ανακήρυξή τους.

Οι βουλευτές που ανακηρύχτηκαν από το πρωτοδικείο και ασκήθηκε ένσταση κατά της ανακήρυξής τους ενώπιον του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, εκπληρώνουν μέχρι τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Δικαστηρίου αυτού, τα καθήκοντα του βουλευτή και απολαμβάνουν όλα τα προνόμια που ορίζονται στα άρθρα 61, 62 και 48 παρ. 5 του Συντάγματος.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119.

(Άρθρο 119 π.δ. 895/1981)

Υπολογισμός προθεσμιών.

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών που καθορίζονται στη Νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών και αναφέρονται στο χρόνο πριν από την ψηφοφορία και σε σχέση με την ημέρα της ψηφοφορίας, δεν συνυπολογίζεται ούτε η ημέρα της ψηφοφορίας ούτε η ημέρα κατά την οποία προβλέπεται, κατά περίπτωση, η άσκηση της ενέργειας, από την οποία και αρχίζουν.

Οι ίδιες προθεσμίες, καθώς και εκείνες που αρχίζουν από την ημέρα της προκήρυξης των εκλογών, λήγουν πάντοτε τα μεσάνυχτα της τελευταίας για ενέργεια ημέρας, ανεξάρτητα αν αυτή είναι αργία ή εξαιρέσιμη.

Άρθρο 120.

(Άρθρο 120 π.δ. 895/1981)

Διατάξεις που διατηρούνται σε ισχύ.

Κείμενες διατάξεις, αναφερόμενες σε θέματα που δεν ρυθμίζονται από το παρόν διάταγμα, διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 121.

(Άρθρο 121 π.δ. 895/1981)

Προμήθειες εκλογικών ειδών.

1. Για την προπαρασκευή και τη διεξαγωγή των εκλογών Εθνικής Αντιπροσωπείας, συμπεριλαμβανόμενης και της γρήγορης συγκέντρωσης, έκδοσης και μετάδοσης των αποτελεσμάτων αυτών, η προμήθεια των μηχανημάτων για την κωδικοποίηση, λεξιμογράφηση και εκτύπωση των εκλογικών καταλόγων, των αναγκαίων βιβλίων, εντύπων, σφραγίδων, ειδών γραφικής ύλης και παντός είδους λοιπού υλικού, γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού των Εσωτερικών. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατό να ορίζεται : α) η εκτέλεση κάθε εκτυπωτικής ή άλλης εργασίας, β) η μίσθωση κάθε μεταφορικού μέσου αναγκαίου για τη διακίνηση προσωπικού ή τη μεταφορά υλικού, γ) η χρησιμοποίηση εργατών και κάθε ειδικότητας τεχνιτών και δ) η διενέργεια κάθε άλλης δαπάνης που εξυπηρετεί τους σκοπούς, που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

2. Όλες γενικά οι προμήθειες, εργασίες, μεταφορές και μισθώσεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, γίνονται με απευθείας ανάθεση ή έγγραφη συμφωνία, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί δημόσιου λογιστικού, καθώς και κάθε άλλης διάταξης, σύμφωνα με όσα ορίζονται με τις, κατά τα παραπάνω, αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, για την έκδοση των οποίων δεν απαιτείται εξουσιοδότηση ή έγκριση κάποιας άλλης Αρχής. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για κάθε πληρωμή.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και από τους νομάρχες, καθώς και από τους νομάρχες - προϊσταμένους των διαμερισμάτων του νομού Αττικής, σε όσες περιπτώσεις μεταβιβάζονται σ' αυτούς πιστώσεις για την αντιμετώπιση δαπανών για τους σκοπούς της παραγράφου 1.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν και για την διεξαγωγή δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, καθώς και για κάθε άλλη εκδήλωση της λαϊκής ετυμγορίας.

Άρθρο 122.

(Άρθρο 122 π.δ. 895/1981)

Εκλογικοί κατάλογοι νέων ενοριών.

Σε όσους δήμους και κοινότητες οι εκλογικοί κατάλογοι είναι συνταγμένοι κατ' ενορίες, είναι δυνατό για κάθε νέα ενορία που ιδρύθηκε ή που θα ιδρυθεί να συντάσσεται ίδιος εκλογικός κατάλογος. Επίσης ίδιος εκλογικός κατάλογος είναι δυνατό να συντάσσεται για ενορίες, που περιλαμβάνονται σε περισσότερους από ένα δήμο. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 123.

(Άρθρο 123 π.δ. 895/1981)

Ειδικές αποζημιώσεις.

1. Για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών, κατά την προπαρασκευή και διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών, τη συγκέντρωση, μετάδοση και έκδοση των αποτελεσμάτων αυτών, είναι δυνατό να συγκροτούνται ειδικά συνεργεία από υπαλλήλους της Κεντρικής και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, από υπαλλήλους άλλων υπουργείων και δημοσίων υπηρεσιών, από υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων νομικών προ-

σώπων δημόσιου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, με καταβολή αποζημίωσης που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

2. Η συγκρότηση των συνεργείων, που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης καθορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

3. Ο Υπουργός των Εσωτερικών μπορεί κάθε φορά να προσλαμβάνει, για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και μέχρι πενήντα ιδιώτες, με καταβολή αποζημίωσης που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

4. Στους δικαστές και δημόσιους υπαλλήλους που είναι μέλη της κατά το άρθρο 91 του παρόντος Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής, καθώς και στο γραμματέα αυτής, είναι δυνατό να καταβάλλεται ειδική αποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Όμοια και με τον ίδιο τρόπο καθοριζόμενη αποζημίωση είναι δυνατό να καταβάλλεται και στους υπαλλήλους της Γραμματείας του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση των αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών του δικαστηρίου κατά την περίοδο εκδίκασης των ενστάσεων κατά του κύρους των εκλογών.

Επίσης, ίδια αποζημίωση καθοριζόμενη με τον ίδιο τρόπο, είναι δυνατό να καταβάλλεται σε δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς, για την έκτακτη απασχόλησή τους σε εκλογικής φύσης εργασίες κατά την εκλογική περίοδο.

5. Οι αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για τη συγκρότηση των συνεργείων, τον καθορισμό των αποζημιώσεων κ.λπ. εκδίδονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και κατά τη διενέργεια δημοψηφισμάτων και δημοτικών και κοινοτικών εκλογών.

Άρθρο 124.

(Άρθρο 124 π.δ. 895/1981)

Αρμοδιότητες Νομάρχη Αττικής για την προπαρασκευή και διενέργεια εκλογών.

Ο Νομάρχης Αττικής είναι αρμόδιος για την προπαρασκευή και διενέργεια των εκλογών Εθνικής Αντιπροσωπείας, καθώς και για κάθε εκδήλωση της λαϊκής ετυμγορίας σε όλους τους δήμους και κοινότητες της περιφέρειας των τεσσάρων διαμερισμάτων που συστάθηκαν στη νομαρχία Αττικής με το ν.δ. 1147/1972 (περί διοικήσεως της μειζονος Πρωτεύουσας).

Άρθρο 125.

(Άρθρο 125 π.δ. 895/1981)

Εξουσιοδοτική διάταξη.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού των Εσωτερικών, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εκτέλεση των διατάξεων του διατάγματος αυτού. Όσον αφορά στις διατάξεις του τέταρτου τμήματος του δεύτερου βιβλίου του διατάγματος αυτού τα παραπάνω π. διατάγματα εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Στον Υπουργό των Εσωτερικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 30 Απριλίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΓΑΝΕΜΝΩΝ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 165

Διατίμηση δασικών προϊόντων για το δασικό διαχειριστικό έτος 1984.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) Των άρθρων 160, 161 και 312 του Ν.Δ. 86/1969 «περί Δασικού Κώδικος» (ΦΕΚ 7/τ.Α'/18.1.1969), β) του άρθρου 9 του Ν. 998/1979 «περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (ΦΕΚ 289/τ.Α'/29.12.1979). γ) Του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.1232/1982 «επιαναφορά σε ισχύ, τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. Δ. 4351/1964 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 22/τ. Α/25.2.1982), δ) Του άρθρου 1 παρ. 8 της κοινής απόφασης 272961/26.4.1982 «Αναμόρφωση Συλλογικών Οργάνων κ.λ.π. Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ 215/τ.Β'/26.4.1982), όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 1 εδαφ. β της κοινής απόφασης 298166/24.6.1982 «Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθ. 272961/26.4.1982 κοινής απόφασης κ.λ.π. (ΦΕΚ 436/τ.Β'/24.6.1982) και του άρθρου 1 παρ. 7 της κοινής απόφασης 347624/21.10.1982 «Σύσταση, κατάργηση και γενικότερη αναμόρφωση συλλογικών οργάνων κ.λ.π. Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ 841/τ.Β/22.10.1982).
2. Την 3/19.12.1983 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών.
3. Την 122/1984 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Γεωργίας, αποφασίζουμε :

Άρθρο Μόνο.

Κυρώνεται και έχει ισχύ για το δασικό διαχειριστικό έτος 1984 σε όληκληρη την επικράτεια ο πίνακας διατίμησης δασικών προϊόντων, με τον οποίο καθορίζεται ο δημόσιος δασικός φόρος που πρέπει να καταβάλλεται για δασικά προϊόντα που παράγονται από μη δημόσια δάση, κτήματα και μη πεδινά χορτολιβάδα καθώς και το μίσθωμα που πρέπει να καταβάλλεται για τα ίδια προϊόντα που παράγονται από δημόσια δάση, κτήματα και μη πεδινά χορτολιβάδα.

Ο πίνακας αυτός έχει ως κατωτέρω :

ΠΙΝΑΚΑΣ

Διατίμησης δασικών προϊόντων για όλη την επικράτεια για το έτος 1984 (από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1984).

α/α	Κατηγορίες και είδη δασικών προϊόντων	Μονάδα μετρήσεως	Αγοραία τιμή δρχ.	Δημόσιος Δασικός φόρος δρχ.	Μίσθωμα Δημοσίου δρχ.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Ευλεία στρογγύλη ελάτης, Δασικής πεύκης και Λευκοδέρμου πεύκης μεγάλου μήκους	κ.μ.	4.570	640	1.250
2.	Ευλεία στρογγύλης ερυθρελάτης μεγάλου μήκους	κ.μ.	5.000	700	1.400
3.	Ευλεία στρογγύλη Μαύρης πεύκης και Αρκεύθου μεγάλου μήκους	κ.μ.	4.200	588	1.200
4.	Ευλεία στρογγύλη χαλεπίου πεύκης, τραχείας πεύκης, κουκουναριάς και κυπαρίσσου μεγάλου μήκους.	κ.μ.	2.800	392	550
5.	Ευλεία στρογγύλη δρυός και πετελάς ανεξαρτήτως :	κ.μ.	4.570	640	1.400
	α. διαμέτρου μεγαλύτερη των 0,22 μ.				
	β. διαμέτρου μικρότερης των 0,22 μ (πλην της υπαγομένης στην κατηγορία 16 του παρόντος πίνακος)	κ.μ.	3.000	420	900
6.	Ευλεία στρογγύλη οξυάς, καστανιάς και οστράδας μεγάλου μήκους	κ.μ.	5.400	756	1.600
7.	Ευλεία στρογγύλη πρίνου, αριάς, φιλίκης γαύρου και Ιτέας μεγάλου μήκους	κ.μ.	2.900	406	950
8.	Ευλεία στρογγύλη φιλύρας, φράξου και σφενδάνου ανεξαρτήτως μήκους :	κ.μ.	4.800	672	1.600
	α. Διαμέτρου μεγαλύτερης των 0,25 μ.	κ.ν.	3.400	476	1.050
	β. Διαμέτρου μικρότερης των 0,25 μ.				
9.	Ευλεία στρογγύλη μεγάλου μήκους πλατάνου κλήθρας και παντός άλλου είδους μη ειδικώς κατονομαζομένου στον παρόντα πίνακα	κ.μ.	3.150	441	950
10.	Ευλεία στρογγύλη λεύκης ανεξαρτήτως μήκους :	κ.μ.	3.600	504	1.200
	α. Χονδρή διαμέτρου μεγαλύτερης των 0,25 μ.	κ.μ.	2.600	364	750
	β. Λεπτή διαμέτρου μικρότερης των 0,25 μ.	κ.μ.	8.500	1.190	2.600
11.	Ευλεία στρογγύλη καρυδιάς, οιουδήποτε μήκους και διαμέτρου	κ.μ.	15.600	2.184	4.600
12.	Ευλεία στρογγύλη λουπών καρυδιάς οιουδήποτε μήκους και διαμέτρου	κ.μ.	6.000	840	2.400
13.	Ευλεία στρογγύλη λουπών δρυός και πετελάς οιουδήποτε μήκους και διαμέτρου	κ.μ.	4.200	588	1.200
14.	Ευλεία στρογγύλη πυξού οιουδήποτε μήκους και διαμέτρου	κ.μ.			
15.	Ευλεία στρογγύλη μεγάλου μήκους ελάτης, μαύρης πεύκης, Δασικής πεύκης και καστανιάς :	κ.μ.	6.000	840	1.800
	α. Στύλοι εξηλεκτρισμού μήκους μεγαλύτερου των 9 μ.	κ.μ.	5.200	728	1.450
	β. Στύλοι τηλεπικοινωνιών μήκους μεγαλύτερου των 5 μ.				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
16.	Ευλεία στρογγύλη μεταλλείων, ορυχείων, ιχθυοτροφείων, αλικών και υποστηρίγμάτων :				
	α. διαμέτρου 0,12 μ μέχρι 0,22 μ (στρογγύλια - μονέλια)	κ.μ.	2.900	406	850
	β. διαμέτρου 0,06 μέχρι 0,12 μ. (υποστηρίγματα δένδρων, παλμέτα, γαρνιτούρα κ.λ.π.)	κ.μ.	2.550	357	750
	γ. διαμέτρου μικρότερης των 0,06μ (ιχθυοτροφείων, αλικών κ.λ.π.)	κ.μ.	2.200	308	600
17.	Ευλεία κωνοφόρων και πλατάνου μικρού μήκους, ήτοι μέχρι 1,50 μ. (στρογγύλια και σχίζες)	κ.μ.	1.950	273	600
18.	Ευλεία οξυάς μικρού μήκους ήτοι μέχρι 1,50 μ. :				
	α. Στρογγύλια διαμέτρου μεγαλύτερης των 0,25 μ.	κ.μ.	3.250	455	950
	β. Στρογγύλια διαμέτρου μικρότερης των 0,25 μ.	κ.μ.	2.450	343	700
	γ. Σχίζες ανεξαρτήτως πλάτους και πάχους	κ.μ.	3.600	504	1.050
19.	Ευλεία καστανιάς μικρού μήκους ήτοι μέχρι 1,50 μ. :				
	α. Στρογγύλια διαμέτρου μεγαλύτερης των 0,25 μ.	κ.μ.	3.600	504	800
	β. Στρογγύλια διαμέτρου μικρότερης των 0,25 μ.	κ.μ.	1.850	259	550
	γ. Σχίζες ανεξαρτήτως πάχους και πλάτους	κ.μ.	3.000	420	900
20.	Ευλεία μικρού μήκους ήτοι μέχρι 1,50 μ. (στρογγύλια σχίζες) παντός πλατυφύλλου δασικού είδους ειδικώς κατονομαζομένων στον παρόντα πίνακα.	κ.μ.	2.100	294	550
21.	Ξύλου θρυματισμού (τεμάχια στρογγύλου εμπορίου υγιούς ξύλου από κορμούς ή κλάδους ανεξαρτήτως καμπυλότητας, στρεβλότητας, ρόζων και λοιπών σφαλμάτων μήκους 0,70 μ., 1,00 μ., 1,20 μ. και 1,50 μ., και διαμέτρου μετά του φλοιού 0,06 μ., έως 0,30 μ., καλώς αποκλαδωμένων τομή κλάδων σύρριζα :				
	α. Κωνοφόρων	τόνν.	1.600	160	200
	β. Οξυάς	τόνν.	2.000	200	300
	γ. Λεύκης και Ιτέας	τόνν.	1.500	150	260
	δ. Λοιπών δασικών φυτικών ειδών	τόνν.	1.350	135	180
22.	Ρίζες Ερρείκης	χλγρ.	18	1,98	3,40
23.	Ευλεία λεπτή στρογγύλη (οβελοί, βελέσια καπρούλια, πάσσαλοι)	τεμ.	55	5,50	18
24.	Καπνόβεργες (μεγαλύτερης διαμέτρου μέχρι 0,05 μ.)	χλγρ.	5.500	605	1.000
25.	Υπορθώματα αμπέλων	χιλ.	3.000	330	550
26.	Πλοκόραβδοι	χλγρ.	2,40	0,26	0,60
27.	Ευλάνθρακες δρυός και παντός ετέρου είδους πλην οξυάς	χλγρ.	17	1,70	4
28.	Ευλάνθρακες οξυάς	χλγρ.	15	1,50	3,50
29.	Ανθρακες σιδηρουργίας	χλγρ.	13	1,30	2,80
30.	Καυσόξυλα εκ πλατυφύλλων πλην οξυάς, καστανιάς, πλατάνου και λεύκης	τόνν.	2.300	230	500
31.	Καυσόξυλα εκ κωνοφόρων	τόνν.	1.100	110	130
32.	Καυσόξυλα οξυάς	τόνν.	1.800	180	300
33.	Καυσόξυλα καστανιάς, πλατάνου και λεύκης	τόνν.	1.200	120	250
34.	Καυσόξυλα καψάλας :				
	α. Κωνοφόρων ειδών	τόνν.	700	70	100
	β. Πλατυφύλλων ειδών	τόνν.	1.600	160	250
35.	Θάμνοι και φρύγανα ως καύσιμος ύλη	τόνν.	220	22	60
36.	Κώνιοι ξηροί ως καύσιμος ύλη	χλγρ.	2	0,20	0,50
37.	Δαδί	χλγρ.	3,20	0,45	1
38.	Κατράμι (ξυλόπισσα)	χλγρ.	6,0	0,84	1,40
39.	Βαλανίδιον, Βαλανιδάλευρον, Βάλανοι κτηνοτροφίας	χλγρ.	2,40	0,26	0,70
40.	Ρους βαφικός (χρυσόξυλο) δεψικός (ρούδι), μελιόφυλλα, κληθρόφυλλα, σχοινόφυλλα σχοινάλευρο, κεράτια, χαρουπάλευρο και κικίδια	χλγρ.	2,40	0,26	0,70
41.	Φλοιός και φλοιάλευρο πεύκης, μελίας και κλήθρας	χλγρ.	11	1,54	1,70
42.	Άνθη φιλύρας	χλγρ.	300	33	75
43.	Κώνιοι χλωροί :				
	α. Κουκουναριάς	χλγρ.	3	0,33	1
	β. Λοιπών κωνοφόρων	χλγρ.	5	0,55	1,50
44.	Σπέρματα δασικών φυτικών ειδών εν γένει	χλγρ.	40	4,40	9
45.	Φυτόχωμα εν γένει από δάση, δασικές και μη πεδινές χορτολιβαδικές εκτάσεις.	χλγρ.	8	0,88	1,50
46.	Φυτά αγριελιάς	τεμ.	9	Ατελώς βάσει άρθρ. 179 Ν.Δ. 86/69.	
47.	Δένδρα Χριστουγέννων :				
	α. Από ελάτη και ψευδοτσούκα	τεμ.	800	112	170
	β. Από λοιπά δασικά φυτικά είδη	τεμ.	500	70	130

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
48	Κλάδοι καλλωπιστικοί και δασικά φυτικά είδη :				
	α. Ελάτης, πεύκης, κυπαρίσσου	τόν.	3.000	330	500
	β. Άρκουδοπούρνου	τόν.	11.000	1.210	2.800
	γ. Λοιπών ειδών (έξω) κ.λ.π.	τόν.	6.200	682	1.650
49	Ρητίνη	χλγρ.	21	ατελ. άρθρ. 175 Ν.Δ. 86/69	0,50
50	Λειχήνες και βρυα	χλγρ.	14	1,54	3
51	Αρωματικά και φαρμακευτικά δασικά φυτικά είδη (φύλλα, άνθη κ.λ.π.).	χλγρ.	4	0,44	1

Στον Υπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του Διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 12 Απριλίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

(3)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 166

Συγχώνευση του Ταμείου Επιχ. Ασφαλ. Υπαλλήλων Κουρείων - Κομμωτηρίων στον Τομέα Επιχειρησιακής Ασφάλισης Μισθωτών που λειτουργεί στο ΙΚΑ (Ι.Κ.Α.-Γ.Ε.Α.Μ.).

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 997/79 «περί συστάσεως Ταμείου Επιχ. Ασφαλ. Μισθωτών και ετέρων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ 287/79 τ. Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 56 του Ν. 1140/81 (ΦΕΚ 68/81 τ. Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 1358/83 (ΦΕΚ 64/83 τ. Α') «Αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας των ασφαλισμένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοιν. Ασφαλίσεων και άλλες διατάξεις».

3. Την Β1/21/19/1720/5.7.83 απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΦΕΚ 433/27.7.83 τ. Β') «Χρόνος ένταξης του TEAM στο ΙΚΑ».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 1266/82 (ΦΕΚ 81/2.7.82 τ. Α') «Όργανα ασκήσεως της νομοσυντακτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

5. Τις διατάξεις των άρθρων 3 και 9 του Π. Δ/τος 574/82 «Ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 104/82 τ. Α').

6. Την πρόταση του Δ.Σ. του Ταμείου Επιχ. Ασφαλ. Υπαλλ. Κουρείων - Κομμωτηρίων που διατυπώθηκε στην 31/6.4.83 συνεδρίασή του.

7. Τη γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου Επιχ. Ασφαλ. Μισθωτών που διατυπώθηκε στην 21/19.5.83 συνεδρίασή του.

8. Τη γνώμη του ΣΚΑ που ελήφθη στην 38η/21.7.83 συνεδρίασή του της ΚΒ περιόδου.

9. Την 649/83 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Προεδρίας Κυβερνήσεως και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1.

Το Ταμείο Επιχ. Ασφαλ. Υπαλλήλων Κουρείων - Κομμωτηρίων συγχωνεύεται στον Τομέα Επιχ. Ασφαλ. Μισθωτών (ΙΚΑ—TEAM).

Άρθρο 2.

1. Οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι του συγχωνευόμενου Ταμείου γίνονται ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΙΚΑ—TEAM.

2. Ο χρόνος ασφάλισης στο συγχωνευόμενο Ταμείο, συμπεριλαμβανομένου και του βάσει των διατάξεων του Καταστατικού αυτού, ήδη αναγνωρισθέντος ή προσμετρηθέντος χρόνου από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στο ΙΚΑ—TEAM.

3. Η ασφαλιστική σχέση των ασφαλισμένων του Ταμείου, διέπεται από τη συγχώνευση και μετά από τις διατάξεις του Ιδρυτικού Νόμου και του Καταστατικού του ΙΚΑ—TEAM.

Άρθρο 3.

1. Στις υπάρχουσες θέσεις του ΙΚΑ προστίθενται οι παρακάτω κατά Κλάδο και βαθμό θέσεις του συγχωνευόμενου Ταμείου:

Κλάδος ΑΤ1 Δ/κός—Λογ/κός:

Μία (1) θέση με βαθμούς 50—40.

Μία (1) θέση με βαθμούς 80—60.

Κλάδος ΜΕ1 Διοικητικός—Λογιστικός:

Δύο (2) θέσεις με βαθμούς 50—40.

Οκτώ (8) θέσεις με βαθμούς 100—60.

Κλάδος ΣΕ1 Κλητήρων:

Μία (1) θέση με βαθμούς 120—70.

2. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος στο συγχωνευόμενο Ταμείο Επιχειρησιακής Ασφάλισης Υπαλλήλων Κουρείων—Κομμωτηρίων, κατατάσσονται στις θέσεις αντιστοίχων Κλάδων του ΙΚΑ με το βαθμό που έχουν.

Άρθρο 4.

Η ισχύς του Π. Δ/τος αυτού, αρχίζει από την πρώτη του επομένου μήνα της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Προεδρίας Κυβερνήσεως και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του Δ/τος αυτού.

Αθήνα, 16 Απριλίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ

ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

(4)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 167

Σύσταση μίας (1) Δέσης Κλάδου ΜΕ1 Διοικητικού - Λογιστικού στο Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1096/80 περί ρυθμίσεως θεμάτων ιατρών του ΙΚΑ και άλλων τινών διατάξεων (ΦΕΚ 281/80 τ. Α').

2. Τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του Π. Δ/τος 574/1982 «Ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 104/82 τ. Α').

3. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών 0192/99/28.3.84 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Οικονομικών» (ΦΕΚ 195/84 τ. Β').

4. Τη γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Θερ/ρίου «Ευαγγελισμός» που διατυπώθηκε κατά τη 18/17.12.82 συνεδρίαση αυτής.

5. Τη γνωμοδότηση του Σ.τ.Ε. αριθ. 822/1983, μετά από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υφυπουργού Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

Στο Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» συστήνεται μία (1) Δέση στον Κλάδο ΜΕ1 Διοικητικού - Λογιστικού με βαθμό 100—60.

Στον Υπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Π. Δ/τος.

Αθήνα, 16 Απριλίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ

ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ